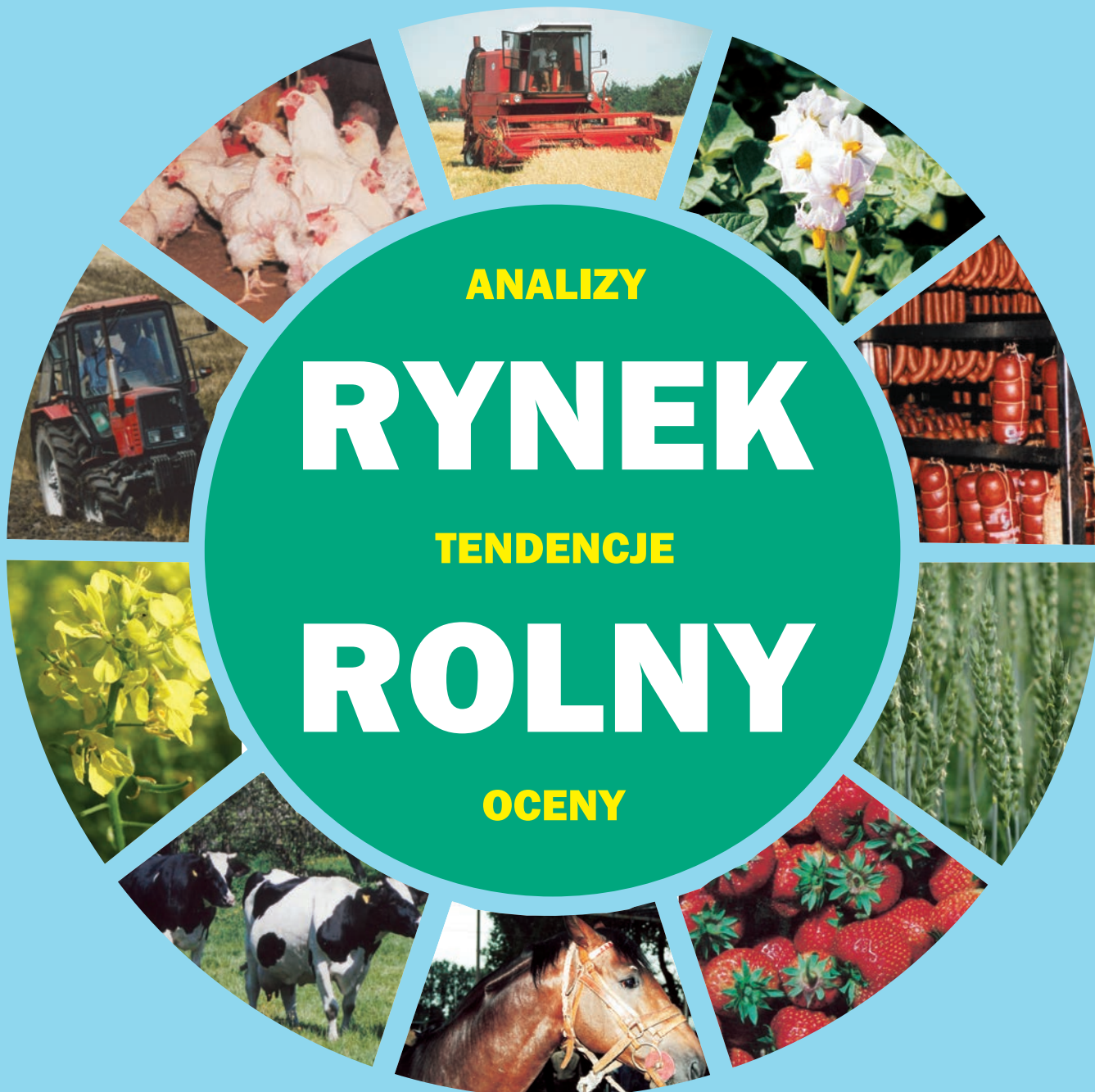

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 5 (339)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

MAJ 2019

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAJ 2019

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	79

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W kwietniu 2019 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Były również lepsze niż rok wcześniej o tej porze. W kwietniu br. syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zwiększył się o 0,7 pkt. proc. do 100,4 punktu. Zdecydowało o tym zarówno zwiększenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 1,1 pkt. proc. do 100,9 punktu, jak również wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,3 pkt. proc. do 99,9 punktu. Należy przy tym podkreślić, że wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu wzrósł do najwyższego poziomu w bieżącym roku. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu poprawił się głównie z powodu zwiększenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego. Pozytywny wpływ wywarł ponadto relatywny spadek detalicznych cen żywności zarówno w stosunku do wynagrodzeń, jak również do towarów i usług konsumpcyjnych ogółem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w kwietniu 2019 r. był jednocześnie o 0,4 pkt. proc. wyższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen w kwietniu br. wyniósł 99,9 punktu i był o 0,3 pkt. proc. niższy niż miesiąc wcześniej. Jednocześnie był on o 1,0 pkt. proc. wyższy w porównaniu z kwietniem 2018 r. Wyrównany wskaźnik nożyc cen poprawił się w porównaniu z poprzednim miesiącem pod wpływem zwiększenia wyrównanego wskaźnika cen skupu przy stabilnym wyrównanym indeksie cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa. Na zwiększenie wyrównanego wskaźnika cen skupu wpływ wywarły przede wszystkim marcowe podwyżki cen większości podstawowych produktów rolnych. W marcu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły ceny skupu ziemniaków, żywca wieprzowego i drobiowego, bydła oraz kukurydzy. Ziemniaki w skupie podrożały o 10,9%, żywiec wieprzowy o 7,5%, drób o 3,5%, bydło o 2,1%, a kukurydza o 0,7%. Niższe ceny odnotowano natomiast w przypadku jęczmienia (o 7,0%), żyta (o 4,3%) i pszenicy (o 1,1%). W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu w marcu br. wyniósł 102 punkty i był najwyższy w ostatnich sześciu miesiącach. W rezultacie wyrównany indeks cen skupu zwiększył się w kwietniu 2019 r. o 0,3 pkt. proc. do 100,5 punktu. Dla porównania w kwietniu 2018 r. wyrównany wskaźnik cen skupu wynosił 99,2 punktu.

Podwyżkom cen skupu podstawowych produktów rolnych w marcu br. towarzyszył wyraźny wzrost cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji systematycznie drożeją od sierpnia 2017 r., a przeciętny wzrost ich cen w marcu br. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł (podobnie jak miesiąc wcześniej) prawie 0,7%. Warto podkreślić, że we wcześniejszych miesiącach (w grudniu 2018 r. oraz w styczniu br.) tempo wzrostu cen było zdecydowanie niższe. O wzroście cen środków produkcji dla rolnictwa w marcu br. zdecydowały przede wszystkim wyraźne podwyżki cen nawozów mineralnych, w tym głównie nawozów azotowych, ale też środków mechanizacji rolnictwa. W mniejszym stopniu podrożały również materiały budowlane, z kolei dynamika cen środków ochrony roślin oraz bezpośrednich nośników energii była stosunkowo niewielka. Podwyżki cen, jakie wystąpiły w marcu br., nie wpłynęły jednak na zmianę wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który w kwietniu br. (podobnie jak miesiąc wcześniej) wyniósł 100,6 punktów. Dla porównania rok wcześniej, tj. w kwietniu 2018 r. wskaźnik ten wynosił 100,3 punktu.

Zmiany cen, jakie dokonały się w pierwszym kwartale 2019 r., w porównaniu z grudniem 2018 r. można uznać za korzystne dla producentów rolnych, bowiem ceny koszyka skupu wzrosły o 2,5%, a ceny detaliczne środków do produkcji rolniczej zwiększyły się o ok. 1,5%. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen w marcu 2019 r. wyniósł 101 punktów. Dla porównania w marcu 2018 r. wskaźnik ten wynosił 95,7 punktu.

W najbliższym miesiącu można się spodziewać niewielkiej poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. W związku z m.in. gorszymi ubiegłorocznymi zbiorami ceny skupu niektórych podstawowych produktów roślinnych mogą jeszcze wzrosnąć. Ponadto należy oczekiwać sezonowego wzrostu cen skupu żywca wieprzowego. Koniunkturę w rolnictwie mogą jednak osłabiać niewykluczone dalsze podwyżki cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa, w tym głównie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

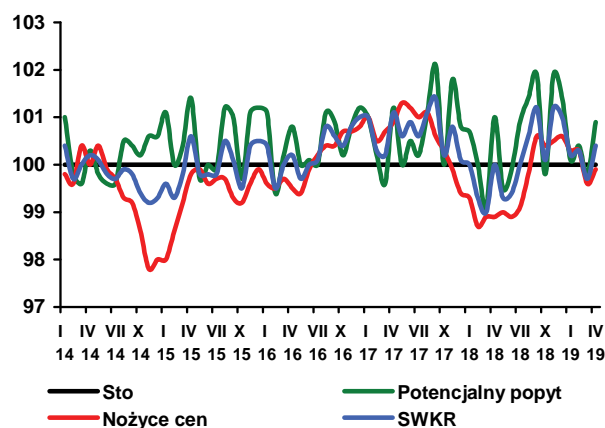
Wyszczególnienie	IV 19	III 19	II 19	I 19	XII 18	XI 18	IV 18
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,4	99,7	100,3	100,2	101,0	101,2	100,0
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,9	99,8	100,4	100,1	101,4	101,9	101,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,9	99,6	100,3	100,3	100,6	100,5	98,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,5	100,2	100,8	100,9	101,2	101,0	99,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,6	100,6	100,5	100,5	100,5	100,5	100,3
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,6	99,5	99,7	100,0	100,2	100,3	99,7
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,8	100,0	100,1	101,4	101,0	100,4	101,1
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,9	98,9	100,5	99,4	101,2	102,4	101,7

^a średnie ruchome 6-miesięczne

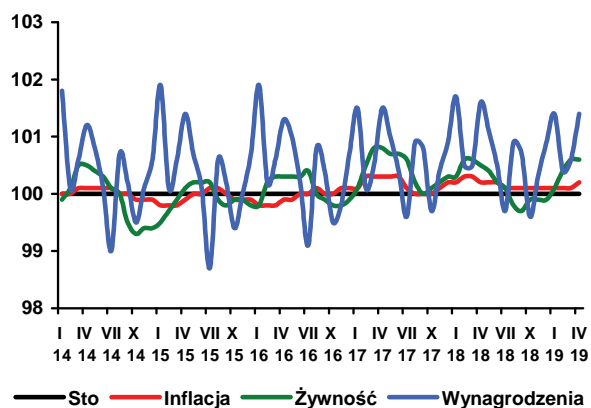
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

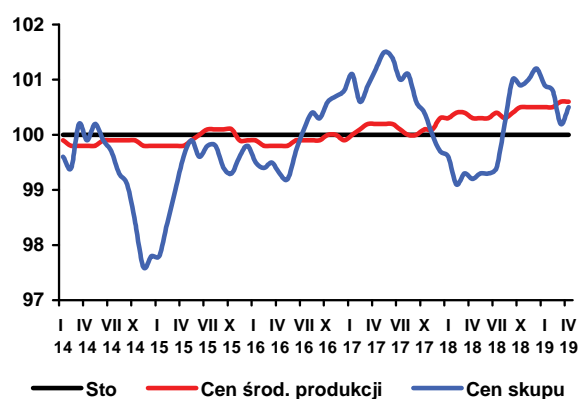
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

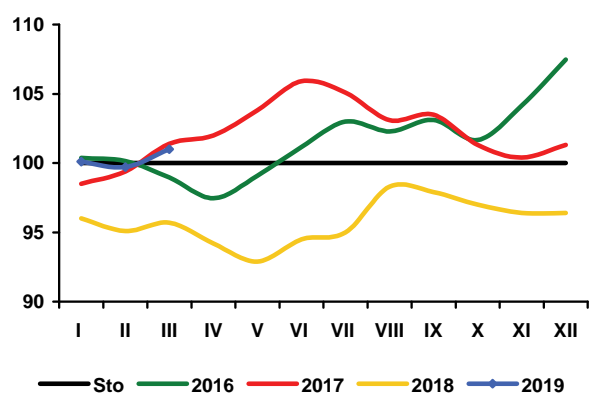
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Zbiory zbóż w 2019 r. są przewidywane na 2,178 mln t¹, czyli o 2,3% lub 50 mln t więcej niż w 2018 r., ale z tytułu mniejszych zapasów początkowych, podaż całkowita zwiększy się tylko o 0,6% do 2,789 mld t. Zużycie przewidywane jest na rekordowym poziomie 2,201 mld t, co będzie skutkowało dalszym spadkiem poziomu zapasów o blisko 4% do 588 mln t. Zapasy głównych eksporterów jednak się zwiększą o 0,6% do 163 mln t.

W kwietniu 2019 r. na światowych rynkach obserwowano zmienne tendencje cen. W odpowiedzi na korzystne informacje dotyczące przezimowania i zbiorów w 2019 r., światowe ceny zbóż wykazywały tendencje spadkowe. W końcu kwietnia i na początku maja 2019 r., na skutek obaw o tegoroczne zbiory związanych z niedoborem opadów w niektórych rejonach produkcyjnych (w tym w Europie) ceny zbóż ponownie zaczęły rosnać. Jedynie ceny jęczmienia w Argentynie, po spadkach na początku miesiąca były stabilne. Indeks GOIP², w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalał o 4,6 pkt. proc., w tym indeksy pszenicy i kukurydzy zmniejszyły się odpowiednio o 6,4 i 5,7 pkt. proc., a jęczmienia o 4,0 pkt. proc. W porównaniu z kwietniem 2018 r., indeks cen zbóż był niższy o 16,2 pkt. proc. Indeks cen pszenicy był niższy o 6,6 pkt. proc., a jęczmienia i kukurydzy niższy odpowiednio o 8,4 i 17,4 pkt. proc.

W marcu 2019 r., w stosunku do lutego 2019 r., w skupie potaniała większość zbóż, w tym najbardziej jęczmień i żyto (odpowiednio o 7,0 i 4,3%). Podrożała jedynie kukurydza (o 0,7%). Na targowiskach dominowały tendencje wzrostowe. Najbardziej podrożały owies (o 4,4%) i jęczmień (o 1,6%). W stosunku do notowań sprzed roku, w skupie zboża były droższe od 15 do 24%, a na targowiskach od 14 do 20%.

W marcu 2019 r. nastąpiło ograniczenie dostaw rynkowych zbóż. Do skupu trafiło 401 tys. t zbóż, tj. o 20,0% mniej niż w poprzednim miesiącu i jednocześnie o 20,0% więcej niż w marcu 2018 r. W okresie pierwszych ośmiu miesięcy sezonu 2018/19 (lipiec 2018 r. – marzec 2019 r.) wg danych meldunkowych GUS skupiono 5,5 mln t zbóż podstawowych, tj. o 24,8% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, włączając 3,9 mln t pszenicy (5,4 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 2,1 mln t kukurydzy (1,7 mln t) i 0,4 mln t żyta (0,6 mln t).

W lutym 2019 r. z Polski wyeksportowano 308 tys. t ziarna zbóż, wobec 206 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 181 tys. t pszenicy (55 tys. t w styczniu 2019 r.),

34 tys. t żyta (32 tys. t), 60 tys. t kukurydzy (86 tys. t) i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import wyniósł 107 tys. t, wobec 152 tys. t w poprzednim miesiącu. Wzrósł przywóz jedynie żyta, a pozostałych zbóż wyraźnie zmalał. W okresie siedmiu miesięcy sezonu 2018/19 (lipiec 2018 r. – luty 2019 r.) z kraju wyeksportowano 3,0 mln t zbóż, tj. o 8,6% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, w tym 1,3 mln t pszenicy (1,3 mln t w analogicznym okresie sezonu 2017/18), 0,8 mln t kukurydzy (0,7 mln t) i 0,4 mln t żyta (0,3 mln t).

W lutym 2019 r. zmniejszył się eksport mąk (w tym szczególnie żytniej) oraz ziaren obrobionych inaczej, a zwiększył stodu, kasz i grysików. Po stronie importu nastąpiło ograniczenie obrotów, z wyjątkiem przywozu ziaren obrobionych inaczej. Zwiększył się wywóz ciast makaronowych i pieczywa. Wzrósł przywóz ciast makaronowych, a pozostałych przetworów zbożowych zmalał.

Nadal rosły ceny przetworów zbożowych na poziomie producenta oraz w handlu detalicznym. Na rynku pasz dla zwierząt gospodarskich, w marcu 2019 r. obserwowano powolny wzrost cen. Potaniała jedynie mieszanka T2 dla tuczników.

W kwietniu 2019 r. na europejskich rynkach drożała pszenica oraz jęczmień paszowy we Francji. Potaniał jęczmień paszowy w Niemczech i kukurydza paszowa na Słowacji. W stosunku do kwietnia 2018 r. wszystkie zboża były od kilku do kilkunastu procent droższe.

Wiesław
Łopaciuk

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 497, IGC, 25.04.2019 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/t)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	I-XII	664,4	546,7	542,3	612,2	788,6	632,3	727,6	646,4	x
2017	I-XII	664,4	546,7	542,3	612,2	788,6	632,3	727,6	646,4	x
2018	III	668,5	572,5	618,1	670,8	810,2	655,1	754,5	665,5	426,5
	IV	662,4	573,8	623,5	673,5	813,6	653,4	771,7	674,6	424,9
	V	672,3	579,2	647,8	661,9	811,1	652,1	756,5	664,6	433,8
	VI	686,0	580,5	670,9	654,7	801,5	636,7	750,2	649,9	436,1
	VII	693,2	560,6	679,7	625,7	809,7	648,9	757,5	710,4	438,6
	VIII	751,8	626,5	707,5	688,6	829,0	660,1	769,2	674,1	434,3
	IX	800,4	692,0	580,5	734,8	868,7	698,2	799,2	693,5	435,5
	X	810,4	701,8	614,5	756,9	873,1	707,9	808,0	704,7	436,2
	XI	822,5	708,7	687,5	776,0	898,1	716,3	831,0	722,9	435,9
	XII	831,1	708,8	710,7	803,4	906,0	716,2	846,7	730,2	434,6
2019	I	832,6	724,4	745,5	817,7	920,2	735,1	861,4	738,2	435,1
	II	838,0	728,6	731,8	831,6	941,9	743,0	885,8	762,7	437,2
	III	828,9	697,5	736,7	773,3	946,8	748,6	900,1	796,4	435,5
Zmiana w %										
	<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	-1,1	-4,3	0,7	-7,0	0,5	0,8	1,6	4,4	-0,4
	<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	24,0	21,8	19,2	15,3	16,9	14,3	19,3	19,7	2,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza
VII 2015-VI 2016		5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4
VII 2016-VI 2017		6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5
VII 2017-VI 2018		6510,2	2481,8	657,4	746,7	361,7	755,8	8804,7	3981,9	2014,4
2018	III	393,8	169,7	29,0	25,1	16,2	48,8	500,8	249,2	110,4
	IV	337,7	165,1	22,4	28,2	20,8	39,2	431,2	238,0	93,8
	V	441,0	197,0	38,3	30,3	22,5	56,7	571,8	301,2	107,7
	VI	320,3	145,7	34,2	29,8	20,2	58,5	448,8	243,9	92,3
	VII	693,2	300,5	97,3	202,9	93,4	132,4	1137,1	569,5	70,6
	VIII	735,4	295,6	107,4	116,2	53,5	118,4	1100,4	522,1	53,8
	IX	492,0	160,3	49,5	51,6	23,7	71,9	672,9	285,9	562,7
	X	420,0	147,2	41,9	40,3	18,4	44,3	522,2	230,9	711,6
	XI	334,8	135,0	33,1	35,8	19,8	40,6	448,4	213,9	224,7
	XII	262,9	115,4	26,6	25,2	171,5	44,5	362,8	195,2	87,2
2019	I	285,7	.	28,5	.	.	.	387,5	.	99,9
	II	386,1	.	33,2	.	.	.	501,0	.	89,2
	III	327,0	.	22,7	.	.	.	400,6	.	154,6
Zmiana w %										
	<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	-15,3	x	-31,6	x	x	x	-20,0	x	73,3
	<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	-17,0	x	-21,7	x	x	x	-20,0	x	40,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przebieg zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0	
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1	
2017 ^a	I-XII	2239,5	1766,8	163,2	1020,0	155,3	9405,1	
2018	III	171,1	131,5	13,7	89,6	14,2	861,6	
	IV	145,1	113,3	12,5	81,1	11,8	817,7	
	V	175,5	133,3	13,8	85,4	12,4	854,0	
	VI	191,4	150,1	14,8	85,1	13,5	832,3	
	VII	191,1	146,6	16,2	85,9	10,1	722,4	
	VIII	201,4	158,1	14,5	88,3	10,6	807,1	
	IX	196,8	154,6	14,9	85,2	13,8	764,3	
	X	223,7	172,8	16,5	94,6	15,2	851,4	
	XI	208,5	161,1	15,7	88,4	14,2	810,3	
	XII	195,3	150,6	15,5	85,3	12,5	775,9	
	2018	I	207,3	156,8	13,9	86,8	14,1	832,3
		II	189,8	146,5	12,4	77,6	13,2	738,3
Zmiana w %								
<u>II 2019</u> I 2019		-8,4	-6,6	-10,8	-10,6	-6,4	-11,3	
<u>II 2019</u> II 2018		0,3	-1,6	-7,7	-0,2	-7,3	-3,0	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b		
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7	
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7	
2018	I-XII	1790,3	484,1	152,8	1145,7	4133,5	625,1	53,7	225,0	294,6	1259,3	
2018	III	102,6	28,1	8,9	90,5	263,7	48,3	2,4	34,7	18,3	109,5	
	IV	100,3	28,5	1,5	66,0	227,8	44,3	4,3	24,4	15,1	93,7	
	V	225,2	34,8	3,1	80,3	378,1	37,7	3,2	21,2	17,4	84,4	
	VI	139,1	38,0	9,6	51,7	278,2	39,3	1,5	23,0	13,6	83,3	
	VII	115,1	29,8	40,9	49,7	287,4	55,1	1,8	16,2	25,9	103,2	
	VIII	216,4	87,9	23,4	57,1	473,0	75,5	6,6	12,9	9,7	107,8	
	IX	198,1	79,7	13,3	87,1	460,7	63,1	15,5	4,9	16,2	102,8	
	X	230,6	43,7	25,4	224,8	566,7	63,1	9,8	11,3	49,7	139,7	
	XI	236,3	36,0	8,9	164,0	488,3	60,0	1,8	14,1	41,6	121,8	
	XII	28,0	28,0	7,9	103,4	212,7	51,5	3,4	5,9	32,7	100,1	
	2019	I	55,2	31,6	1,9	86,3	205,7	50,9	2,2	13,6	80,6	152,4
		II	180,5	34,4	1,8	59,5	307,9	35,2	3,6	11,3	53,2	107,3
Zmiana w %												
<u>II 2019</u> I 2019		227,0	8,9	-5,3	-31,1	49,7	-30,8	63,6	-16,9	-34,0	-29,6	
<u>II 2019</u> II 2018		62,9	36,8	-77,4	-27,3	21,0	-8,7	145,9	-62,6	36,8	-7,1	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2018	I-XII	80,7	40,3	99,4	74,6	17,0	37,8	54,4	162,1	80,7	40,3
2018	III	9,3	2,4	8,0	2,8	9,9	7,5	1,3	3,3	4,5	11,9
	IV	8,2	2,6	8,0	2,9	7,4	5,4	1,6	2,6	4,6	13,3
	V	8,3	2,1	6,3	2,7	11,3	5,9	1,1	3,5	5,3	15,8
	VI	8,4	2,0	9,1	2,6	7,4	6,4	2,0	3,2	4,7	17,9
	VII	11,0	2,4	6,1	2,7	7,6	6,1	1,2	3,2	5,0	16,2
	VIII	9,0	3,3	7,6	2,7	9,3	6,5	1,0	3,0	4,1	17,2
	IX	9,2	1,9	4,5	2,4	6,9	7,0	1,2	3,4	3,8	14,8
	X	10,2	2,2	7,3	3,2	7,0	7,9	1,8	3,5	5,1	12,4
	XI	10,1	1,2	5,1	9,9	6,8	7,2	1,6	3,2	5,1	12,2
	XII	7,8	1,2	4,3	2,8	5,4	4,8	1,1	2,6	5,0	9,6
2019	I	8,3	3,8	4,1	4,2	7,4	6,1	1,6	3,4	5,5	27,0
	II	8,2	2,1	4,8	3,1	7,7	5,5	1,5	3,3	6,8	16,9
Zmiana w %											
<u>II 2019</u> I 2019		-1,2	-44,7	17,1	-26,2	4,1	-9,8	-6,3	-2,9	23,6	-37,4
<u>II 2019</u> II 2018		4,7	2,8	-25,7	10,2	-38,5	17,9	-17,3	7,0	68,3	58,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2018	I-XII	42,7	143,2	592,0	.	.	79,9	32,0	169,5	.	.
2018	III	3,8	13,4	53,0	.	.	6,9	2,9	15,3	.	.
	VI	3,2	12,4	47,1	.	.	5,7	2,6	13,9	.	.
	V	3,0	11,9	45,1	.	.	5,7	2,6	13,6	.	.
	VI	3,0	12,1	48,1	.	.	7,4	3,1	13,5	.	.
	VII	3,3	11,5	48,5	.	.	6,0	3,0	14,0	.	.
	VIII	3,8	12,3	52,2	.	.	6,4	2,9	15,0	.	.
	IX	4,0	12,2	50,6	.	.	6,7	2,6	16,2	.	.
	X	4,2	14,1	57,9	.	.	6,8	2,6	16,5	.	.
	XI	3,9	9,8	53,8	.	.	7,1	2,6	15,1	.	.
	XII	3,4	9,7	44,0	.	.	6,7	2,5	10,5	.	.
2019	I	4,3	12,6	48,0	.	.	6,7	3,0	14,4	.	.
	II	4,5	9,9	49,0	.	.	8,0	2,5	13,2	.	.
Zmiana w %											
<u>II 2019</u> I 2019		4,7	-21,4	2,1	x	x	19,4	-16,7	-8,3	x	x
<u>II 2019</u> II 2018		26,0	-15,0	8,3	x	x	7,8	7,5	3,8	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2018	I-XII	1,11	2,50	1,86	4,60	4,13	4,80	5,25	6,33
2018	II	1,06	2,49	1,79	4,56	4,07	4,68	5,16	6,20
	III	1,05	2,44	1,79	4,60	4,08	4,70	5,19	6,21
	IV	1,05	2,46	1,80	4,60	4,07	4,70	5,18	6,25
	V	1,05	2,47	1,79	4,62	4,08	4,68	5,20	6,25
	VI	1,05	2,47	1,79	4,60	4,08	4,70	5,20	6,27
	VII	1,07	2,52	1,81	4,60	4,10	4,74	5,22	6,30
	VIII	1,14	2,53	1,84	4,58	4,10	4,76	5,22	6,32
	IX	1,19	2,52	1,85	4,62	4,15	4,82	5,29	6,37
	X	1,45	2,51	1,88	4,60	4,20	4,94	5,37	6,49
	XI	1,53	2,54	1,89	4,62	4,27	5,06	5,41	6,56
	XII	1,55	2,51	1,88	4,64	4,29	5,12	5,44	6,62
2019	I	1,57	2,62	1,85	4,64	4,33	5,18	5,52	6,65
	II	1,59	2,64	1,87	4,70	4,36	5,24	5,56	6,69
Zmiana w %									
	<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	1,3	0,8	1,1	1,3	0,7	1,2	0,7	0,6
	<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	50,0	6,0	4,5	3,1	7,1	12,0	7,8	7,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/t)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
	2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2018	I-XII	1730,3	1800,4	2345,1	1422,8	1819,0	1638,6	2547,8
2018	III	1698,5	1778,1	2337,8	1396,3	1799,5	1618,6	2524,7
	IV	1703,5	1776,9	2334,2	1391,0	1801,6	1620,2	2529,8
	V	1719,4	1785,1	2337,0	1394,1	1804,9	1622,3	2539,3
	VI	1728,4	1801,8	2339,8	1416,4	1811,3	1626,2	2547,0
	VII	1723,1	1808,4	2343,8	1418,1	1820,5	1633,3	2555,4
	VIII	1749,0	1805,3	2338,1	1403,5	1825,9	1633,9	2557,3
	IX	1777,2	1826,3	2358,9	1451,7	1836,0	1658,6	2568,3
	X	1781,0	1824,9	2353,5	1456,8	1841,9	1664,2	2566,4
	XI	1794,2	1840,5	2368,4	1477,1	1851,0	1680,3	2577,4
	XII	1796,0	1843,9	2374,2	1483,4	1853,7	1685,6	2587,0
2019	I	1836,2	1840,6	2371,3	1450,9	1854,6	1693,7	2581,8
	II	1844,1	1853,5	2377,3	1461,2	1863,0	1704,8	2586,1
	III	1853,7	1859,3	2383,6	1456,4	1878,3	1709,6	2587,4
Zmiana w %								
	<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	0,5	0,3	0,3	-0,3	0,8	0,3	0,1
	<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	9,1	4,6	2,0	4,3	4,4	5,6	2,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2017	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	3,532	2,129
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	3,064	1,990
	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	3,176	2,019
	III	2,131	2,221	3,854	0,790	1,834	3,316	2,006
	IV	2,129	2,214	3,872	0,776	1,783	3,242	1,976
	V	2,138	2,225	3,894	0,000	1,749	3,185	1,983
	VI	2,225	2,260	4,000	0,744	1,822	3,276	2,087
	VII	2,185	2,248	3,938	0,751	1,831	3,300	2,159
	VIII	2,126	2,203	3,874	0,742	1,881	3,427	2,229
	IX	2,079	2,114	3,678	0,747	1,826	3,231	2,206
	X	2,058	2,110	3,625	0,770	1,714	3,020	2,123
	XI	2,062	2,061	3,598	0,781	1,637	2,857	2,042
	XII	2,071	2,046	3,612	0,780	1,621	2,827	1,988
2019	I	1,974	2,015	3,512	0,767	1,573	2,798	1,979
	II	1,967	1,978	3,481	0,749	1,609	2,847	2,013
	III	1,945	1,984	3,456	0,743	1,728	3,069	2,066

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

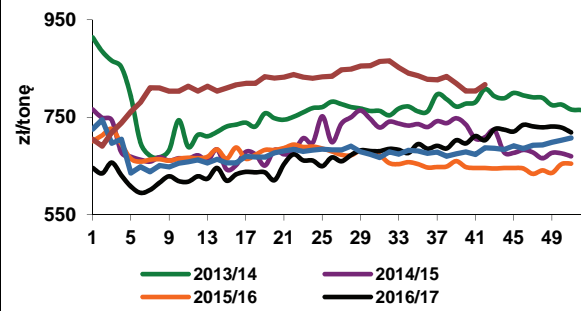
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/t)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2018	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
	II	166	165	.	161	163	.	148	152	153
	III	168	162	.	168	169	.	148	154	156
	IV	170	169	.	172	173	.	145	154	163
	V	173	162	.	168	171	.	151	155	165
	VI	179	161	.	165	170	.	152	152	164
	VII	199	157	.	177	187	136	141	153	167
	VIII	212	169	.	209	209	148	151	154	194
	IX	205	174	205	202	205	168	145	.	179
	X	205	185	205	204	206	.	140	.	173
	XI	204	188	204	202	205	183	141	.	173
	XII	207	188	207	202	206	.	143	.	181
2019	I	210	196	210	206	207	173	144	.	189
	II	210	199	210	196	193	.	147	.	.
	III	194	195	.	173	177	.	159	.	.
	IV	195	199	.	174	173	.	145	.	.
Zmiana w %										
IV 2019	0,3	1,9	x	0,6	-2,0	x	-8,8	x	x	x
III 2019										
IV 2019	14,4	17,8	x	1,5	0,3	x	-0,2	x	x	x
IV 2018										

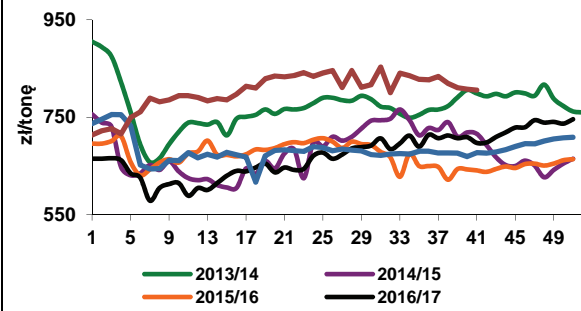
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/t)

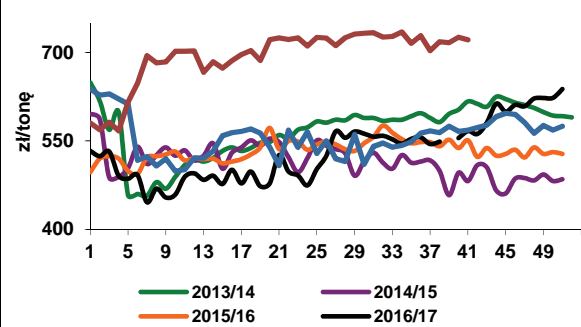
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

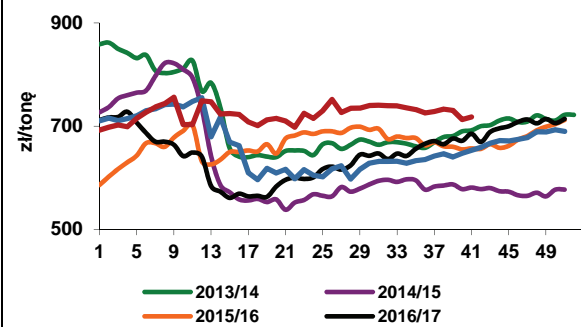
Rys. 2. Pszenica paszowa

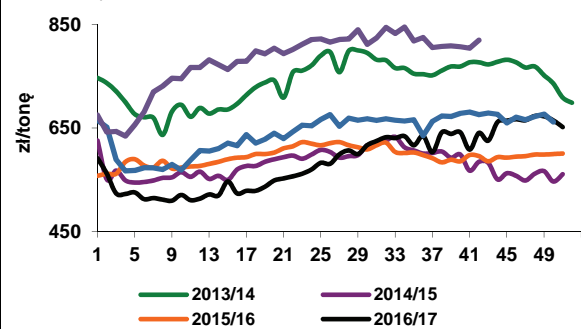
Rys. 3. Żyto paszowe

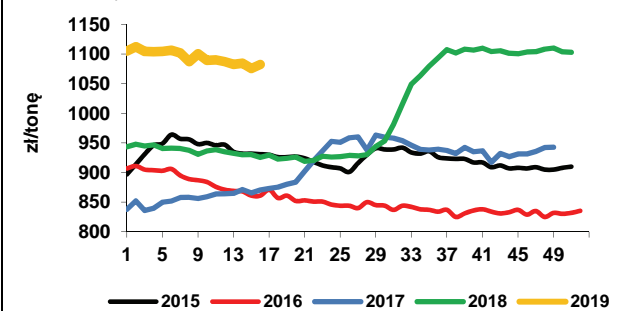
Rys. 4. Kukurydza paszowa

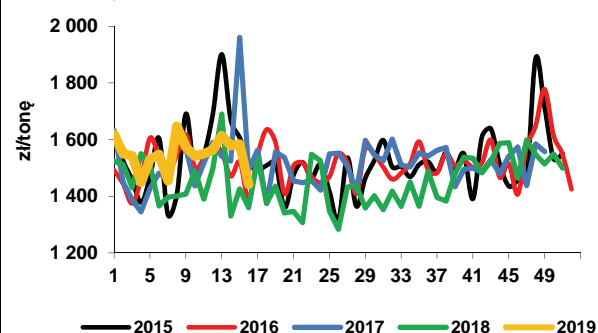
Rys. 5. Jęczmień paszowy

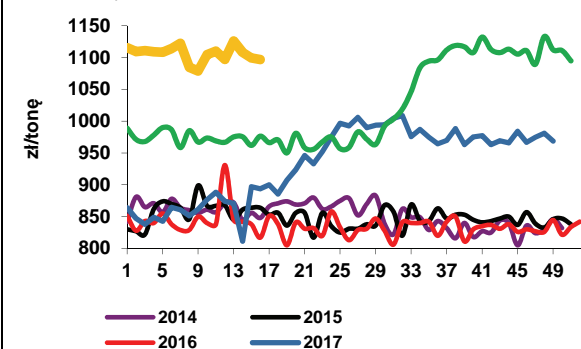
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W 2019 r. koncerny cukrownicze zakontraktują buraki cukrowe na powierzchni ok. 240 tys. ha, wobec 239 tys. ha w 2018 r. Buraki cukrowe będą przerabiane w 17 cukrowniach, gdyż jedna cukrownia zostanie wyłączona z produkcji. Niewielki wzrost arealu uprawy jest możliwy, gdyż pozostałe cukrownie zwiększają moce przetwórcze. Jeżeli technologiczny plon cukru wyniesie 9,5-10,0 t/ha, to produkcja cukru w kampanii 2019/2020 wyniesie 2270-2380 tys. t. Produkcja będzie

większa od krajowego zużycia (ok. 1700 tys. t) i konieczny będzie duży eksport.

Ceny cukru na rynku krajowym utrzymują się na relatywnie niskim poziomie, a decyduje o tym duża podaż z kampanii 2018/2019 oraz niskie ceny na rynku światowym. Zauważalny jest jednak wzrostowy trend cen detalicznych. W marcu 2019 r. średnia cena zbytu cukru w workach wyniosła 1,59 zł/kg i była o 1,3% wyższa niż w lutym br., ale o 4,8% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu cukru paczkowanego wzrosła w porównaniu z lutym 2019 r. o 0,6% do 1,80 zł/kg oraz była o 16,9% wyższa niż przed rokiem. Średnia cena detaliczna w marcu 2019 r. wyniosła 2,47 zł/kg i była o 2,5% wyższa niż przed miesiącem oraz o 11,8% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r. Niskie ceny są korzystne dla konsumentów, w tym dla przedsiębiorstw wtórnego przetwórstwa żywności, gdyż umożliwiają redukcję kosztów, ale negatywnie wpływają na sytuację ekonomiczno-finansową przemysłu cukrowniczego.

Według wstępnych danych w okresie styczeń-luty 2019 r. eksportowano z Polski 114,9 tys. t cukru ze względu na dużą produkcję w kampanii 2018/2019. Na rynku UE sprzedano 55,0 tys. t po średniej cenie 372 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Rumunia (20,8 tys. t) i Niemcy (18,2 tys. t). Duża podaż cukru w UE powoduje, że krajowi producenci duże ilości cukru eksportowali do krajów trzecich: Izraela (24,3 tys. t) i Egiptu (8,5 tys. t). Średnia cena eksportowa do krajów trzecich wyniosła 313 EUR/t. Duża podaż i niskie ceny były jednocześnie barierą importu, który wyniósł 13,9 tys. t, w tym 11,2 tys. t z UE. Średnia cena importowa wyniosła 453 EUR/t, w tym z UE 427 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Niemiec (6,3 tys. t), Czech (2,0 tys. t), Ukrainy (1,5 tys. t) i Słowacji (1,2 tys. t).

Według danych ERS USDA w kwietniu br. średnia cena cukru białego wyniosła 337,5 USD/t, a cukru surowego 276,7 USD/t i były one odpowiednio o 0,5 i 6,2% wyższe niż w kwietniu 2018 r. Według danych International Sugar Organisation w pierwszym tygodniu maja br. ceny cukru białego wynosiły 331,7 USD/t, a cukru surowego 278,2 USD/t. Relatywnie niskie ceny są niekorzystne dla krajowych eksporterów, a duża produkcja w kampanii 2018/2019 skutkuje dużym eksportem.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2017	I	531,35	543,03	494,62	569,51	561,97	591,05
	II	533,65	538,79	518,88	571,84	567,02	590,80
	III	500,87	507,86	466,04	568,10	545,87	850,20
	IV	473,47	489,43	445,79	548,87	524,68	675,36
	V	490,04	524,07	453,23	539,45	646,83	584,49
	VI	474,72	543,12	410,07	666,83	660,24	702,46
	VII	479,03	538,26	395,20	612,03	607,88	641,75
	VIII	468,21	541,54	395,81	656,77	656,83	656,55
	IX	502,98	533,30	408,26	535,09	514,14	739,43
	X	395,74	471,96	358,35	557,48	533,67	762,42
	XI	381,57	426,35	352,35	479,06	463,12	792,07
	XII	367,17	430,49	343,81	480,09	462,89	711,03
2018	I	371,16	415,27	339,70	463,14	431,69	779,84
	II	363,84	415,25	334,37	432,47	416,94	676,22
	III	348,86	402,43	325,86	397,74	382,04	888,41
	IV	339,64	391,53	318,86	460,52	432,79	897,44
	V	336,20	410,38	299,69	470,26	440,45	764,88
	VI	338,30	395,13	305,06	382,69	363,93	891,14
	VII	341,79	376,26	313,35	351,46	339,74	798,66
	VIII	335,48	381,96	305,95	340,24	320,13	778,25
	IX	343,90	388,14	311,79	448,72	414,94	905,38
	X	335,47	387,27	302,86	483,33	465,59	1086,89
	XI	322,22	386,21	308,04	455,27	443,28	597,74
	XII	332,98	369,01	314,73	466,33	504,46	393,47
2019	I	343,69	375,50	315,62	490,08	504,31	471,41
	II	337,96	368,15	309,09	429,18	396,41	1017,30

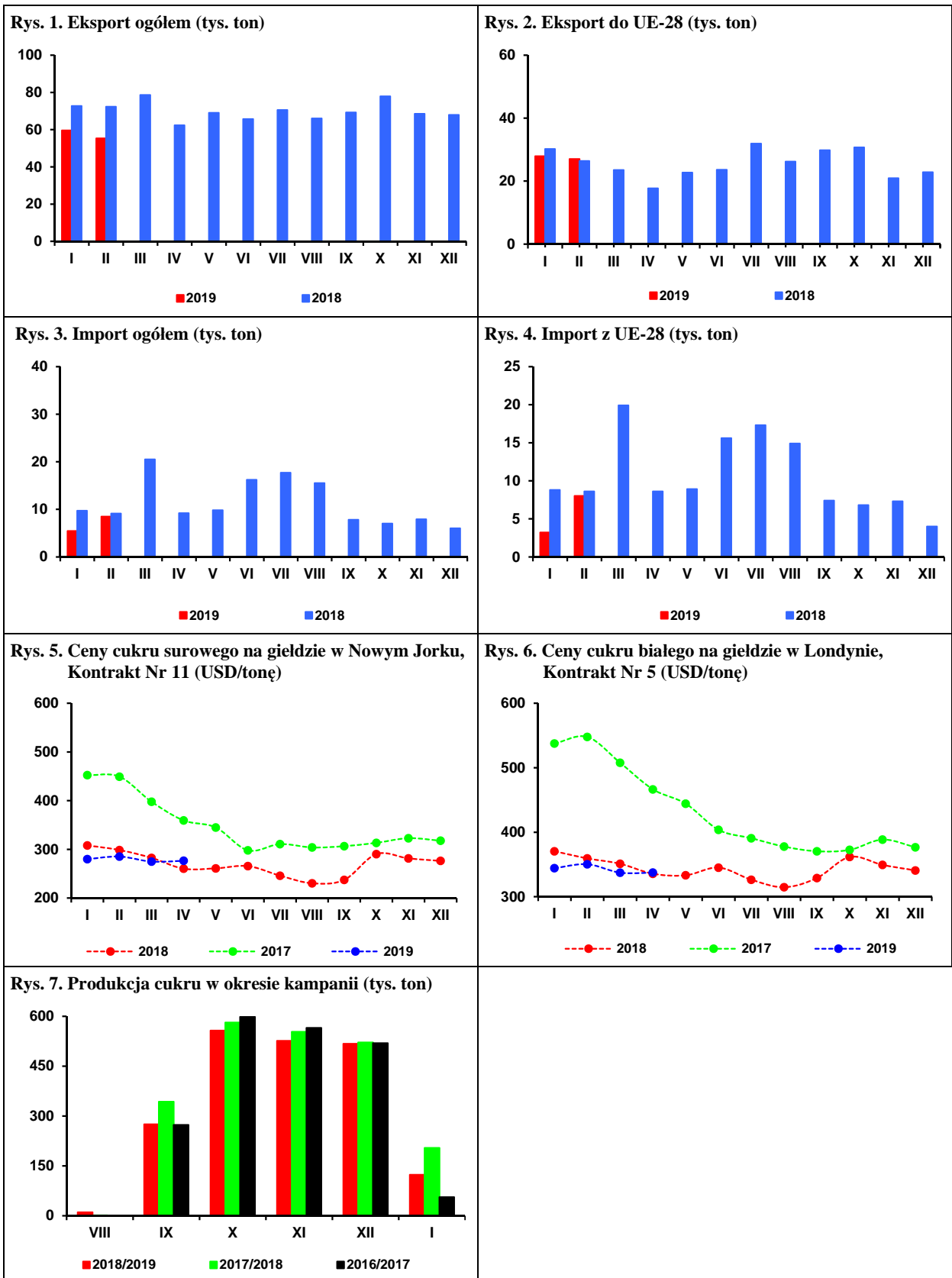
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	Workowany	Paczkowy			
2017	II	2,61	2,74	1,76	3,18
	III	2,61	2,68	1,75	3,19
	IV	2,60	2,64	1,73	3,17
	V	2,61	2,64	1,72	3,17
	VI	2,51	2,61	1,72	3,15
	VII	2,48	2,33	1,73	3,13
	VIII	2,33	2,15	1,73	3,07
	IX	2,20	2,09	1,74	2,98
	X	1,88	1,80	1,73	2,92
	XI	1,80	1,69	1,70	2,76
	XII	1,71	1,68	1,70	2,62
	2018	I	1,68	1,62	1,71
II		1,66	1,58	1,72	2,28
III		1,67	1,54	1,71	2,21
IV		1,67	1,45	1,72	2,15
V		1,66	1,40	1,73	2,08
VI		1,65	1,37	1,73	2,03
VII		1,64	1,48	1,74	1,97
VIII		1,62	1,69	1,74	2,04
IX		1,60	1,65	1,75	2,07
X		1,53	1,52	1,75	2,09
XI		1,58	1,68	1,74	2,05
XII		1,61	1,85	1,75	2,14
2019	I	1,57	1,88	1,74	2,25
	II	1,57	1,79	1,75	2,41
	III	1,59	1,80	1,74	2,47

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Perspektywy dla produkcji rzepaku w UE-28 w 2019 r. pogorszyły się. Według oceny Oil World opublikowanej 3 maja br. przewiduje się większe niż wcześniej szacowano zmniejszenie areálu uprawy do 5,61 mln ha (o 18,0% w relacji rok do roku), spowodowane głównie niekorzystnymi warunkami pogodowymi w czasie siewów (susza w wielu krajach), spadkiem opłacalności produkcji rzepaku względem zbóż, a także wprowadzonym w ostatnich latach zakazem stosowania neonicotynoidów do zaprawiania materiału siewnego. Jednocześnie z uwagi na łagodny przebieg zimy w Europie i dobry stan plantacji rzepaku wiosną spodziewany jest wzrost średnich plonów do 3,20 dt/ha (o 10,7%). W tej sytuacji przewiduje się, że tegoroczne zbiory rzepaku w UE-28 wyniosą 17,96 mln t i będą najniższe od 13 lat i o 1,83 mln t (o 9,2%) mniejsze w relacji rok do roku. W grupie czterech największych unijnych producentów rzepaku prognozowany jest spadek zbiorów we Francji (o 12,3% do 4,34 mln t), Niemczech (o 16,9% do 3,05 mln t) i Wielkiej Brytanii (o 5,3% do 1,87 mln t), przy wzroście w Polsce (o 11,0% do 2,32 mln t). W grupie mniejszych producentów największy spadek zbiorów rzepaku przewidywany jest w Rumunii (o 55,9% do 0,71 mln t).

W sezonie 2019/20 UE-28 będzie dużym importerm netto rzepaku (5,45 mln t, wzrost o 27,6% w relacji do poprzedniego sezonu). W tej sytuacji przerób rzepaku w Unii wyniesie 23,30 mln t i będzie tylko o 0,8% mniejszy niż sezonie poprzednim, ale jego zapasy na koniec sezonu znacząco zmniejszą się (o 39,8% do 1,15 mln t). Samowystarczalność Unii w zakresie nasion oleistych i produktów ich przerobu obniży się.

W kwietniu 2019 r. przeciętna cena rzepaku w portach europejskich wyniosła 412 USD/t (cif Hamburg) i była o 3 USD/t (o 0,7%) wyższa niż przed miesiącem, ale w relacji do kwietnia poprzedniego roku była o 6 USD/t (o 1,4%) niższa. Olej rzepakowy kosztował średnio 802 USD/t (fob ex-mill Holandia) i był o 2 USD/t (o 0,3%) droższy niż przed miesiącem i o 8 USD/t (o 1,0%) droższy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono średnio 244 USD/t (fob ex-mill Hamburg), tj. o 5 USD/t (o 2,0%) mniej niż przed miesiącem i o 61 USD/t (o 20,0%) mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w kwietniu 2019 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1608 zł/t i była 8 zł/t (o 0,5%) wyższa niż przed miesiącem i o 96 zł/t (o 6,3%) wyższa w porównaniu z kwietniem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zwiększyła się do 3303 zł/t, tj. o 4 zł/t (o 0,1%) w porównaniu z poprzednim miesiącem, a cena śruty rzepakowej do 940 zł/t, tj. o 4 zł/t (o 0,4%). W porównaniu z kwietniem 2018 r. za olej rzepakowy i śrutę rzepakową płacono odpowiednio 107 zł/t (o 3,3%) i 38 zł/t (4,2%) więcej.

Produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych i średnich zakładach przemysłu tłuszczowego (zatrudniających 50 i więcej osób stałej załogi) w lutym 2019 r. wyniosła 92,0 tys. t i była o 13,9% mniejsza niż w poprzednim miesiącu, ale o 3,1% większa niż w lutym poprzedniego roku. W dwóch pierwszych miesiącach br. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego wyprodukowały 198,9 tys. t surowego oleju

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

rzepakowego, tj. o 11,0% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, z tego rafinowały 118,4 tys. t, tj. o 1,2% mniej. Zwiększyła się produkcja oleju rzepakowego rafinowanego na cele jadalne o 4,1% do 86,1 tys. t, przy spadku na cele techniczne o 12,8% do 32,3 tys. t. Produkcja margaryn wyniosła 25,0 tys. t i była o 48,6% mniejsza w relacji rok do roku.

W lutym 2019 r. eksport olejów roślinnych i śrut oleistych był większy niż przed miesiącem, zmalał natomiast wywóz nasion oleistych i margaryn. W imporcie odnotowano wzrost przywozu olejów roślinnych i margaryn, przy spadku przywozu nasion i śrut oleistych. W pierwszych dwóch miesiącach br. wywieziono 55,4 tys. t nasion oleistych (o 31,5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), w tym 24,1 t rzepaku (o 25,8% więcej), 27,1 tys. t olejów roślinnych (o 66,9% więcej), w tym 17,2 tys. t oleju rzepakowego (o 67,2% więcej), 54,9 tys. t śrut oleistych (o 56,8% mniej), w tym 28,4 tys. t śruty rzepakowej (o 75,9% mniej) i 25,6 tys. t margaryn (o 14,2% więcej). Przywieziono: 745,4 tys. t śrut oleistych (o 96,0% więcej niż w tym samym okresie przed rokiem), 130,7 tys. t olejów roślinnych (o 7,9% więcej), w tym 18,4 tys. t oleju rzepakowego (o 21,6% mniej), 200,3 tys. t nasion oleistych (o 8,9% mniej), w tym 93,0 tys. t rzepaku (o 35,6% mniej) oraz 15,6 tys. t margaryn (o 8,4% mniej).

W marcu 2019 r. na rynku tłuszczów przeważały spadki cen detalicznych. Nastąpiły dalsze spadki cen masła i „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) (po 1,6% w relacji miesiąc do miesiąca) oraz margaryn (o 0,8%), przy wzroście cen olejów roślinnych (o 0,2%). Mimo odnotowanych spadków, w marcu 2019 r. za masło płacono średnio o 3,2% więcej, a za margaryny o 0,5% więcej niż w marcu poprzedniego roku, natomiast za „pozostałe tłuszcze zwierzęce” i oleje roślinne płacono odpowiednio o 3,6% i 0,6% mniej. W I kwartale 2019 r., przy wzroście cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi o 1,8%, ceny detaliczne tłuszczów zwierzęcych zwiększyły się średnio o 2,8%, a tłuszczów roślinnych zmniejszyły o 0,2% w porównaniu z I kwartałem poprzedniego roku.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 I-XII	1 148 694	751 669	178 657	1 721 706	44,72	15,6	66,7
2018 II	89 268	55 522	8 421	136 369	3,55	9,4	65,5
III	87 752	65 919	8 829	144 842	3,77	10,1	60,6
IV	88 719	61 495	9 779	140 435	3,65	11,0	63,2
V	86 462	60 671	11 227	135 906	3,54	13,0	63,6
VI	79 679	63 665	13 360	129 984	3,38	16,8	61,3
VII	108 346	52 045	10 715	149 677	3,89	9,9	72,4
VIII	103 742	72 407	7 245	168 903	4,39	7,0	61,4
IX	95 623	66 562	8 819	153 366	3,99	9,2	62,3
X	110 130	77 259	12 729	174 659	4,54	11,6	63,1
XI	105 969	72 192	12 723	165 437	4,30	12,0	64,1
XII	105 233	57 636	8 804	154 065	4,01	8,4	68,3
2019 I	106 875	64 829	12 894	158 810	4,13	12,1	67,3
II	92 017	65 852	14 245	143 624	3,74	15,5	64,1
Zmiany w %							
II 2019 / I 2019	-13,9	1,6	10,5	-9,6	-9,4	x	x
II 2019 / II 2018	3,1	18,6	69,2	5,3	5,4	x	x
II 2019 / XII 2018	-12,6	14,3	61,8	-6,8	-6,7	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 I-XII	1 148 694	163 213	140 988	1 170 920	30,41	12,3	98,1
2018 II	89 268	10 644	4 904	95 008	2,47	5,5	94,0
III	87 752	12 294	4 913	95 133	2,48	5,6	92,2
IV	88 719	14 438	5 811	97 346	2,53	6,5	91,1
V	86 462	13 307	5 802	93 967	2,44	6,7	92,0
VI	79 679	15 437	8 988	86 127	2,24	11,3	92,5
VII	108 346	7 513	7 894	107 965	2,81	7,3	100,4
VIII	103 742	21 666	4 757	120 651	3,14	4,6	86,0
IX	95 623	19 513	5 083	110 054	2,86	5,3	86,9
X	110 130	15 707	7 369	118 468	3,08	6,7	93,0
XI	105 969	12 547	8 332	110 184	2,87	7,9	96,2
XII	105 233	10 711	6 657	109 287	2,84	6,3	96,3
2019 I	106 875	9 243	8 530	107 588	2,80	8,0	99,3
II	92 017	9 178	8 663	92 532	2,41	9,4	99,4
Zmiany w %							
II 2019 / I 2019	-13,9	-0,7	1,6	-14,0	-13,9	x	x
II 2019 / II 2018	3,1	-13,8	76,7	-2,6	-2,4	x	x
II 2019 / XII 2018	-12,6	-14,3	30,1	-15,3	-15,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 I-XII	1 652 999	2 921 930	675 154	3 899 774	40,8	42,4
2018 II	133 902	263 728	67 370	330 260	50,3	40,5
III	131 628	346 498	55 932	422 194	42,5	31,2
IV	133 079	214 548	48 088	299 538	36,1	44,4
V	129 693	256 010	50 409	335 294	38,9	38,7
VI	119 519	321 262	49 992	390 788	41,8	30,6
VII	162 519	181 631	60 626	283 524	37,3	57,3
VIII	155 613	260 773	75 318	341 068	48,4	45,6
IX	143 435	149 523	49 972	242 986	34,8	59,0
X	165 195	231 828	49 650	347 373	30,1	47,6
XI	158 954	295 208	41 886	412 276	26,4	38,6
XII	157 850	289 903	52 799	394 954	33,4	40,0
2019 I	160 313	385 043	20 539	524 816	12,8	30,5
II	138 026	360 340	34 414	463 951	24,9	29,7
Zmiany w %						
<u>II 2019</u> I 2019	-13,9	-6,4	67,6	-11,6	x	x
<u>II 2019</u> II 2018	3,1	36,6	-48,9	40,5	x	x
<u>II 2019</u> XII 2018	-12,6	24,3	-34,8	17,5	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 I-XII	1 652 999	35 778	605 312	1 083 465	36,6	152,6
2018 II	133 902	1 459	62 717	72 644	46,8	184,3
III	131 628	2 186	51 727	82 087	39,3	160,4
IV	133 079	1 489	44 906	89 662	33,7	148,4
V	129 693	1 691	47 746	83 638	36,8	155,1
VI	119 519	1 154	46 994	73 679	39,3	162,2
VII	162 519	1 231	57 440	106 310	35,3	152,9
VIII	155 613	5 683	69 273	92 023	44,5	169,1
IX	143 435	10 204	46 977	106 662	32,8	134,5
X	165 195	2 185	44 636	122 744	27,0	134,6
XI	158 954	1 678	35 147	125 485	22,1	126,7
XII	157 850	1 307	47 330	111 826	30,0	141,2
2019 I	160 313	1 345	14 310	147 347	8,9	108,8
II	138 026	1 503	14 136	125 393	10,2	110,1
Zmiany w %						
<u>II 2019</u> I 2019	-13,9	11,7	-1,2	-14,9	x	x
<u>II 2019</u> II 2018	3,1	3,0	-77,5	72,6	x	x
<u>II 2019</u> XII 2018	-12,6	14,9	-70,1	12,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 I-XII	335 124	100 483	129 468	306 139	7,95	38,6	109,5
2018 II	25 648	8 010	11 290	22 368	0,58	44,0	114,7
III	28 455	9 554	13 001	25 008	0,65	45,7	113,8
VI	24 645	7 342	10 799	21 188	0,55	43,8	116,3
V	22 192	8 142	10 985	19 349	0,50	49,5	114,7
VI	25 477	7 101	10 188	22 390	0,58	40,0	113,8
VII	23 540	6 765	10 678	19 627	0,51	45,4	119,9
VIII	26 662	8 443	11 638	23 468	0,61	43,6	113,6
IX	29 086	7 857	13 861	23 083	0,60	47,7	126,0
X	34 360	9 470	17 489	26 341	0,69	50,9	130,4
XI	33 749	9 534	16 278	27 005	0,70	48,2	125,0
XII	23 543	7 609	11 990	19 162	0,50	50,9	122,9
2019 I	13 883	7 337	13 508	7 712	0,20	97,3	180,0
II	11 152	8 273	12 056	7 370	0,19	108,1	151,3
Zmiany w %							
<u>II 2019</u> I 2019	-19,7	12,8	-10,8	-4,4	-5,0	x	x
<u>II 2019</u> II 2018	-56,5	3,3	6,8	-67,1	-67,2	x	x
<u>II 2019</u> XII 2018	-52,6	8,7	0,5	-61,5	-62,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/t)

Okres	Rzepak przemysłowy ^a	Pszenica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 I-XII	1576	664	2,37
2018 III	1550	669	2,32
IV	1487	662	2,24
V	1503	672	2,24
VI	1520	686	2,22
VII	1538	693	2,22
VIII	1573	752	2,09
IX	1597	800	2,00
X	1615	810	1,99
XI	1636	823	1,99
XII	1634	831	1,97
2019 I	1668	833	2,00
II	1660	838	1,98
III	1639	829	1,98
Zmiany w %			
<u>III 2019</u> II 2019	-1,3	-1,1	x
<u>III 2019</u> III 2018	5,7	24,0	x
<u>III 2019</u> XII 2018	0,3	-0,3	x

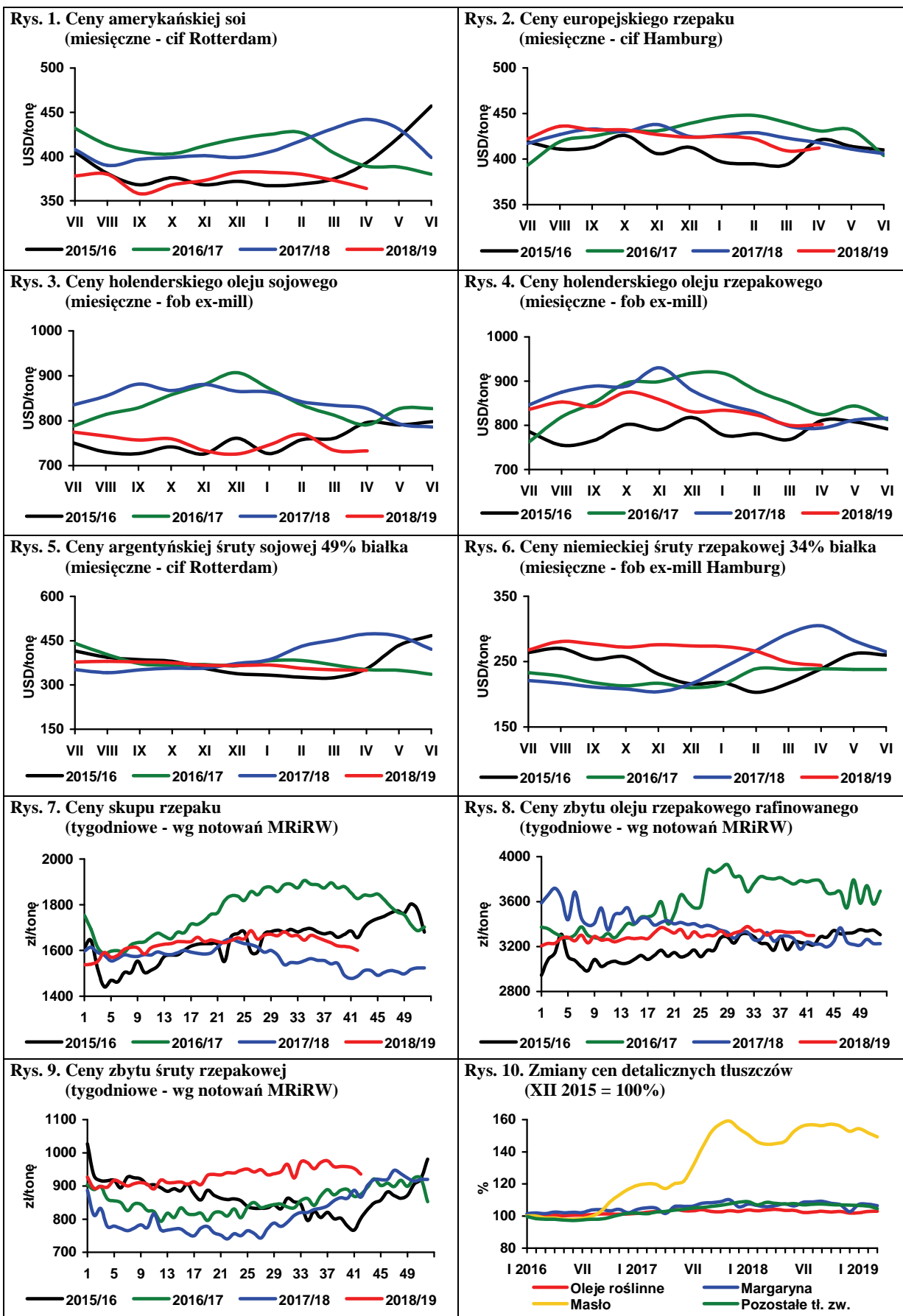
^a ceny roczne oraz miesięczne za II półrocze dane GUS; miesięczne za I półrocze – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 I-XII	4,97	6,67	22,85	6,00	6,10	9,73	29,15	6,68
2018 III	4,60	6,93	22,00	6,08	6,10	9,33	29,55	6,96
IV	4,61	6,99	22,39	6,04	6,13	9,43	29,55	6,92
V	4,52	6,98	24,11	6,05	6,10	9,55	29,95	6,88
VI	4,51	6,96	25,70	6,08	6,11	9,38	32,35	6,88
VII	4,48	6,98	25,78	6,04	6,04	9,65	33,20	6,84
VIII	4,50	6,97	25,72	6,11	6,04	9,55	33,30	6,88
IX	4,53	6,91	26,00	6,13	6,01	9,45	33,15	6,84
X	4,53	6,91	24,80	6,15	6,08	9,40	33,40	6,72
XI	4,51	6,80	24,26	6,18	6,01	9,38	33,00	6,72
XII	4,51	6,85	23,67	6,19	5,95	8,98	32,70	6,72
2019 I	4,24	6,85	22,97	6,19	6,01	9,28	16,20	4,18
II	4,34	6,86	22,12	6,21	6,10	9,30	15,83	4,18
III	4,40	6,88	21,50	6,26	6,24	9,33	15,48	4,08
Zmiany w %								
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	1,4	0,3	-2,8	0,8	2,3	0,3	-2,2	-2,4
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	-4,3	-0,7	-2,3	3,0	2,3	0,0	-47,6	-41,5
<u>III 2019</u> <u>XII 2018</u>	-2,4	0,4	-9,2	1,1	4,9	3,9	-5,4	-3,0

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Sadzenie ziemniaków w Europie Zachodniej zdecydowana większość plantatorów zakończyła już na przełomie kwietnia i maja. Teraz jest oczekiwanie na wzrost temperatury i więcej opadów, których niedobór występuje praktycznie w całej Europie. Uprawom potrzebny jest okres dwóch miesięcy stałego deszczu, by móc myśleć o wysokich plonach i zbiorach. Natomiast jeśli niedobór opadów będzie się utrzymywać, susza może doprowadzić do drugiego z kolei sezonu niedoborów i wysokich cen.

W Niemczech, z powodu ograniczonej podaży i wysokich cen, sprzedaż ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy bieżącego sezonu zmniejszyła się o ok. 5% w porównaniu z analogicznym okresem sezonu 2017/18. Obecnie w sklepach jest niewiele niemieckich ziemniaków, a większość sprzedaży pochodzi z importu, głównie wczesnych z basenu Morza Śródziemnego. Ceny ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji na przełomie kwietnia i maja na rynku niemieckim oscylowały ok. 380 EUR/t. Ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego w ciągu ostatniego miesiąca nieznacznie się obniżyły i w zależności od regionu, przeznaczenia i wielkości bulw, oscylowały w przedziale 260-310 EUR/t. Ziemniaki odpadowe, z przeznaczeniem na spasanie osiągały cenę 70-100 EUR/t, podczas gdy w poprzednim sezonie były w przedziale 20-35 EUR/t.

Na rynku francuskim ceny ziemniaków jadalnych oferowanych na rynek wewnętrzny, jak również i tych z przeznaczeniem na eksport, osiągają nowe rekordowe poziomy. Ziemniaki jadalne najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania, w końcu kwietnia kosztowały od 350 do 480 EUR/t i były o 3-5% droższe niż przed miesiącem. W odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r., w przypadku niektórych odmian, był to wzrost nawet 3-krotny. Ceny ziemniaków typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg również podrożały o kilka procent w ciągu miesiąca do 630-780 EUR/t, podczas gdy w roku poprzednim ich ceny kształtowały się w przedziale 370-440 EUR/t. Ceny ziemniaków jadalnych z przeznaczeniem na eksport, w zależności od odmiany i wielkości opakowania, wynosiły od 350 do 480 EUR/t.

W Holandii ceny ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, po okresie niewielkiego spadku w dwóch poprzednich miesiącach, w końcu kwietnia ponownie wzrosły o kilka procent do prawie 300 EUR/t. Popyt na ziemniaki, przy tak wysokim poziomie cen, jest jednak niewielki. Ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego oscylowały w przedziale 290-350 EUR/t, wobec 50-90 EUR/t w analogicznym okresie ubiegłego roku.

W Belgii, podobnie jak w innych krajach Europy Zachodniej, sadzenie ziemniaków na przełomie kwietnia i maja było zawansowane w ok. 85%. Ceny ziemniaków do przetwórstwa, po wyraźnym spadku przed miesiącem,

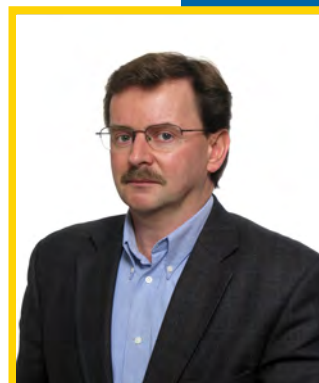
według notowań Belgapom, w ciągu ostatnich kilku tygodni utrzymywały się na poziomie 200 EUR/t dla Bintje i 250 EUR/t dla Challenger i Fontane. Przełom kwietnia i maja przyniósł nieznaczny wzrost tych cen.

Po okresie znaczącego wzrostu cen ziemniaków na polskim rynku w okresie przedświątecznym, w ostatnim tygodniu kwietnia ich dynamika jednak wyhamowała. Ceny ziemniaków w hurcie zmieniły się tak dynamicznie, że stało się to zauważalne w sprzedaży detalicznej. Konsumenci w coraz większej ilości sklepów za 2 kg opakowanie ziemniaków muszą płacić powyżej 6 zł. W przeliczeniu na kilogramy krajowe myte i pakowane ziemniaki są nawet droższe od importowanych „młodych” ziemniaków z Cypru, Egiptu czy Maroka. Polskie ziemniaki odmian żółtych obecnie w dużym hurcie osiągają ceny 1,33-1,67 zł/kg i jest to średnio ok. 50% drożej niż na początku marca, a w porównaniu z okresem sprzed roku są one pięciokrotnie wyższe.

W okresie przedświątecznym wystąpiły poważne przymrozki. Temperatury spadały poniżej -3 st. C, a lokalnie przy gruncie było -7 st. C i tam ucierpiały nie tylko uprawy pod folią, ale i te pod włókniną. Przymrozki wystąpiły również w pierwszych dniach maja, co negatywnie odbije się na plonie najwcześniejszych odmian, a to powinno przełożyć się na wysoki poziom ich cen.

Nadal w całym kraju występuje niedobór wilgoci w glebie i stan suszy się pogłębia. Obecnie sytuacja na polach jest gorsza niż rok temu, kiedy również obserwowany był znaczny niedobór wody. W tym momencie potencjalne straty są nieznane, ale jeśli brak długotrwałych opadów deszczu się utrzyma, wówczas może dojść do poważnych problemów w rolnictwie, w tym również i w uprawie ziemniaków. Jest to poważny problem dla rolników, gdyż znaczna część firm ubezpieczeniowych już wstrzymała sprzedaż ubezpieczeń od suszy.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków w końcu kwietnia wynosił 1,70 zł/kg wobec 1,44 zł/kg na początku minionego miesiąca i 0,58 zł/kg w analogicznym okresie 2018 r. W końcu kwietnia ziemniaki w Broniszach osiągały cenę 1,66-2,00 zł/kg, w Bydgoszczy 1,50-1,76 zł/kg, w Lublinie kosztowały 1,85-2,00 zł/kg, w Łodzi 1,47-1,80 zł/kg, we Wrocławiu 1,80-2,00 zł/kg, w Rzeszowie 1,40-1,70 zł/kg. Podobnie jak przed miesiącem najtaniej oferowano ziemniaki na rynku hurtowym w Poznaniu, gdzie osiągały cenę 1,33-1,60 zł/kg. Ceny importowanych ziemniaków „młodych”, w zależności od lokalizacji, wahały się w przedziale 2,67-3,85 zł/kg.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
I	62 500	63 700	75 700	64 600	221	1 230	2 630	174
II	69 800	60 600	59 300	62 100	274	185	101	54
III	69 500	76 600	69 300	70 300	248	267	110	
IV	71 800	62 100	69 000		143	198	136	
V	45 500	28 000	52 400		168	117	127	
VI	58 800	54 100	52 600		233	154	127	
VII	48 700	44 000	50 500		52	182	183	
VIII	138 800	130 100	139 200		10 030	13 946	10 514	
IX	349 800	332 800	346 400		48 727	48 502	50 926	
X	356 000	350 700	411 300		55 531	52 185	55 371	
XI	321 200	326 600	246 100		51 152	50 369	40 017	
XII	178 900	185 200	95 400		23 291	26 495	8 028	
RAZEM	1 771 300	1 714 500	1 667 200	197 000	190 070	193 830	168 270	228

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017 I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2018 I-XII	2 687	4 835	29 368	133 324	47 112	72 247	12 249	199 248	60 918	13 862
2018 I	297	682	1 168	13 019	3 744	7 896	1 025	15 425	4 692	1 204
II	283	466	1 626	11 446	3 530	5 757	1 092	13 812	5 085	829
III	306	461	3 810	10 174	3 746	5 849	1 102	14 431	5 612	977
IV	277	844	2 745	9 012	3 633	6 358	1 019	15 083	5 223	840
V	613	152	2 792	8 423	4 144	6 056	787	17 451	5 537	1004
VI	152	1 156	557	8 953	3 519	6 062	961	19 793	5 519	995
VII	99	181	424	9 846	4 501	5 700	841	19 521	6 146	809
VIII	543	-	1 405	9 058	4 056	6 205	1 134	22 002	5 259	979
IX	28	11	1 956	10 457	4 026	5 558	1 069	17 895	4 568	1 283
X	20	41	3 893	15 535	4 282	6 854	995	15 104	5 124	1 679
XI	28	2	4 141	15 404	4 046	5 299	1 140	14 844	4 803	1 785
XII	42	397	4 851	11 995	3 886	4 651	1 083	13 886	3 352	1 478
2019 I	316	-	4 680	11 666	4 271	4 263	827	14 346	4 511	1 618
II	273	49	3 183	11 279	3 881	3 732	860	14 545	3 006	1 922

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2018 I-XII	37 084	19 487	90 776	16 123	116 651	175 170	100 441	104 733	16 170	9 275
2018 I	500	548	8 099	1 513	9 594	12 692	7 997	7 301	1 941	1 585
II	793	662	4 107	1 427	9 578	14 146	7 835	7 579	1 630	1 778
III	2 988	2 727	10 644	1 579	9 793	14 668	8 778	8 280	1 483	1 607
IV	9 873	11 916	13 778	1 330	7 425	13 155	7 452	8 318	1 742	1 232
V	21 389	2 254	23 775	1 092	12 153	14 159	8 107	8 319	1 172	265
VI	1 111	0	15 052	1 400	9 555	16 947	8 350	12 163	1 502	141
VII	103	4	7 351	1 602	10 907	17 375	10 313	8 317	1 445	288
VIII	13	-	315	1 234	10 066	15 919	8 096	10 129	1 335	464
IX	29	-	1 796	1 453	8 233	12 359	8 181	9 298	1 256	578
X	53	-	903	1 719	10 346	15 967	8 385	8 689	686	579
XI	69	319	1 823	957	9 271	13 047	8 406	8 613	1 052	474
XII	163	1 057	3 131	817	9 712	14 735	8 541	6 729	927	285
2019 I	344	549	3 713	998	9 868	14 656	9 359	6 670	1 194	451
II	729	897	10 030	1 019	8 455	12 774	7 524	8 799	764	853

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

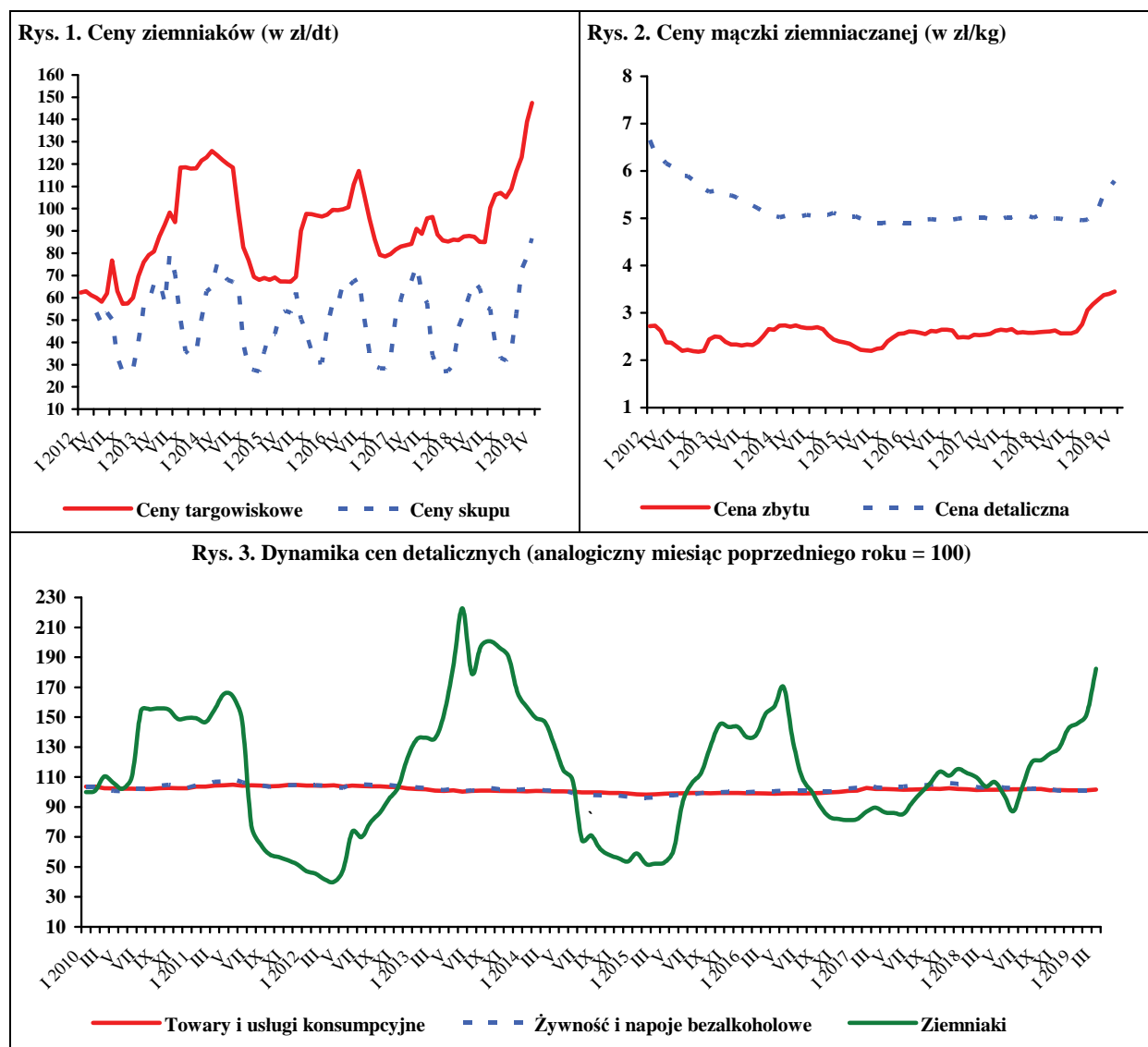
Wyszczególnienie	Rodzaj	III	I	II	III	Wskaźnik zmian cen	
		2018	2019	2019	2019	roczny	miesięcz.
	Ceny	2018	2019	2019	2019	%	%
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt		
Ziemniaki	skupu	60,9	72,7	78,1	86,7	142,4	111,0
	targowiskowa	87,8	123,1	139,0	147,5	168,0	106,1
	detaliczna (zł/kg)	1,15	1,70	1,90	2,09	181,7	110,0
	importowa	94,2	196,8	146,5	.	134,2	113,2
	eksportowa	69,7	125,2	158,4	.	190,5	83,2
Relacje cen	skup / targowisko	0,69	0,59	0,56	0,59	84,7	104,6
	targowisko / detal	0,76	0,73	0,73	0,71	92,4	96,5
	skup / detal	0,53	0,43	0,41	0,41	78,3	100,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,61	3,38	3,40	3,45	132,2	101,5
	detaliczna (zł/kg)	5,00	5,50	5,64	5,79	115,8	102,7
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,52	8,44	8,54	8,46	99,3	99,1
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,70	35,50	35,60	36,20	104,3	101,7
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,36	10,74	10,76	10,72	103,5	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2018		2019		wsk. zmian cen	
		marzec	styczeń	luty	marzec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	96,6	128,2	149,1	161,4	167,1	108,2
2	Kujawsko-pomorskie	90,3	126,6	145,3	161,1	178,4	110,8
3	Lubelskie	81,3	107,9	123,8	131,3	161,5	106,1
4	Lubuskie	104,4	168,2	180,5	189,1	181,2	104,7
5	Łódzkie	77,5	114,3	132,2	141,7	182,8	107,2
6	Małopolskie	81,6	118,0	129,4	133,7	163,9	103,4
7	Mazowieckie	81,6	119,1	129,1	135,3	165,9	104,8
8	Opolskie	108,0	145,2	163,2	170,5	157,9	104,5
9	Podkarpackie	89,8	117,8	132,8	136,1	151,6	102,5
10	Podlaskie	87,8	134,6	144,6	150,0	170,8	103,7
11	Pomorskie	96,1	134,3	145,9	152,8	158,9	104,8
12	Śląskie	90,1	124,8	138,9	145,2	161,1	104,6
13	Świętokrzyskie	67,0	91,5	106,0	104,9	156,6	99,0
14	Warmińsko-mazurskie	99,7	132,4	155,2	163,0	163,5	105,1
15	Wielkopolskie	92,9	126,8	151,1	166,8	179,6	110,4
16	Zachodniopomorskie	106,8	143,2	158,0	169,7	158,9	107,4
maksimum		108,0	168,2	180,5	189,1	X	
minimum		67,0	91,5	106,0	104,9		
różnica w %		61,1	83,9	70,4	80,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W kwietniu 2019 r., w porównaniu z marcem 2019 r., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny kapusty białej (o 21%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 10%), pietruszki i buraków ćwikłowych (po 5%) i cebuli na targowiskach (o 4%). Obniżyła się jedynie cena skupu marchwi (o 3%), a cena pieczarek była stabilna. W porównaniu z marcem 2019 r. w zakładach przetwórczych wzrosła cena skupu marchwi na kostkę (o 9%) oraz buraków ćwikłowych i cebuli obieranej (po 3%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty pekińskiej (o 45%), kapusty białej (o 32%), cebuli (o 19%), marchwi (o 5%) i selerów (o 1%). Stabilne były ceny pieczarek. W kwietniu 2019 r., w porównaniu z marcem br., w handlu hurtowym wzrosły ceny kapusty białej (o 43%), cebuli (o 14%), marchwi (o 4%) i buraków ćwikłowych (o 3%).

W kwietniu 2019 r., w porównaniu z kwietniem 2018 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 639%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 245%), cebuli na targowiskach (o 76%), pietruszki (o 65%), pieczarek (o 14%), marchwi (o 6%) i buraków ćwikłowych (o 5%). W zakładach przetwórczych i chłodniach w kwietniu 2019 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r., wzrosły ceny cebuli obieranej (o 200%), marchwi na kostkę (o 140%) i buraków ćwikłowych (o 42%). W handlu hurtowym, w analizowanym okresie, wzrosły ceny kapusty białej (o 538%), cebuli (o 181%), buraków ćwikłowych (o 21%) i marchwi (o 13%).

W marcu 2019 r., w porównaniu z lutym 2019 r., wzrosły ceny detaliczne: kapusty białej, cebuli i papryki (po 4%), buraków ćwikłowych (o 3%) oraz marchwi i selerów (po 2%). Obniżyły się ceny detaliczne kalafiorów (o 15%) i porów (o 3%). W relacji do cen detalicznych z marca 2018 r. wzrosły ceny kapusty białej (o 118%), cebuli (o 85%), marchwi (o 32%), porów (o 29%), selerów (o 13%), papryki (o 10%), pomidorów i buraków ćwikłowych (po 9%) oraz pieczarek (o 7%).

W lutym 2019 r., w porównaniu z lutym 2018 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja marynat (o 35%) i warzyw mrożonych (o 33%), a wzrosła konserw warzywnych (o 26%) i soku pomidorowego (o 6%).

Eksport warzyw świeżych w lutym 2019 r. wyniósł 30,4 tys. t, a jego wartość 20,6 mln EUR. W porównaniu

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

z lutym 2018 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych obniżył się o 12%, a jego wartość zwiększyła się o 42%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło się zmniejszenie sprzedaży kapusty (o 27%), marchwi (o 21%), cebuli (o 20%) i pomidorów (o 6%). W tym samym czasie wyeksportowano 59,5 tys. t przetworów warzywnych o wartości 52,4 mln EUR. W porównaniu z lutym 2018 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 8%, a jego wartość wzrosła o 5%. Wolumen eksportu pieczarek i ich przetworów obniżył się o 14%, mrożonek o 11% i suszy o 3%.

W lutym 2019 r. zaimportowano 94,1 tys. t warzyw świeżych tj. o 41% więcej niż w lutym 2018 r. Wartość ich importu wyniosła 89,9 mln EUR, tj. o 27% więcej niż w lutym 2018 r. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu cebuli (10,7-krotnie), kapusty (o 284%), czosnku (o 33%), papryki (o 14%), ogórków (o 11%) i marchwi (o 10%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 29,8 tys. t, tj. o 9% więcej niż w lutym 2018 r. Wartość importu przetworów warzywnych wyniosła 28,9 mln EUR i wzrosła w porównaniu z lutym 2018 r. o 10%. Wzrósł import suszy (o 35%), konserw (o 24%) i mrożonek (o 23%).

W lutym 2019 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 45,7 mln EUR wobec ujemnego (32,6 mln EUR) w lutym 2018 r. W okresie styczeń-luty 2019 r. ujemne saldo w handlu osiągnęło poziom 82,1 mln EUR. Deficyt w handlu był wyższy, niż w analogicznym okresie 2018 r., o 8,9 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2018 IV	0,71	1,62	0,31	1,37	0,78	-	-	4,92	6,72	-	4,85
V	0,83	1,65	0,54	2,07	0,91	-	-	5,95	4,01	-	4,81
VI	1,04	2,03	1,11	2,65	1,18	-	-	6,68	2,56	-	4,89
VII	1,18	2,41	1,46 ^c	2,30	0,89	2,13	1,33	9,43	2,36	1,93	4,94
VIII	1,22	2,28	1,94 ^c	1,32	0,73	2,15	1,42	7,52	1,75	2,07	4,99
IX	1,13	2,07	0,88	1,25	0,72	2,04	-	5,00	2,98	2,69	5,21
X	1,31	2,03	0,79	1,24	0,69	-	-	4,97	4,08	2,72	5,29
XI	1,64	2,19	0,97	1,30	0,72	-	-	5,70	3,95	2,34	5,56
XII	1,78	2,37	1,04	1,39	0,72	-	-	5,75	-	-	5,58
2018 I-XII	1,05	1,96	0,66	1,46	0,78	2,14	1,54	5,37	3,59	2,37	5,06
2019 I	1,86	2,45	1,24	1,47	0,76	-	-	6,27	-	-	5,48
II	2,03	2,58	1,85	1,50	0,81	-	-	6,81	-	-	5,34
III	2,23	2,74	1,89	1,50	0,78	-	-	7,70	-	-	5,51
IV	2,45	2,85	2,29	1,45	0,82	-	-	8,11	-	-	5,52
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	110	104	121	97	105	x	x	105	x	x	100
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	345	176	739	106	105	x	x	165	x	x	114

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg, loco zakład)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparagowa	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2018 IV	0,90	0,39	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
V	0,85	0,30	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,82	-	-	-	1,12	-	1,99	1,60	2,00	-	-
VII	-	-	-	-	1,10	0,80	1,97	-	2,25	-	-
VIII	1,22	-	-	-	-	0,79	1,99	1,20	2,43	0,60	0,35
IX	1,42	0,38	0,30	0,29	-	0,80	1,96	1,22	-	0,59	0,38
X	1,64	0,40	0,27	0,30	-	-	1,98	1,27	-	0,64	-
XI	1,98	0,43	0,28	0,32	-	-	2,13	1,41	-	-	-
XII	2,19	0,45	0,30	0,35	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,25	0,38	0,27	0,29	1,11	0,80	2,00	1,34	2,23	0,61	0,37
2019 I	2,46	0,50	0,34	0,36	-	-	-	-	-	-	-
II	2,65	-	-	0,37	-	-	-	-	-	-	-
III	2,63	-	0,55	0,36	-	-	-	-	-	-	-
IV	2,70	-	0,60	0,37	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	103	x	109	103	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	300	x	240	142	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2018 III	-	-	1,03	0,30	0,60	-	0,59	-	1,15	0,54	-	0,50	0,40
IV	4,83	-	1,18	0,31	0,60	-	1,20	-	1,29	0,57	-	0,63	0,40
V	3,49	-	1,85	0,32	0,57	-	1,35	-	1,33	0,56	-	0,65	-
VI	2,00	1,25	1,89	1,00	0,53	-	1,65	-	1,33	0,57	-	0,71	-
VII	1,99	1,31	2,04	0,78	-	4,00	1,55	-	-	0,62	-	0,70	-
VIII	1,25	1,27	1,68	0,70	-	3,00	1,30	-	1,35	0,82	-	0,68	-
IX	3,10	1,47	1,83	0,81	0,90	2,37	1,00	-	1,50	0,92	-	0,56	-
X	3,68	-	1,12	0,69	0,90	-	1,12	-	1,50	1,01	-	0,53	-
XI	3,93	-	0,75	0,93	0,90	-	1,13	-	1,50	1,15	-	0,53	-
XII	5,55	-	0,83	0,99	0,90	-	1,21	-	1,53	1,31	-	0,56	0,68
2018 I-XII	3,31	1,33	1,35	0,63	0,71	3,12	1,10	1,25	1,33	0,76	-	0,58	0,46
2019 I	-	-	1,00	1,04	1,03	-	1,25	-	1,53	1,58	-	0,55	0,70
II	-	-	1,03	1,57	1,05	-	1,30	-	1,58	1,65	-	0,55	-
III	-	-	1,43	1,57	1,05	-	1,32	-	1,59	1,64	-	0,54	1,00
IV	5,21	-	2,07	2,08	-	-	1,34	-	1,60	1,95	-	-	1,00
Wskaźnik zmian w %													
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	x	x	145	132	x	x	105	x	101	119	x	x	100
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	108	x	175	671	x	x	115	x	124	342	x	x	250

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2018 I	2 495	46 480	25 279	2 584
II	3 733	45 005	21 157	2 657
III	4 308	42 923	24 432	2 111
IV	3 384	33 247	22 134	2 604
V	3 646	33 416	22 837	1 756
VI	2 973	35 129	29 462	2 080
VII	3 658	47 775	30 906	7 309
VIII	4 852	63 809	36 739	7 017
IX	4 708	69 522	38 652	4 035
X	3 839	79 464	34 628	2 603
XI	4 305	63 221	35 443	2 576
XII	2 790	29 898	23 272	2 070
2018 I-XII	44 691	589 889	344 941	39 402
2019 I	3 827	31 695	28 768	2 620
II	3 954	30 360	26 582	1 734
Wskaźnik zmian w %				
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	106	67	126	65

^aw tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018												2019		<u>II 2019</u>		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	II 2018	
Warzywa ogółem	31876	34640	43812	26449	37675	49128	45387	52388	51673	46099	38107	31166	488400	34298	30371		88
Cebula	12399	16160	16868	11102	13124	11969	8852	10197	14203	14649	13246	12857	155626	13122	12949		80
Kapusta	3261	3380	4887	3154	2770	2015	1607	2582	2912	3860	3671	4133	38232	4080	2464		73
Marchew	3402	1902	2676	1498	1591	958	2075	2057	1550	1439	1270	1535	21953	2440	1504		79
Ogórki	503	447	733	542	1315	2744	4184	3461	1525	857	529	809	17648	550	535		120
Pomidory	848	739	1733	1587	10196	17702	14347	16383	12035	8666	3511	517	88264	355	697		94
Kalafiory	418	386	414	372	285	4642	3401	2409	2612	2324	2320	101	19686	383	457		118
Przetwory ogółem	65663	64636	67728	60463	56066	56402	53584	55196	58329	69605	65284	49682	722637	63600	59498		92
Susze	2635	2164	2576	1836	2037	2160	2228	2073	2216	2063	2502	1742	26233	2090	2093		97
Marynaty	3912	3731	5297	4170	4167	3999	3986	4560	3950	5691	5562	4247	53272	4586	3897		104
Konserwy	5501	5302	6850	5173	4465	4659	3740	4689	5634	6140	6578	5707	64436	6116	5443		103
-kapusta kwasz.	1118	763	1148	810	753	773	586	604	782	1030	1178	1039	10586	1091	997		131
Mrożonki	45570	43736	43854	40906	35661	35623	34736	36382	39107	47670	42699	30886	476832	41461	38918		89
Pieczarki i ich przetwory	28193	27867	31034	28064	27663	25023	25203	24459	24804	28014	28495	24860	323680	28094	24049		86
Warzywa ogółem	13936	14496	18191	13405	24596	28645	27548	31252	39080	30084	22522	19821	283575	21105	20621		142
Cebula	4633	5905	5469	3760	5024	4446	3996	4749	6629	7782	8690	8928	70009	9053	9055		153
Kapusta	676	661	882	676	1133	780	508	903	1034	1240	1265	1490	11248	1749	1241		188
Marchew	955	552	961	618	838	546	835	736	569	540	491	848	8490	1212	859		156
Ogórki	640	730	905	664	1376	1714	2426	2152	1308	1118	775	895	14702	662	832		114
Pomidory	580	624	1360	1672	8251	10632	9251	9091	13110	8609	3297	760	67236	416	705		113
Kalafiory	320	265	332	288	243	2938	2358	1720	2320	1798	1512	112	14206	419	463		175
Przetwory ogółem	48721	49809	53960	46589	46550	46594	42600	44765	45689	56127	54848	44030	580284	55339	52411		105
Susze	5861	5082	5857	4403	4847	4981	4904	4971	4877	5081	5851	4542	61259	5466	5496		108
Marynaty	3869	3701	5111	3777	3759	3609	3648	4122	3688	5276	5264	4115	49937	4317	3814		103
Konserwy	5850	6497	7213	5790	5185	5278	4539	5225	5875	6819	6592	6275	71138	6951	6628		102
-kapusta kwasz.	733	558	785	528	506	554	410	405	550	763	884	767	7442	829	793		142
Mrożonki	25274	24460	25628	23539	21797	21693	19983	22356	23623	30440	28777	21682	289252	28593	26513		108
Pieczarki i ich przetwory	39636	38952	43780	40110	40774	35348	36414	35719	37024	41151	42790	38889	470587	43095	37835		97

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018												2019		II 2019	II 2018
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	(%)
Warzywa ogółem	70967	66768	84804	82765	54315	39380	24605	11 534	12995	29962	50515	67072	595682	81354	94052	141
Cebula	2880	2409	4486	3120	4655	6723	6604	1 511	3960	6463	8865	9862	61536	12140	25704	1 067
Kapusta	150	522	1635	8596	1869	240	111	6	161	10	409	483	14191	1109	2005	384
Marchew	1994	4903	6526	7735	7973	10055	2964	142	289	308	1330	2781	46999	4143	5374	110
Ogórki	10727	7199	7822	4658	1130	744	1879	2 025	1884	5158	8458	8157	59841	10620	7973	111
Pomidory	24110	20227	24001	17414	13840	8086	5381	3 863	2894	5344	9662	18506	153329	21209	20048	99
Papryka	7415	6858	10175	10271	7694	5486	3310	693	581	3420	5812	6656	68371	8376	7832	114
Czosnek	363	603	1048	1937	571	589	858	573	663	685	612	828	9330	827	800	133
Przetwory ogółem	22987	27318	25748	26305	25601	22992	19372	22 452	22689	26397	27621	25930	295412	26208	29764	109
Mrożonki	4924	4878	4466	6356	4394	4636	4008	4 745	5506	5532	4513	4464	58421	6681	6005	123
Susze	1293	1244	1105	1382	1207	1097	808	1 336	963	1215	1612	1166	14427	1732	1683	135
Marynaty	1760	1683	2102	1982	1888	1499	1139	1 389	1398	1660	2250	1481	20231	1423	1400	83
Konserwy	3078	5032	5502	4051	4103	3768	3466	4 124	4381	5728	6615	7123	56972	5057	6224	124
-kukurydza konserw.	773	1946	1640	959	1051	1239	911	1 260	1995	1430	2136	2525	17866	834	1630	84
Koncentrat pomid.	7204	9537	7183	7053	9122	6611	6331	7 106	5598	7379	7862	6700	87686	6642	9093	95
Warzywa ogółem	81664	70661	90654	78937	57971	34540	17654	10 999	13704	31931	52786	68898	610401	86594	89862	127
Cebula	667	806	1792	1009	962	1218	1213	613	1427	1740	2485	2593	16525	3247	6765	839
Kapusta	67	213	683	3743	766	71	29	5	45	9	76	78	5784	318	792	372
Marchew	801	1636	2710	3320	4445	5358	1391	206	339	331	629	1174	22340	1802	2762	169
Ogórki	11609	9478	8653	4432	1259	551	1082	1 037	1092	4566	9518	8039	61313	9767	8987	95
Pomidory	32741	25020	32375	24549	18522	8276	4064	3 482	4759	9654	14162	24806	202409	29652	27568	110
Papryka	11352	10286	14621	12487	12756	10083	5043	833	917	4250	7465	9423	99517	12107	12530	122
Czosnek	659	988	1502	1929	829	708	962	896	889	812	905	1098	12177	1178	1072	109
Przetwory ogółem	21636	26193	25984	25524	26285	22721	20941	21 922	22122	26127	26960	25323	291739	26276	28835	110
Mrożonki	3536	3629	3554	4532	3540	3424	3018	2 943	3814	4116	3272	3216	42594	4625	4573	126
Susze	3021	3465	3106	3519	3053	2521	2246	3 063	2309	2809	3420	2663	35194	4162	3557	103
Marynaty	1913	1892	2343	2156	2312	2050	1726	1 358	1625	1930	2381	1723	23409	1506	1600	85
Konserwy	3990	6257	7476	5529	5305	5198	5825	5 880	5734	7243	8069	8945	75450	7228	7620	122
-kukurydza konserw.	833	1997	1683	1000	964	1185	905	1 209	1979	1408	2107	2457	17725	868	1613	81
Koncentrat pomid.	5446	7024	5004	5027	6451	4845	4688	4 977	4108	5340	5784	4844	63538	4873	7023	100

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2018 I	0,37	0,21	0,28	1,27	0,68	0,76	1,41	0,90	0,66	0,51
II	0,37	0,20	0,29	1,63	0,85	0,69	1,40	0,87	0,73	0,53
III	0,32	0,18	0,36	1,23	0,78	0,80	1,41	0,83	0,68	0,56
IV	0,34	0,21	0,41	1,22	1,05	0,77	1,43	0,81	0,65	0,55
V	0,38	0,41	0,53	1,05	0,81	0,85	1,47	0,84	0,67	0,57
VI	0,37	0,39	0,57	0,62	0,60	0,63	1,41	0,85	0,72	0,54
VII	0,45	0,32	0,40	0,58	0,64	0,69	1,44	0,84	0,70	0,55
VIII	0,47	0,35	0,36	0,62	0,55	0,71	1,46	0,85	0,67	0,53
IX	0,47	0,36	0,37	0,86	1,09	0,89	1,49	0,87	0,70	0,53
X	0,53	0,32	0,38	1,30	0,99	0,77	1,47	0,86	0,74	0,53
XI	0,66	0,34	0,39	1,46	0,94	0,65	1,50	0,86	0,75	0,56
XII	0,69	0,36	0,55	1,11	1,47	1,11	1,56	0,89	0,74	0,55
2018 I-XII	0,45	0,30	0,41	1,08	0,87	0,78	1,46	0,86	0,70	0,54
2019 I	0,69	0,43	0,50	1,20	1,17	1,09	1,53	0,89	0,76	0,57
II	0,70	0,50	0,57	1,55	1,01	1,01	1,57	0,90	0,80	0,53
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2019</u> I 2019	101	117	115	129	86	93	103	101	105	93
<u>II 2019</u> II 2018	191	258	197	95	120	148	113	103	109	101

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2017 XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,90	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-
V	1,06	0,69	2,26	1,05	-	-	-	4,11	-
VI	1,16	1,04	2,88	1,17	2,47	-	2,31	2,68	-
VII	1,35	1,24	2,07	1,11	2,51	2,43	2,21	2,71	3,31
VIII	1,29	1,02	2,08	1,11	2,54	1,40	3,04	1,95	2,98
IX	1,26	0,98	1,60	1,04	3,00	1,44	3,61	3,87	4,18
X	1,48	1,05	1,58	1,09	-	2,37	5,38	4,27	3,77
XI	1,73	1,24	1,60	0,97	-	-	8,14	4,06	2,78
XII	1,97	1,30	1,64	1,00	-	-	8,84	6,07	-
2018 I-XII	1,25	0,88	1,75	1,04	2,63	1,91	4,92	4,17	3,40
2019 I	2,14	1,62	1,75	1,08	-	-	-	-	-
II	2,37	2,23	1,83	1,16	-	-	-	-	-
III	2,39	2,32	1,87	1,21	-	-	6,77	16,52	-
IV	2,73	3,32	1,95	1,25	-	-	4,59	9,19	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>IV 2019</u> III 2019	114	143	104	103	x	x	x	x	x
<u>IV 2019</u> IV 2018	281	638	113	121	x	x	x	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2018 III	3,32	9,23	3,10	3,19	3,61	5,04	2,08
IV	3,32	9,26	3,11	3,20	3,64	5,07	2,05
V	3,37	9,15	3,07	3,09	3,55	5,05	2,03
VI	3,39	9,18	3,00	3,05	3,57	5,08	2,08
VII	3,34	9,21	3,01	3,08	3,62	5,06	2,12
VIII	3,43	9,22	3,01	3,13	3,69	5,09	2,09
IX	3,43	9,44	3,08	3,09	3,74	5,04	2,09
X	3,48	9,38	3,08	3,07	3,68	5,10	2,09
XI	3,48	9,39	3,11	3,04	3,70	5,11	2,09
XII	3,55	9,25	3,05	3,00	3,61	5,21	2,00
2018 I-XII	3,40	9,24	3,07	3,11	3,61	5,07	2,08
2019 I	3,68	9,30	3,04	3,09	3,52	5,32	1,84
II	3,66	9,42	3,10	3,00	3,57	5,40	1,83
III	3,66	9,49	3,08	3,02	3,60	5,41	1,84
Wskaźnik zmian w %							
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	100	101	99	101	101	100	101
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	110	103	99	95	100	107	88

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory ^a	Pieczarki
2017 XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
IV	2,04	1,41	2,61	1,86	4,18	6,55	9,23	8,88	-	7,63	7,59
V	2,06	1,48	3,10	1,93	4,39	6,39	11,76	6,87	7,71	6,68	7,49
VI	2,51	1,68	4,04	2,47	4,61	7,09	14,15	4,78	4,52	4,68	7,60
VII	2,95	3,57*	3,66	2,35	5,15	7,58	9,88	4,37	3,81	4,10	7,60
VIII	2,75	3,67*	2,88	2,08	4,99	6,68	5,58	3,62	3,72	4,15	7,62
IX	2,50	2,08	2,72	1,97	4,59	6,56	5,35	4,89	4,21	4,86	7,79
X	2,55	2,04	2,70	1,87	4,43	6,66	6,26	6,79	-	5,11	7,78
XI	2,77	2,01	2,69	1,84	4,33	6,67	7,30	6,63	-	4,44	7,67
XII	2,96	2,12	2,77	1,80	4,37	6,54	10,03	8,25	-	6,13	8,10
2018 I-XII	2,43	1,71	2,80	1,96	4,42	6,55	9,18	6,70	4,79	5,69	7,67
2019 I	3,14	2,26	2,85	1,87	4,41	7,41	10,25	8,64	-	7,55	8,26
II	3,54	2,92	2,91	1,94	4,38	8,23	10,68	8,93	-	8,18	8,09
III	3,69	3,05	2,96	1,99	4,48	8,01	11,16	8,90	-	6,99	8,10
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	104	104	102	103	102	97	104	100	x	85	100
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	185	218	132	109	113	129	110	109	x	96	107

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

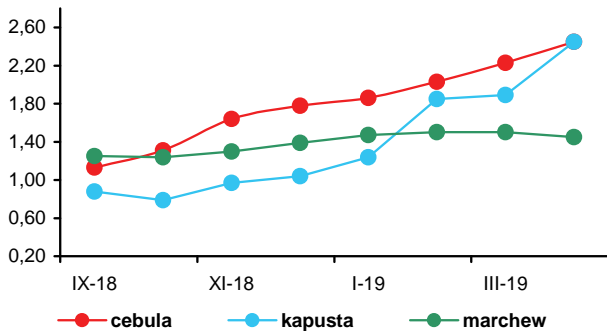
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2017 XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
III	6,24	15,35	8,44	9,88	8,78	10,70	3,74	6,23	8,63	4,03
IV	6,31	15,30	8,62	9,88	8,76	10,65	3,72	6,28	8,69	4,01
V	6,12	15,40	8,66	9,94	8,80	10,60	3,75	6,33	8,69	4,00
VI	6,14	15,55	8,52	9,96	8,82	10,65	3,74	6,38	8,66	3,93
VII	6,28	15,65	8,62	9,88	8,84	10,65	3,71	6,43	8,63	3,94
VIII	6,24	15,55	8,64	9,84	8,82	10,65	3,77	6,43	8,74	3,99
IX	6,20	15,40	8,64	10,06	8,92	10,80	3,79	6,48	8,74	3,97
X	6,26	15,45	8,68	10,06	8,98	10,80	3,75	6,45	8,80	3,95
XI	6,09	15,40	8,88	11,12	9,10	10,80	3,76	6,38	8,74	3,95
XII	6,07	15,25	8,90	10,02	9,06	10,85	3,73	6,23	8,43	3,96
2018 I-XII	6,20	15,44	8,64	9,95	8,87	10,70	3,74	6,35	8,68	3,99
2019 I	6,23	15,60	8,82	10,14	9,20	10,95	3,72	6,35	8,83	3,98
II	6,26	15,50	9,02	10,08	9,24	10,95	3,75	6,43	8,86	3,98
III	6,20	15,55	9,02	10,14	9,24	11,05	3,75	6,43	8,74	3,99
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2019</u> II 2019	99	100	100	101	100	101	100	100	99	100
<u>III 2019</u> III 2018	99	101	107	103	105	103	100	103	101	99

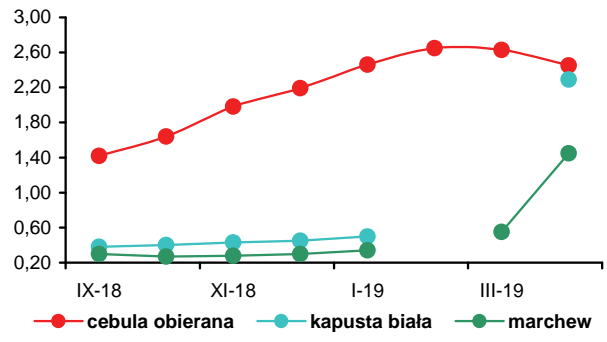
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg; do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

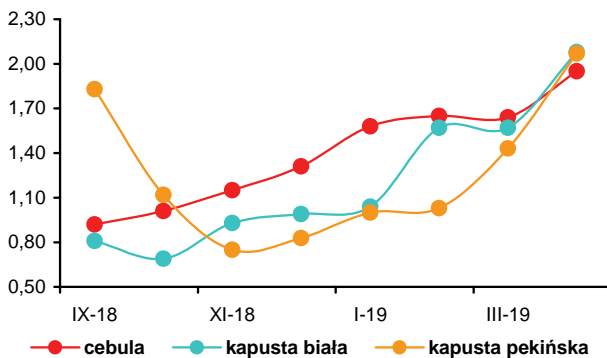
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

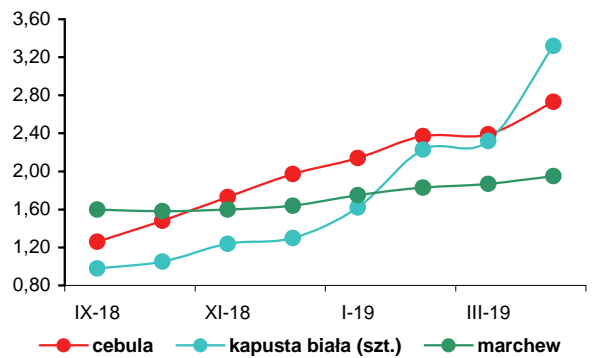
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

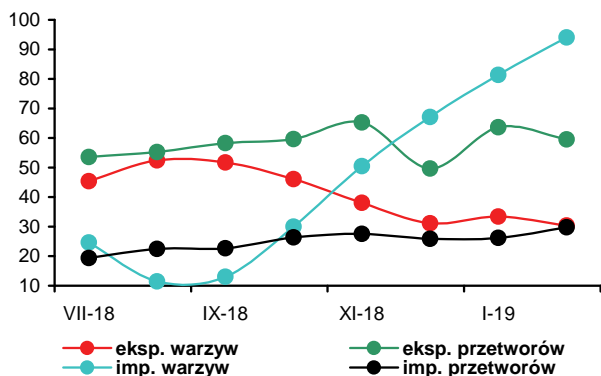
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

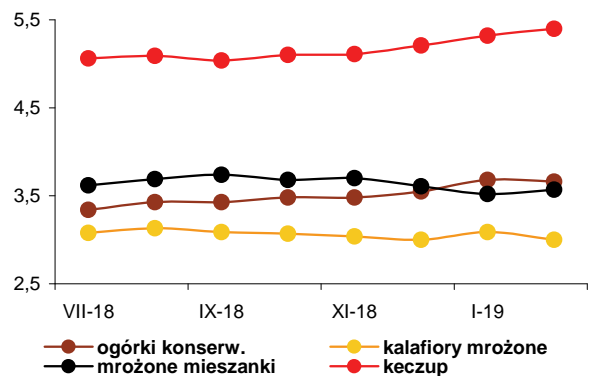
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

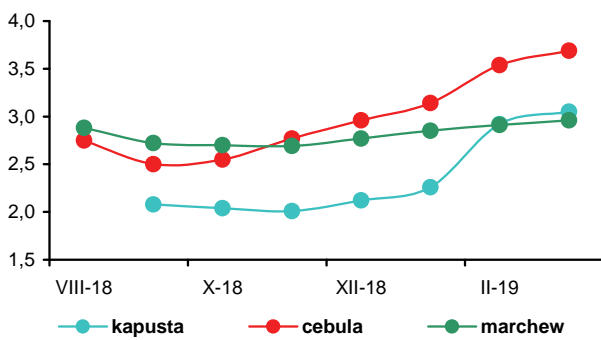
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

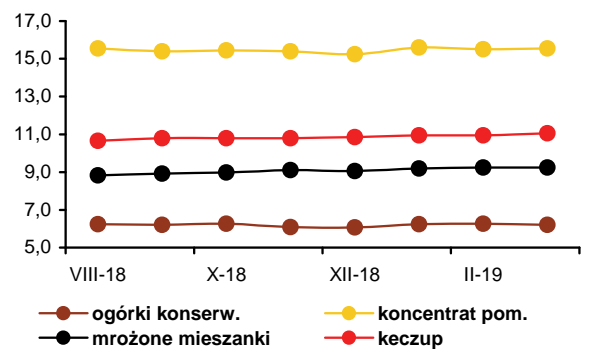
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Ceny oferowane za jabłka w kwietniu 2019 r., w porównaniu z kwietniem 2018 r., w spółdzielniach ogrodniczych były średnio niższe o 65%, na rynkach hurtowych o 60%, a w firmach eksportujących o 56%. Do tak dużego spadku cen przyczyniły się duże zapasy jabłek w Polsce, które wg WAPA¹ na dzień 1 kwietnia 2019 r. wynosiły 665 tys. t, wobec 286 tys. t w 2018 r. (większe o 132,5%). Gruszki w spółdzielniach ogrodniczych potaniały o 30%, a w hurcie o 26%. Na

rynku hurtowym obniżyły się też ceny mandarynek (o 25%), winogron (o 15%), cytryn (o 12%), bananów (o 6%) oraz pomarańcz (o 5%). Zakłady przetwórcze, z powodu wysokiej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaciły 0,36 zł/kg (mniej o 56% niż w marcu poprzedniego roku). W kwietniu 2019 r., w porównaniu z marcem 2019 r., przeciętne ceny jabłek na rynkach hurtowych, a także oferowane przez firmy eksportujące zmniejszyły się o 2%, natomiast w skupie prowadzonym przez spółdzielnie ogrodnicze wzrosły o 1%. W zakładach przetwórczych ceny skupu płacone za jabłka do tłoczenia, w porównywanym miesiącu nie zmieniły się. Gruszki podrożały w skupie prowadzonym w spółdzielniach ogrodniczych o 14%, a w hurcie potaniały o 2%. Na rynku hurtowym wzrosły ceny winogron (o 2%). Potaniały natomiast pomarańcze (o 4%), banany oraz cytryny (po 1%). Nie zmieniły się ceny mandarynek.

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów w marcu 2019 r., w relacji do marca 2018 r., obniżyły się średnio o 11,3%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,6%. Potaniały jabłka (o 40,0%), owoce pestkowe (o 20,6%), owoce jagodowe (o 13,5%), banany (o 5,6%), owoce cytrusowe (3,4%) i przetwory owocowe (o 1,5%). Wyższe były natomiast przeciętne ceny owoców mrożonych (o 5,5%) oraz owoców suszonych i orzechów (o 1,3%).

W średnich i dużych firmach w lutym 2019 r., w porównaniu do lutego 2018 r., produkcja soków zagęszczonych wzrosła sześciokrotnie, a pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych o 56%. Zwiększyła się produkcja soków pitnych tłoczonych z jabłek o 159%, a pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych oraz wyciskanych z owoców cytrusowych po 17%. Wzrosła

produkcja owoców mrożonych (o 43%), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 36%) oraz dżemów (o 17%). W lutym 2019 r., w porównaniu do stycznia br., produkcja soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się o 7% do 75,1 tys. t. Większa była produkcja soków tłoczonych z jabłek (o 19%), pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 7%), a obniżyła się produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 18%) oraz soków zagęszczonych (o 16%). Wzrosła natomiast produkcja owoców mrożonych o 3%, dżemów o 21%, a także kompotów i owoców pasteryzowanych o 22%.

Średnie ceny zbytu soków pomarańczowych w marcu 2019 r., wobec marca w 2018 r., zmniejszyły się o 1%, a soków jabłkowych o 21%. Potaniały też dżemy produkowane z czarnych porzeczek (o 6%) oraz z truskawek (o 4%).

Wolumen eksportu owoców świeżych w lutym 2019 r. wobec lutego 2018 r. był większy o 42%, a przetworów owocowych o 38%. Eksport owoców świeżych zwiększył się głównie z powodu większej sprzedaży jabłek (o 51%), a przetworów w wyniku wzrostu sprzedaży zagęszczonego soku jabłkowego (o 131%). Wartość eksportu owoców świeżych, z powodu ich bardzo niskich cen, nie zmieniła się i pozostała na poziomie 49,0 mln EUR, a przetworów w wyniku niskich cen surowca zwiększyła się mniej niż wolumen (o 9,0% do 105,5 mln EUR). Import owoców świeżych wzrósł w lutym 2019 r. wobec lutego 2018 r. o 17% do 127,2 tys. t. Większe były zakupy bananów (o 18%) i owoców cytrusowych (o 14%). Przywóz przetworów wzrósł o 6% (do 34,0 tys. t), w wyniku większego importu zagęszczonych soków (o 35%). W lutym 2019 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 22,0 mln EUR, wobec ujemnego 17,8 mln EUR w lutym poprzedniego roku. W miesiącach I-II 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 57,6 mln EUR, wobec ujemnego 54,5 mln EUR w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość eksportu zwiększyła się o 4% i wyniosła 311,7 mln EUR, a importu wzrosła o 4% do 369,3 mln EUR.

1. The World Apple and Pear Association

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2018 II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
III	1,92	3,29	-	-	-	-	-
IV	2,13	3,33	-	-	-	-	-
V	2,20	3,32	6,00	-	-	-	-
VI	2,06	3,53	5,66	-	-	-	-
VII	1,81	2,86	-	2,50	2,99	2,07	1,48
VIII	1,08	1,85	7,00	-	2,97	1,43	0,82
IX	0,87	1,29	7,00	-	-	-	-
X	0,68	1,48	-	-	-	-	-
XI	0,70	1,58	-	-	-	-	-
XII	0,72	1,72	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,51	2,48	6,09	2,50	2,97	1,60	1,04
2019 I	0,76	1,78	-	-	-	-	-
II	0,75	1,91	-	-	-	-	-
III	0,74	2,06	-	-	-	-	-
IV	0,75	2,34	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	101	114	x	x	x	x	x
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	35	70	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg loco zakład)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,58	4,05	2,94	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,46	4,92	3,24	2,79	0,86	2,66	-	1,93	1,50	-
VII	0,19	-	-	1,61	0,48	2,04	-	1,36	0,65	-
VIII	0,22	-	-	-	-	2,33	0,50	1,18	0,52	0,69
IX	0,22	-	-	-	-	2,58	-	-	-	0,65
X	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	0,43	4,49	3,09	2,20	0,67	2,40	0,50	1,49	0,89	0,67
2019 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	44	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala must (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Łukasówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2018 II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
III ^a	1,79	2,07	1,98	1,70	1,80	1,82	1,96	-	-	-	-	-
IV ^a	1,95	2,07	2,06	1,86	1,93	1,96	2,01	-	-	-	-	-
V ^a	1,91	2,15	2,12	1,67	1,89	1,92	2,05	-	-	5,00	-	-
VI ^a	1,83	2,24	2,14	1,44	1,83	1,87	2,04	-	-	5,67	4,00	-
VII	1,46	-	2,25	1,43	-	1,66	-	-	-	7,50	4,75	1,20
VIII	0,74	0,95	-	1,00	-	-	-	1,72	-	7,38	-	0,77
IX	0,61	0,77	0,90	-	-	-	0,55	1,57	-	7,00	-	0,61
X	0,50	0,73	0,85	0,35	0,41	0,45	0,44	1,34	1,40	-	-	0,70
XI	0,52	0,78	0,85	0,34	0,40	0,44	0,40	1,66	-	-	-	-
XII	0,55	0,95	1,00	0,35	0,46	0,53	0,48	1,45	-	-	-	-
2018 I-XII	1,26	1,51	1,63	1,19	1,34	1,41	1,35	1,72	1,40	6,51	4,38	0,82
2019 I ^a	0,65	0,99	1,09	0,45	0,53	0,59	0,57	2,20	-	-	-	-
II ^a	0,69	1,05	1,12	0,50	0,54	0,60	0,65	2,20	-	-	-	-
III ^a	0,66	1,02	1,02	0,49	0,54	0,59	0,63	-	-	-	-	-
IV ^a	0,65	1,00	0,98	0,48	0,54	0,58	0,62	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	98	98	96	98	100	98	98	x	x	x	x	x
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	33	48	48	26	28	30	31	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2018 I	9 632	13 001	24 579	2 838	12 943	5 041	4 583
II	13 239	9 983	25 026	3 338	11 917	4 739	3 634
III	19 867	18 639	30 853	2 192	12 071	5 079	4 243
IV	14 488	14 463	25 534	3 016	11 424	5 016	4 490
V	14 647	13 073	30 014	1 517	20 072	3 738	4 989
VI	13 213	13 669	29 855	2 103	87 090	4 209	4 418
VII	10 221	13 184	60 600	10 243	113 843	3 696	6 784
VIII	18 133	12 736	43 156	27 074	39 963	3 526	4 805
IX	24 290	14 379	33 898	67 039	21 006	3 502	4 588
X	32 612	16 028	34 824	87 392	17 982	4 871	4 874
XI	34 772	15 469	32 339	87 684	17 649	5 083	4 772
XII	26 359	16 656	28 719	34 190	15 207	3 321	4 239
2018 I-XII	231 473	171 280	399 397	328 626	381 167	51 821	56 419
2019 I	28 727	14 227	27 378	24 404	16 552	4 581	4 061
II	34 288	11 633	29 220	20 600	17 042	5 551	4 938
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	119	82	107	84	103	121	122
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	259	117	117	617	143	117	136

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018 ^a												2019 ^a		II 2019	II 2018
	I-XII												I-XII												I	II	(%)	(%)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II		
Owoce świeże	1 291 403	95 483	92 190	114 817	85 797	90 780	91 574	65 879	51 142	52 084	92 287	125 435	110 915	1 068 383	124 961	130 812	142											
Jabłka	1 037 455	72 629	75 403	96 894	71 922	75 202	66 202	30 585	25 168	33 331	73 825	97 660	75 497	794 318	97 431	113 664	151											
Gruszki	41 979	6 348	4 797	5 077	2 488	1 607	981	281	1 224	2 785	4 931	7 158	7 743	45 421	7 324	5 997	125											
Truskawki	9 086	48	50	127	114	1 063	3 951	115	287	87	13	21	50	5 926	89	203	402											
Śliwki	3 304	4	9	9	13	7	20	765	3 424	3 794	1 133	32	43	9 254	7	6	62											
Maliny	10 808	299	342	238	382	708	1 564	2 473	2 619	1 424	554	391	116	11 110	192	148	43											
Wiśnie	1 854	46	65	25	61	38	820	5 077	535	185	49	125	92	7 119	80	44	67											
Przetwory owocowe	981 289	74 293	70 242	74 934	77 098	75 768	79 401	94 232	94 802	90 626	109 748	115 036	76 343	1 032 523	100 135	96 970	138											
Zagęszczony sok jabłkowy	223 929	12 677	13 169	13 400	16 214	14 444	13 504	15 797	12 539	22 858	39 202	43 951	23 708	241 463	30 453	30 371	231											
Truskawki w puszkach	10 621	628	652	805	725	860	837	1 006	736	799	1 081	958	730	9 816	780	746	114											
Wiśnie w puszkach	5 306	211	288	364	377	332	362	663	769	920	489	329	422	5 525	598	460	160											
Dzemy	39 037	3 692	3 837	5 034	4 090	4 049	3 500	3 751	3 810	3 290	4 324	3 554	3 480	46 411	3 677	3 753	98											
Mrożonki	360 577	26 012	24 599	25 292	26 728	23 622	29 857	37 033	36 676	32 732	31 680	31 513	22 917	348 660	30 547	29 945	122											
Owoce świeże	624 479	48 780	49 102	60 806	49 110	53 820	55 405	65 188	57 024	32 791	36 296	44 378	47 631	600 329	49 292	49 015	100											
Jabłka	351 557	32 977	35 652	45 521	36 813	38 796	32 344	15 557	9 007	10 878	20 583	25 077	24 221	327 424	30 617	35 546	100											
Gruszki	18 598	2 073	1 540	1 425	808	791	592	214	672	1 387	2 099	2 792	2 637	17 030	2 069	2 160	140											
Truskawki	11 839	120	41	173	255	1 971	4 508	348	931	326	15	36	112	8 836	171	272	656											
Śliwki	3 224	6	15	14	21	10	21	415	1 618	1 688	588	35	15	4 446	9	11	69											
Maliny	18 437	611	656	617	734	1 030	1 767	2 537	3 517	2 406	1 169	686	208	15 938	391	319	49											
Wiśnie	2 509	84	138	55	130	45	553	2 974	416	135	38	119	116	4 805	86	35	26											
Przetwory owocowe	1 241 427	104 496	96 703	108 584	110 223	109 876	121 518	126 385	116 641	110 548	127 109	123 948	85 539	1 341 569	107 910	105 529	109											
Zagęszczony sok jabłkowy	241 744	21 779	22 697	24 448	25 920	25 809	22 029	25 012	19 920	27 818	36 960	37 979	22 555	312 924	27 679	27 405	121											
Truskawki w puszkach	17 278	1 042	1 061	1 544	1 390	1 548	1 338	2 438	1 240	1 313	1 901	1 735	1 100	17 649	1 253	1 193	112											
Wiśnie w puszkach	6 991	421	511	676	647	641	623	868	1 034	898	695	493	558	8 064	732	572	112											
Dzemy	57 407	5 111	5 636	6 445	5 835	5 541	5 709	5 723	5 935	4 933	6 460	5 458	4 903	67 690	5 623	6 382	113											
Mrożonki	477 769	41 160	36 757	38 433	40 857	36 459	42 690	47 171	42 998	38 717	40 960	39 726	29 866	475 792	38 637	37 894	103											

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017		2018 ^a												2019 ^a		II 2019	II 2018	
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	(%)	(%)	
Owoce świeże	1 760 453	134 479	108 372	141 248	113 759	138 496	136 055	157 331	162 230	111 591	118 166	136 810	164 890	1 623 427	144 841	127 155		117	
Banany	481 842	36 909	30 250	49 288	40 649	50 419	42 624	40 544	38 278	34 186	41 305	39 486	43 764	487 703	37 717	35 673		118	
Owoce cytrusowe	502 217	67 021	51 484	60 153	35 303	25 003	17 015	14 505	16 317	19 069	31 157	54 407	91 514	482 945	80 085	58 918		114	
Brzoskwinie i nekt.	147 880	154	99	261	213	4 117	17 629	27 301	28 144	13 162	3 854	4 094	267	99 294	249	5 338		5375	
Winogrona	108 771	3 544	4 310	5 177	5 168	6 575	3 231	8 319	18 488	15 847	15 020	10 005	5 956	101 639	4 450	5 272		122	
Arbuzy	150 665	612	573	908	4 009	20 749	31 549	44 051	38 668	7 940	1 974	993	703	152 729	595	1 003		175	
Jabłka	26 897	997	930	718	696	691	693	800	400	1 602	566	301	585	8 978	225	321		35	
Przetwory razem	451 480	42 297	31 979	38 543	34 175	35 172	37 141	37 450	35 695	35 808	41 008	41 386	32 482	443 137	37 734	34 031		106	
Soki zagęszczone	185 809	22 442	10 217	12 539	13 154	13 901	15 260	12 976	14 330	13 533	16 882	16 568	12 943	174 745	15 130	13 747		135	
-sok pomarańczowy	28 214	2 363	2 408	3 232	2 342	3 096	3 220	2 537	2 590	3 226	3 436	3 817	2 891	35 158	3 376	3 214		133	
Mrożonki	95 992	5 864	7 510	8 056	7 925	8 582	9 818	10 370	9 323	8 862	9 329	7 537	5 177	98 356	8 602	7 202		96	
Susze	18 629	1 791	1 682	1 441	801	741	993	1 644	1 583	1 975	2 778	2 047	1 416	18 895	1 381	1 646		98	
Dżemy	14 578	833	995	1 362	1 421	1 352	1 481	1 057	1 418	1 431	1 179	1 306	1 058	14 894	964	1 037		104	
Przetwory puszkow.	134 253	11 000	11 356	14 983	10 720	10 479	9 415	11 218	8 907	9 728	10 507	13 664	11 793	133 772	11 503	10 202		90	
-ananasy	21 284	1 507	1 097	2 279	1 462	1 020	875	1 083	932	1 087	1 138	1 770	1 534	15 784	1 131	743		68	
-brzoskwinie	25 688	1 779	1 819	3 729	1 501	1 557	1 369	1 381	1 927	1 323	1 624	2 979	1 792	22 779	1 301	1 727		95	
Owoce świeże	1 567 357	126 545	112 487	147 360	117 199	151 535	124 163	129 467	138 957	115 970	125 751	131 188	147 283	1 567 906	132 812	123 212		110	
Banany	280 994	24 158	21 620	34 706	24 959	26 797	19 477	20 435	19 868	17 158	20 893	18 819	22 272	271 163	20 004	21 372		99	
Owoce cytrusowe	396 337	49 083	38 941	47 343	27 932	26 379	18 577	16 986	19 691	18 922	25 135	39 220	63 678	391 887	54 303	41 990		108	
Brzoskwinie i nekt.	111 807	332	266	622	439	6 785	18 430	23 593	24 123	12 638	4 542	2 601	379	94 751	409	2 480		932	
Winogrona	139 220	7 763	8 666	9 588	9 145	11 585	5 249	11 154	17 761	15 975	16 860	14 597	11 331	139 676	8 797	9 510		110	
Arbuzy	48 229	407	627	1 007	3 690	13 775	13 850	10 922	13 211	2 999	2 244	728	521	63 982	416	763		122	
Jabłka	14 064	894	844	666	730	998	934	1 118	554	835	316	251	478	8 618	236	348		41	
Przetwory razem	692 494	63 443	51 120	60 979	52 049	57 988	58 323	62 338	59 251	58 220	64 750	64 155	48 999	701 617	59 977	53 313		104	
Soki zagęszczone	243 175	29 532	14 272	18 950	17 244	20 572	21 737	19 260	20 734	18 169	21 270	21 459	17 157	240 356	20 382	17 789		125	
-sok pomarańczowy	52 929	4 443	4 319	6 024	4 093	5 864	6 171	4 707	5 053	6 509	6 739	7 753	5 876	67 550	6 582	6 310		146	
Mrożonki	149 812	9 725	12 308	12 887	12 294	13 141	14 484	19 445	15 808	13 842	15 205	12 149	7 767	159 056	12 634	11 129		90	
Susze	55 049	5 171	5 236	4 874	2 925	3 356	3 234	4 614	5 074	5 782	7 657	6 409	4 439	58 772	4 796	4 218		81	
Dżemy	28 251	1 703	2 079	2 513	2 646	2 589	2 914	2 292	2 387	3 089	2 707	3 047	2 266	30 234	2 104	2 300		111	
Przetwory puszkow	211 628	16 777	16 921	21 454	16 614	18 034	15 612	16 374	14 957	16 906	17 245	20 550	17 182	208 627	19 689	17 411		103	
-ananasy	24 649	1 414	1 133	2 260	1 333	847	836	951	839	902	1 031	1 580	1 358	14 485	1 073	677		60	
-brzoskwinie	20 388	1 379	1 453	3 079	1 265	1 276	1 054	1 048	1 549	1 051	1 249	2 516	1 460	18 379	1 030	1 318		91	

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2018 I	0,45	0,33	2,50	0,60	2,04	1,81	1,85	1,73	1,72	1,66	2,00
II	0,47	0,32	0,82	0,47	1,92	2,11	1,86	1,37	1,72	1,63	1,78
III	0,47	0,28	1,36	0,43	2,59	2,23	1,85	1,39	1,82	1,92	1,86
IV	0,51	0,32	2,24	0,69	1,92	2,12	1,80	1,62	1,60	1,92	1,72
V	0,52	0,49	1,85	0,61	1,46	1,18	1,81	1,59	1,79	1,80	1,93
VI	0,49	0,60	1,14	0,44	1,13	0,67	1,55	1,32	1,63	1,60	1,72
VII	0,51	0,76	3,02	0,39	1,03	0,59	1,63	0,89	1,58	2,42	1,31
VIII	0,36	0,55	3,24	0,28	1,34	0,78	1,66	0,87	1,59	1,69	1,34
IX	0,33	0,50	3,76	0,97	1,69	0,73	1,71	0,83	1,22	1,64	0,98
X	0,28	0,43	1,12	0,68	2,11	0,78	1,70	0,91	0,94	1,76	1,42
XI	0,26	0,39	1,69	1,02	1,75	0,95	1,72	0,90	0,86	1,81	1,50
XII	0,32	0,34	2,26	0,42	1,79	1,26	1,69	0,94	0,95	1,51	1,32
2018 I-XII	0,41	0,37	1,49	0,45	1,43	0,67	1,72	1,06	1,30	1,80	1,46
2019 I	0,31	0,28	1,91	1,00	2,03	1,07	1,66	0,87	0,91	1,61	1,22
II	0,31	0,36	1,34	0,60	2,15	0,81	1,74	0,86	0,90	1,60	1,24
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	100	129	70	60	106	76	105	99	99	99	102
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	66	113	163	128	112	38	94	63	52	98	70

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2018 II	2,75	-	2,77	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
III	2,97	-	2,98	2,99	2,97	4,08	-	-	-	-	5,66	5,68	6,34	4,35	13,40
IV	3,10	-	3,10	3,12	3,10	4,22	-	-	-	-	5,08	5,41	6,43	4,54	11,85
V	2,92	-	2,95	2,90	2,90	4,23	12,56	-	-	-	3,91	8,53	6,55	4,35	11,47
VI	2,76	-	2,78	2,77	2,75	4,37	6,31	4,45	6,49	4,50	3,80	9,54	6,16	4,49	12,33
VII	2,52	-	-	-	-	3,96	9,94	3,24	8,69	2,97	3,51	7,89	6,65	4,42	9,42
VIII	1,67	-	-	-	-	2,76	8,41	2,94	18,33	1,55	3,42	8,75	6,87	4,41	7,82
IX	1,31	-	1,33	1,32	1,30	2,41	11,21	-	-	1,47	3,67	8,57	7,38	5,62	6,22
X	1,11	-	1,13	1,13	1,10	2,47	14,00	-	-	2,02	3,58	5,96	6,66	5,01	6,91
XI	1,07	-	1,09	1,10	1,05	2,59	21,45	-	-	3,01	3,39	5,11	4,81	4,91	7,65
XII	1,14	-	1,12	1,15	1,13	2,80	-	-	-	-	3,60	5,16	4,99	4,62	9,90
2018 I-XII	2,16		2,19	2,19	2,17	3,47	11,98	3,54	11,17	2,59	4,13	6,79	6,15	4,59	10,46
2019 I	1,16	-	1,15	1,17	1,15	3,04	-	-	-	-	4,00	5,21	4,39	4,52	11,09
II	1,22	-	1,21	1,24	1,22	3,15	-	-	-	-	4,26	5,07	4,49	4,48	10,69
III	1,28	-	1,27	1,29	1,26	3,19	-	-	-	-	4,80	4,82	4,83	4,50	9,93
IV	1,25	-	1,26	1,26	1,25	3,14	-	-	-	-	4,75	4,78	4,81	4,30	10,08
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	98	x	99	98	99	98	x	x	x	x	99	99	100	96	102
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	40	x	41	40	40	74	x	x	x	x	94	88	75	95	85

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2018 I	7,97	8,40	2,42	2,71
II	7,73	8,56	2,43	2,69
III	7,93	8,53	2,42	2,63
IV	7,93	8,50	2,40	2,66
V	7,63	8,43	2,43	2,64
VI	7,80	8,43	2,43	2,64
VII	7,63	8,27	2,43	2,66
VIII	7,70	8,27	2,46	2,68
IX	7,90	8,30	2,47	2,68
X	8,10	8,40	2,40	2,70
XI	8,00	8,40	2,18	2,69
XII	8,10	8,47	2,03	2,55
2018 I-XII	7,87	8,41	2,38	2,66
2019 I	7,57	8,03	1,94	2,57
II	7,60	8,17	1,94	2,62
III	7,47	8,20	1,92	2,60
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>III 2019</u> II 2019	98	100	99	99
<u>III 2019</u> III 2018	94	96	79	99

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2018 I	3,61	6,00	-	-	-	-	16,56	4,93	5,43	7,33	5,70
II	3,71	6,00	-	-	-	-	16,21	5,64	5,41	7,32	6,25
III	3,81	6,05	-	-	-	-	14,89	5,80	5,47	7,21	6,54
IV	3,91	6,17	-	-	-	-	13,88	5,72	5,30	7,35	6,77
V	4,01	6,39	-	-	14,73	-	13,79	4,99	5,54	8,68	7,03
VI	4,03	8,42	-	10,78	8,26	33,82	14,03	4,63	5,56	10,52	7,13
VII	3,99	6,62	5,48	11,57	13,68	23,06	11,58	4,35	5,78	10,18	7,83
VIII	3,27	5,50	3,45	-	13,83	24,36	8,22	4,17	6,21	10,53	8,29
IX	2,71	4,45	2,89	-	-	26,86	7,11	4,37	6,26	10,68	8,90
X	2,38	4,43	3,77	-	-	-	7,85	4,44	6,18	7,98	8,54
XI	2,17	4,53	-	-	-	-	8,87	4,34	5,80	7,05	6,05
XII	2,17	4,80	-	-	-	-	11,91	4,38	5,22	6,76	5,21
2018 I-XII	3,31	5,62	3,90	11,18	12,63	27,02	12,07	4,81	5,68	8,47	7,02
2019 I	2,20	4,86	-	-	-	-	13,84	4,52	5,15	7,09	5,16
II	2,27	5,03	-	-	-	-	13,72	4,97	5,02	7,06	5,61
III	2,26	5,19	-	-	-	-	13,20	5,40	5,16	6,91	5,95
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2019</u> II 2019	100	103	x	x	x	x	96	109	103	98	106
<u>III 2019</u> III 2018	59	86	x	x	x	x	89	93	94	96	91

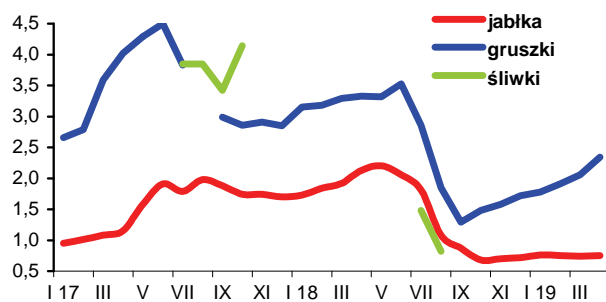
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

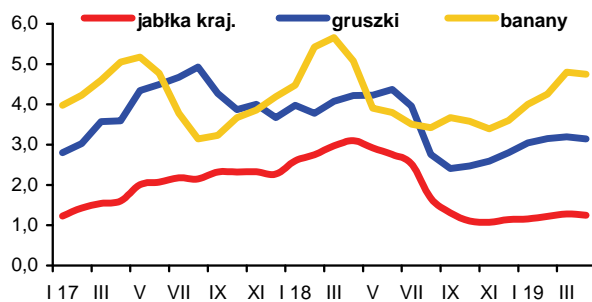
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2018 I	13,61	3,67	4,25	16,80	8,96	6,36
II	13,78	3,73	4,36	16,58	9,02	6,35
III	13,75	3,73	4,32	16,70	8,92	6,36
IV	13,81	3,75	4,30	16,86	8,96	6,42
V	13,89	3,85	4,40	16,72	8,90	6,45
VI	13,92	3,84	4,42	16,72	8,84	6,39
VII	13,89	3,85	4,44	16,78	8,84	6,46
VIII	13,89	3,87	4,45	16,92	8,64	6,35
IX	13,86	3,82	4,31	17,20	8,90	6,40
X	13,78	3,91	4,46	17,56	8,78	6,42
XI	13,97	3,85	4,43	17,46	8,80	6,48
XII	13,78	3,81	4,34	17,70	8,70	6,35
2018 I-XII	13,83	3,81	4,37	17,00	8,86	6,40
2019 I	13,86	3,81	4,33	18,14	8,58	6,39
II	13,94	3,85	4,39	17,70	8,74	6,45
III	13,89	3,86	4,38	17,98	8,72	6,39
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>III 2019</u> <u>II 2019</u>	100	100	100	102	100	99
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	101	103	101	108	98	100

Źródło: Dane GUS.

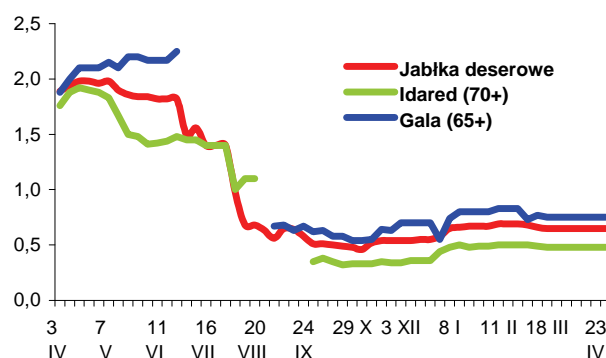
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2017-2019 (zł/kg)

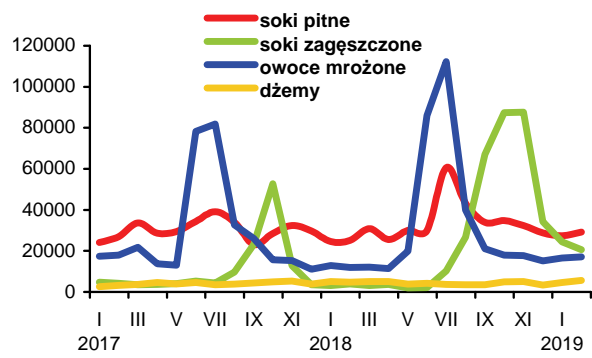
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2017-2019 (zł/kg)

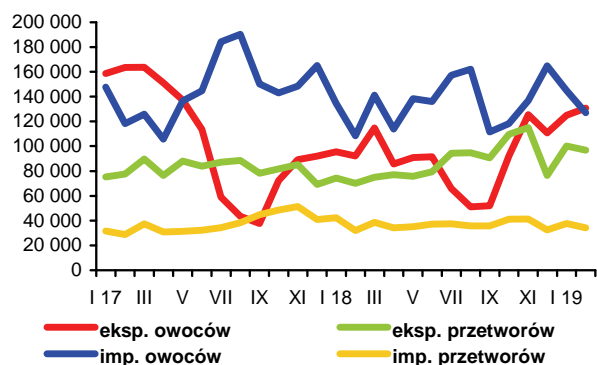
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IV 2018 r. do IV 2019 r. (zł/kg)

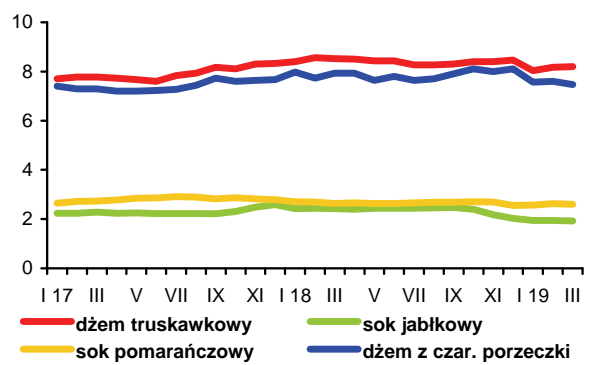
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 (tony)

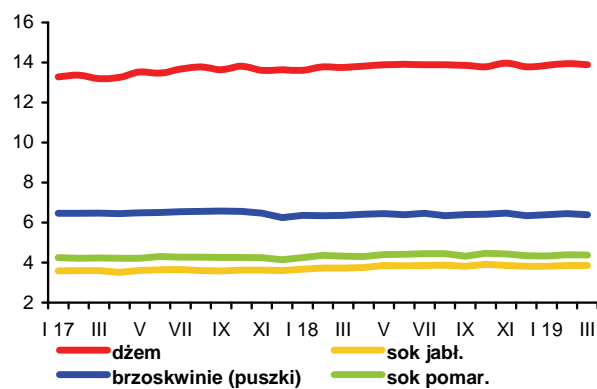
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2017-2019 (tony)

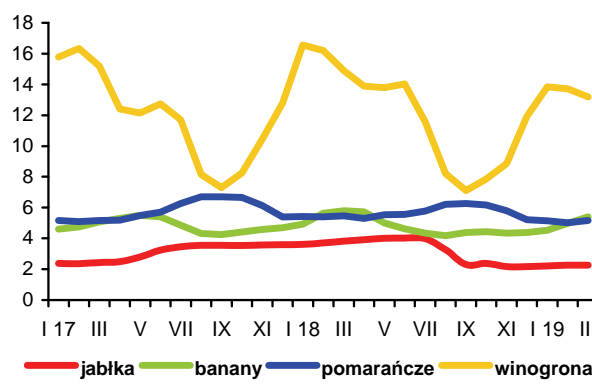
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2017-2019 (zł/kg)

Na zachodnioeuropejskich giełdach towarowych utrzymują się relatywnie niskie ceny masła, przy wysokich cenach odtłuszczonego mleka w proszku (OMP), w efekcie znacznego zmniejszenia zapasów tego półproduktu w krajach UE (ze 175,4 tys. t w końcu grudnia 2018 r. do 2,7 tys. t w końcu marca br.¹). W kwietniu ceny masła wynosiły 4182 EUR/t i były o 1,3% niższe niż w marcu i o 21,8% niższe niż rok wcześniej. Ceny OMP spadły o 1,1% w skali miesiąca, do 1943 EUR/t, ale były o 43,6% wyższe niż w kwietniu 2018 r. Ceny pełnego mleka w proszku (PMP) wzrosły o 2,8% do 2982 EUR/t. Na giełdzie w Oceanii podrożały wszystkie podstawowe artykuły mleczarskie, z wyjątkiem niewielkiego spadku cen OMP. Podrożało głównie masło (o 18,6% do 5009 EUR/t) i ser Cheddar (o 9,7% do 3831 EUR/t).²

Na rynku krajowym w marcu, jak zwykle o tej porze roku, rozpoczyna się sezonowy wzrost dostaw mleka do przemysłu mleczarskiego, co skutkuje spadkiem cen. W marcu skup wyniósł 1,03 mld l i był o 12,0% większy niż w miesiącu poprzednim i o 4,5% większy niż przed rokiem. Ceny mleka surowego pozostały na relatywnie wysokim poziomie (137,82 zł/hl), tj. tylko o 0,2% niższym niż w lutym, ale o 2,7% wyższym niż w marcu 2018 r. W I kwartale br. rolnicy dostarczyli do mleczarni 2,93 mld l mleka, tj. o 3,6% więcej niż w I kwartale ub.r., a przeciętny poziom cen skupu wzrósł o 1,2% do 138,9 zł/hl, czemu towarzyszył wzrost cen bydła mlecznego. Na targowiskach krowy dojne podrożały średnio o 8,7% do 3254 zł/szt., a jałówki 1-roczone o 10,3% do 2383 zł/szt.

Ceny zbytu większości przetworów mlecznych w marcu były wyższe niż w lutym. Najbardziej wzrosły ceny OMP (o 2,7%), pod wpływem wysokich cen na światowych giełdach, a także ceny jogurtu owocowego i półtłustego mleka UHT (o 2,0-2,5%). Natomiast obniżyły się ceny masła, z uwagi na spadek cen na giełdach zachodnioeuropejskich. Masło konfekcjonowane i masło w blokach potaniały odpowiednio o 2,8 i 2,9%, a masło z dodatkiem oleju o 0,5%. Dynamika cen pozostałych przetworów wynosiła od -0,7 do +0,9%. W I kwartale br. przeciętny poziom cen zbytu prawie wszystkich przetworów mlecznych był wyższy niż w I kwartale ub.r. Wyższe były głównie ceny przetworów trwałych, tj. OMP (o 20,8%), serów dojrzewających (o 5,8-9,6%) i masła (o 3,1-4,4%).

Średni poziom cen detalicznych przetworów mlecznych w marcu był taki sam jak w lutym, co było wynikiem spadku cen świeżego mleka pełnego (o 1,4%), stabilnych cen śmietany, mleka zagęszczonego i w proszku oraz wzrostu cen pozostałych przetworów (o 0,1-0,5%). Ceny masła,

wobec spadku cen zbytu, obniżyły się o 1,6%. W I kwartale br. przeciętny poziom cen przetworów mlecznych był wyższy o 1,0%, a masła o 3,2% w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r.

W okresie styczeń-luty 2019 r., w porównaniu z takim samym okresem 2018 r., w następstwie dużych dostaw surowca mlecznego, zarówno krajowego, jak i importowanego, przemysł mleczarski zwiększył produkcję części grup przetworów mlecznych. Najbardziej wzrosła produkcja OMP (o 12,4%). Ponadto wyprodukowano więcej napojów mlecznych innych niż jogurty (o 6,0%), suszonej serwatki (o 3,5%), a także masła o zawartości 80-85% tłuszczu oraz śmietany, twarogów i jogurtów (o 0,3-0,8%). Spadła natomiast produkcja PMP (o 17,3%), mleka zagęszczonego (o 9,1%), serów topionych (o 7,3%), serów dojrzewających (o 3,0%) i nieznacznie mleka płynnego.

Wzrost produkcji w analizowanym okresie przełożył się na zwiększenie eksportu przetworów mlecznych (o 3,1% do 745,1 mln l w przeliczeniu na mleko surowe). Znacznie zwiększył się eksport mleka w proszku (o 49,1%), pod wpływem poprawy opłacalności wywozu (wzrost cen transakcyjnych o 13,0%). Wpływy ze sprzedaży przetworów mlecznych wzrosły o 5,5% do 360,2 mln EUR, co wynikało z wyższych niż przed rokiem cen uzyskiwanych w eksporcie większości przetworów. Import zwiększył się ilościowo o 2,9% do 289,1 mln l, a wartościowo o 14,0% do 165,0 mln EUR, głównie z powodu znacznego wzrostu cen importowych mleka w proszku (o 41,7%), a także suszonej serwatki (o 16,2%).

W rezultacie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 3,3% do 456,0 mln l w ekwiwalencie surowca, ale wartość dodatniego salda obrotów spadła o 0,8% do 195,2 mln EUR, co było spowodowane większą dynamiką wzrostu wartości importu niż eksportu.

1. Dane Komisji Europejskiej.

2. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 07.05.2019).

Teresa Zdziarska

Tab. 1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln l	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 l)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2018 I-XII	11 614,1*	134,61*	.
2018 I	960,1	142,12	141,67
II	883,0	135,24	137,26
III	984,0	134,20	136,38
IV	981,2	132,17	134,00
V	1 048,7	129,20	131,33
VI	1 002,6	128,52	130,77
VII	1 008,2	129,30	131,53
VIII	977,2	129,83	131,63
IX	935,4	132,77	135,85
X	938,7	137,15	140,12
XI	898,6	140,14	141,40
XII	959,6	140,10	142,50
2019 I	983,2	140,77	139,50
II	917,8	138,13	139,10
III	1028,0	137,82	139,20
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2019</u> II 2019	112,0	99,8	100,1
<u>III 2019</u> III 2018	104,5	102,7	102,1

Źródło: Dane GUS i ZSRIR-MRiRW. * korekta GUS

Tab. 2. Produkcja wyrobów mlecznych^a (tys. ton i mln litrów)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2018 I-XII	3 195,4	164,4	30,3	358,3	379,7	221,0	462,3	344,1
2018 I	273,9	14,1	3,1	29,9	30,6	21,1	38,3	28,0
II	248,7	12,9	3,2	27,6	28,3	19,5	37,6	27,0
III	273,9	14,3	3,1	31,9	33,1	19,4	44,2	29,0
IV	272,2	14,9	2,2	29,7	30,6	18,5	36,0	29,2
V	281,9	17,3	4,3	34,5	34,7	18,7	40,4	30,6
VI	255,5	16,8	2,2	33,1	35,5	17,8	36,3	27,8
VII	270,1	15,7	2,0	30,0	32,9	17,4	37,1	28,9
VIII	271,9	12,5	1,6	33,6	30,6	17,3	38,8	29,8
IX	263,6	10,8	1,9	26,8	31,5	16,3	36,9	27,6
X	261,0	9,8	2,3	30,3	31,7	17,7	41,0	29,1
XI	250,6	9,4	1,8	29,1	29,1	17,1	40,3	28,5
XII	272,2	16,0	2,6	21,8	31,2	20,2	35,4	28,5
2019 I	268,0	15,8	2,7	30,0	30,0	21,8	39,6	27,4
II	253,7	14,6	2,6	28,0	29,1	18,0	36,8	25,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>II 2019</u> I 2019	94,7	92,3	96,3	93,4	96,8	82,7	92,7	94,6
<u>II 2019</u> II 2018	102,0	113,1	80,3	101,6	102,8	92,5	97,8	96,2

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2018 I	1,94	2,09	6,58	12,99	18,73	21,32	1,04	6,52	10,22	13,48
II	1,94	2,07	6,45	12,56	19,09	20,98	1,02	6,45	10,27	13,55
III	1,94	2,05	6,22	12,58	19,89	22,00	1,03	6,45	10,26	13,37
IV	1,94	2,02	6,17	12,52	20,81	22,39	1,00	6,46	10,32	12,89
V	1,93	2,01	6,23	12,53	23,43	24,11	1,01	6,49	10,35	13,12
VI	1,93	2,01	6,43	12,65	24,53	25,70	0,99	6,63	10,36	13,41
VII	1,94	2,05	6,56	12,77	24,52	25,78	1,00	6,66	10,30	13,78
VIII	1,94	2,06	6,53	13,16	24,28	25,72	1,01	6,73	10,30	14,02
IX	1,95	2,06	6,59	13,41	24,37	26,00	1,00	6,76	10,31	14,43
X	1,96	2,07	6,73	13,44	22,77	24,80	1,00	6,86	10,35	14,51
XI	1,97	2,03	6,89	13,46	22,17	24,26	0,99	6,85	10,33	14,59
XII	1,97	2,05	7,10	13,46	21,10	23,67	0,98	6,81	10,29	14,41
2019 I	1,95	2,02	7,54	13,29	20,27	22,97	0,98	6,79	10,37	14,45
II	1,95	2,04	7,75	13,21	19,90	22,12	0,98	6,79	10,47	14,45
III	1,96	2,05	7,96	13,27	19,32	21,50	1,00	6,84	10,53	14,49
Wskaźnik zmian w %										
III 2019 / II 2019	100,5	100,5	102,7	100,5	97,1	97,2	102,0	100,7	100,6	100,3
III 2019 / III 2018	101,0	100,0	128,0	105,5	97,1	97,7	97,1	106,0	102,6	108,4

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.
Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2018 I	2,65	2,78	16,22	3,52	6,35	1,98	1,33	1,82	14,20	21,21
II	2,62	2,77	16,31	3,54	5,95	1,97	1,35	1,81	14,01	20,75
III	2,61	2,76	16,43	3,53	5,91	1,99	1,35	1,82	14,06	20,69
IV	2,63	2,75	16,33	3,49	5,91	1,99	1,35	1,81	14,10	20,65
V	2,64	2,75	16,59	3,51	5,99	1,97	1,35	1,82	14,11	20,48
VI	2,63	2,74	16,66	3,53	6,47	1,97	1,34	1,82	14,07	20,42
VII	2,65	2,74	16,63	3,55	6,64	1,97	1,36	1,83	14,04	20,39
VIII	2,64	2,72	16,48	3,54	6,66	1,98	1,35	1,85	14,07	20,22
IX	2,66	2,72	16,45	3,57	6,63	1,99	1,34	1,85	14,23	20,51
X	2,64	2,73	16,38	3,52	6,68	2,02	1,33	1,84	14,09	21,02
XI	2,65	2,71	16,67	3,54	6,60	2,04	1,34	1,85	14,08	20,95
XII	2,63	2,71	16,55	3,55	6,54	2,03	1,36	1,83	14,00	20,99
2019 I	2,64	2,71	16,68	3,58	6,48	2,03	1,37	1,85	14,22	21,00
II	2,64	2,71	16,71	3,65	6,33	2,03	1,37	1,85	14,20	20,99
III	2,62	2,66	16,70	3,66	6,19	2,04	1,38	1,86	14,32	20,94
Wskaźnik zmian w %										
III 2019 / II 2019	99,2	98,2	99,9	100,3	97,8	100,5	100,7	100,5	100,8	99,8
III 2019 / III 2018	100,4	96,4	101,6	103,7	104,7	102,5	102,2	102,2	101,8	101,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mlecznych (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	125,0	246,4	61,2	662,2	99,3	218,2	98,5	95,1	20,7	205,8	73,0	89,7
2018 I-XII	163,9	260,3	66,9	677,3	105,1	217,9	101,8	92,7	20,6	223,2	73,9	94,7
2018 I	11,2	21,6	7,5	56,8	8,2	20,9	8,4	8,2	1,4	14,2	6,4	7,9
II	9,3	19,9	7,3	49,0	7,9	18,1	8,7	6,3	1,4	20,9	5,9	6,0
III	13,0	23,6	6,8	56,8	8,5	16,7	10,1	8,3	2,3	18,9	6,8	9,3
IV	15,4	21,8	6,4	57,7	8,2	18,8	10,1	7,2	2,0	18,5	5,9	9,0
V	11,9	23,8	5,9	54,9	9,5	19,8	10,7	7,3	2,0	20,7	6,8	9,0
VI	17,3	22,1	5,1	57,3	9,3	20,5	7,8	7,7	2,0	20,6	6,5	10,0
VII	19,1	23,0	5,4	58,2	10,0	18,3	8,5	8,1	1,6	18,4	5,6	8,3
VIII	15,1	21,6	5,6	55,5	10,0	18,5	7,7	8,1	2,0	22,7	6,5	8,4
IX	12,1	21,3	4,5	54,8	8,7	16,5	7,0	7,6	1,5	19,5	5,6	8,4
X	15,1	22,8	4,9	61,7	9,3	17,2	5,8	8,8	1,5	17,0	6,1	4,5
XI	12,8	20,4	4,5	61,4	8,5	17,4	6,6	8,4	1,7	15,0	6,2	5,8
XII	11,6	18,3	2,9	53,3	7,0	15,3	10,3	6,8	1,1	16,9	5,5	8,0
2019 I	15,8	20,7	5,5	60,6	9,4	19,2	8,9	8,6	2,0	18,7	6,9	4,9
II	14,7	19,4	5,1	56,0	8,4	15,9	7,0	7,8	1,4	12,4	6,7	6,7
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	92,9	93,7	93,3	92,4	89,7	82,9	78,9	90,7	70,6	66,5	96,3	137,2
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	159,0	97,6	70,1	114,4	106,7	88,0	80,7	123,7	98,5	59,5	113,4	111,5

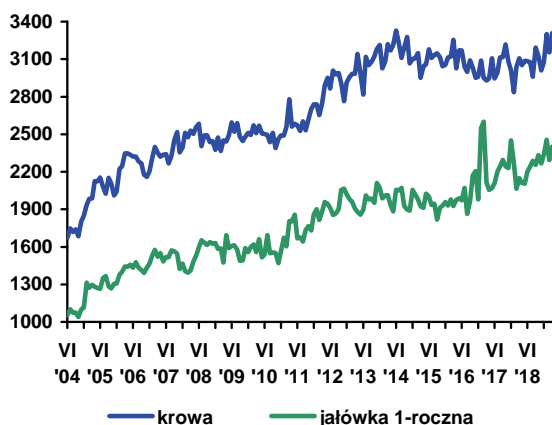
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mlecznych (EUR/t)

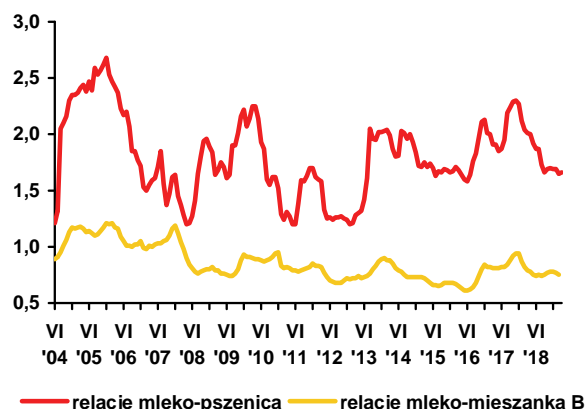
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	2 020	3 031	4 666	620	1 205	997	1 637	3 506	5 352	787	1 144	548
2018 I-XII	1 631	3 014	4 718	586	1 222	831	1 471	3 612	5 445	736	1 108	467
2018 I	1 378	2 917	4 045	545	1 249	797	1 146	3 355	5 567	905	1 085	484
II	1 596	2 933	4 199	542	1 287	780	1 252	3 522	5 018	622	1 084	558
III	1 547	2 981	4 460	594	1 299	787	1 482	3 533	4 951	647	1 122	485
IV	1 520	2 906	4 554	569	1 228	744	1 185	3 698	5 135	628	1 075	479
V	1 612	3 000	5 129	625	1 199	819	1 220	3 727	5 270	715	1 151	482
VI	1 598	2 993	5 296	635	1 161	841	1 443	3 605	5 608	794	1 074	447
VII	1 593	3 020	5 189	625	1 165	833	1 513	3 594	6 010	685	1 077	409
VIII	1 545	3 043	5 169	544	1 176	847	1 646	3 571	5 723	751	1 112	427
IX	1 609	3 073	5 122	672	1 223	931	2 133	3 651	5 936	664	1 116	429
X	1 601	3 077	4 800	575	1 206	871	2 138	3 623	5 761	755	1 158	648
XI	2 346	3 135	4 618	569	1 230	878	1 823	3 735	5 402	823	1 092	489
XII	1 667	3 109	4 478	531	1 287	875	1 252	3 761	5 068	924	1 142	377
2019 I	1 669	3 038	4 362	522	1 200	946	1 664	3 649	5 111	833	1 097	656
II	1 668	3 023	4 446	533	1 231	861	1 747	3 607	5 452	690	1 161	558
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>II 2019</u> <u>I 2019</u>	99,9	99,5	101,9	102,1	102,6	91,0	105,0	98,8	106,7	82,8	105,8	85,1
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	104,5	103,1	105,9	98,3	95,6	110,4	139,5	102,4	108,6	110,9	107,1	100,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

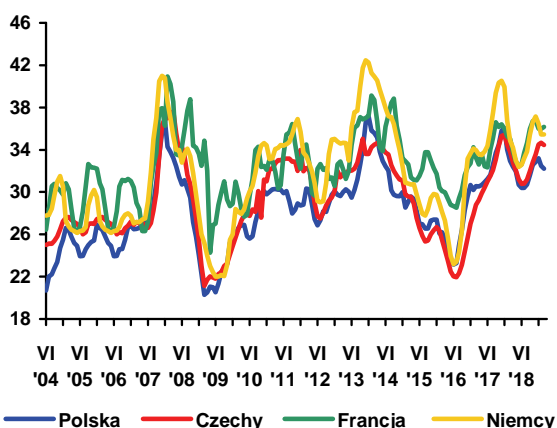
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

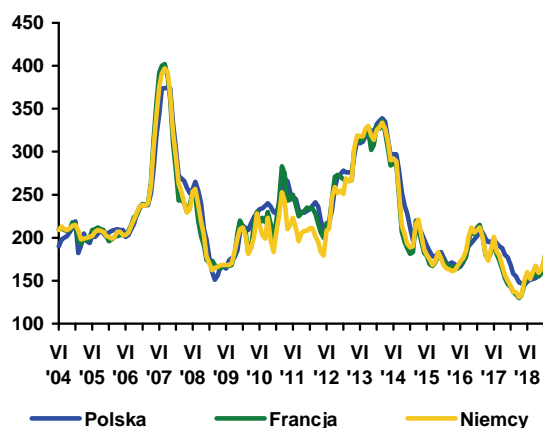
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

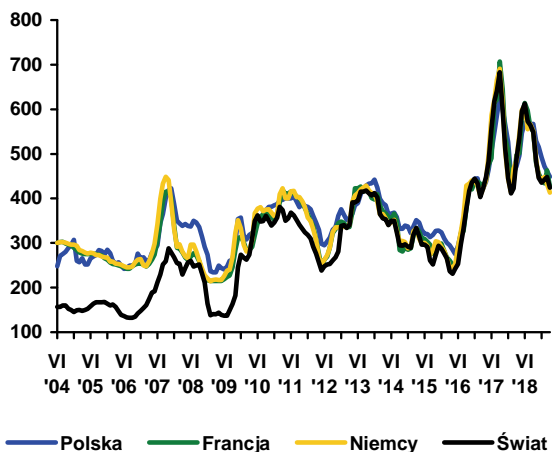
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

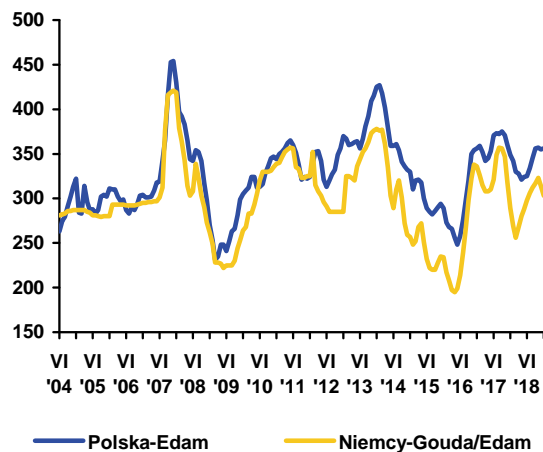
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

Zgodnie z prognozą USDA światowa produkcja mięsa wołowego w 2019 r. może wzrosnąć o 0,6%. Ocenia się, że produkcja mięsa wołowego zwiększy się w Stanach Zjednoczonych, Brazylii, Chinach i Indiach, a w UE, Argentynie, Australii będzie nieco niższa niż w 2018 r. Światowy eksport wołowiny prawdopodobnie będzie o 2,7% większy niż w 2018 r., w tym będzie pochodził głównie z Brazylii, Indii, Australii i USA, a światowy import o 4,4%. Najwięcej zostanie zaimportowane do Chin, USA, Japonii i Korei Południowej.

Eksperti Komisji Europejskiej przewidują, że w 2019 r. produkcja mięsa wołowego w UE zmniejszy się o 1,3%, eksport i import (do/z krajów trzecich) wzrosną (odpowiednio o 3% i 4%). Spadek produkcji będzie rezultatem mniejszego pogłowia we Francji, Holandii, Włoszech, Niemczech i Wielkiej Brytanii. Produkcja nie zmniejszy się prawdopodobnie w Irlandii (co będzie wynikiem większej podaży cieląt, która jest konsekwencją mniejszego eksportu żywych zwierząt w 2018 r.), a także w Hiszpanii (z powodu ożywienia krajowego popytu). Zdaniem ekspertów produkcja wzrośnie w Polsce, a zadecyduje o tym relatywnie duży popyt eksportowy.

W okresie styczeń-marzec 2019 r. skupiono w Polsce 105,0 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 4,0% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 51,3 tys. t wołowiny (wzrost o 7,7%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,52 zł/kg i była o 0,9% wyższa niż w okresie styczeń-marzec 2018 r. W marcu 2019 r. cena skupu młodego bydła wyniosła 6,60 zł/kg i była o 1,7% wyższa niż przed miesiącem, a o 1,8% niż w marcu 2018 r. Opłacalność produkcji (mierzona relacją cen żywiec: mieszanka B2 dla opasów) w pierwszych trzech miesiącach 2019 r. była mniej korzystna niż w analogicznych okresach roku poprzedniego.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu kwietnia 2019 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (5,49 zł/kg), a najwyższe w regionie centralnym (6,37 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie północnym, a byków w południowym i wynosiły odpowiednio 10 533 i 12 327 zł/t, natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat były najwyższe w regionie centralnym, a krów w regionie południowym i wynosiły odpowiednio 13 125 i 11 107 zł/t.

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 15.04-21.04.2019 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 17% niższa niż średnio w UE (366,63 EUR/dt) i wyniosła 306,12 EUR/dt. Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców mięsa wołowego tj. we Włoszech (o 24%), Niemczech (o 13%), Hiszpanii (o 20%) i Francji (o 12%).

W marcu 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. mięso wołowe staniało w detalu średnio o 0,1%, a cielęce zdrożało o 0,2%. Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. Spośród asortymentów monitorowanych przez GUS staniały: szponder (mięso wołowe z kością) z 20,15 do 20,03 zł/kg, mięso wołowe z kością - rostbef i antrykot z 28,50 do 28,49 zł/kg, mięso wołowe bez kości z udźca z 33,79 do 33,77 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,71 do 29,50 zł/kg, mięso cielęce bez kości z 49,89 do 49,85 zł/kg.

Liczba ubitych sztuk bydła spadła w okresie styczeń-luty 2019 r. o 8% (do 278,8 tys. szt.), na co złożył się spadek ubojów byków o 7,8%, krów o 10,7%, jałówek o 2,3% oraz cieląt o 12,7%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (51,1%), a następnie krowy (ok. 29,5%). Większy udział w ubojach miały byki (wzrost o 0,1 pkt. proc.) i jałowki (o 1,0 pkt. proc. do 16,5%), a mniejszy cielęta (spadek o 0,2 pkt. proc. do 2,9%).

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U – tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R – tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O – tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 – ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim odtuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	XI	36,6	38,9	1,1	33,4	7,5	4,0	2,7
	XII	31,8	37,2	1,1	31,7	6,6	3,7	2,3
2018	I	33,0	35,0	0,9	29,4	7,8	4,8	2,4
	II	35,8	35,3	0,8	30,3	6,2	3,7	1,5
	III	40,5	42,6	0,8	37,4	6,1	3,6	1,6
	IV	33,7	38,3	0,8	33,0	5,9	3,6	1,9
	V	35,7	41,8	1,0	35,8	5,5	3,4	1,3
	VI	37,9	43,8	1,0	37,9	4,7	2,7	1,5
	VII	36,0	41,1	1,0	35,2	4,8	2,7	1,5
	VIII	36,2	37,6	1,1	31,5	5,9	3,2	1,9
	IX	32,7	37,6	0,9	32,1	6,1	3,7	1,8
	X	37,3	37,8	0,9	31,7	8,1	4,7	2,5
	XI	34,2	35,7	0,9	29,8	8,0	4,4	2,8
	XII	29,6	32,0	0,8	26,4	5,8	3,4	1,8
2019	I	37,6	34,7	0,8	29,0	5,9	3,3	1,9
	II	29,8	30,0	0,9	24,7	5,1	2,6	1,6
	III	37,6	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	92,8	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	126,2	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2017	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
2018	I	6,58	10,04	25,57	28,15	3,89	4,28
	II	6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
	III	6,34	9,86	25,70	28,30	4,05	4,46
	IV	6,58	9,55	25,71	28,34	3,91	4,31
	V	6,63	9,74	25,73	28,20	3,88	4,25
	VI	6,49	9,33	25,75	28,46	3,97	4,39
	VII	6,42	9,36	25,79	28,48	4,02	4,44
	VIII	6,52	9,16	25,80	28,54	3,96	4,38
	IX	6,48	9,31	25,82	28,54	3,98	4,40
	X	6,51	9,38	25,91	28,44	3,98	4,37
	XI	6,50	9,90	25,99	28,56	4,00	4,39
	XII	6,54	9,77	26,09	28,50	3,99	4,36
2019	I	6,60	x	25,92	28,62	3,93	4,34
	II	6,39	x	25,91	28,42	4,05	4,45
	III	6,53	x	x	28,49	x	4,36
w % ceny	sprzed roku	103,0	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	102,2	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	VII 2018	VIII 2018	IX 2018	X 2018	XI 2018	XII 2018	I 2019	II 2019	III 2019	IV 2019
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,70	6,76	6,72	6,77	6,68	6,63	6,66	6,30	6,43	6,27
Byki (12-24 miesiące)	7,33	7,47	7,39	7,52	7,40	7,32	7,36	6,87	6,96	6,77
Krowy	5,57	5,49	5,53	5,54	5,39	5,26	5,27	5,01	5,21	5,15
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	14,17	-	13,70	14,09	12,88	13,58	13,83	13,15	12,70	12,68
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	13540	13755	13561	13743	13733	13529	13784	12892	13017	12760
ćwierci z krów rzeźnych	11203	11128	10777	11099	10853	10896	10980	10429	11193	10940
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	371,12	369,75	373,28	374,54	376,25	375,18	375,22	374,34	371,57	366,63
Polska	326,75	334,57	328,95	336,63	332,19	328,67	330,87	307,39	311,66	306,12

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU		
2017	IV	361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,70	421,87	371,66	
	V	360,54	406,45	381,50	337,77	391,78	321,72	427,29	372,80	
	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	425,47	372,64	
	VII	364,82	400,48	384,04	340,00	394,89	317,21	428,74	374,10	
	VIII	379,90	385,05	385,44	345,24	403,70	325,80	421,38	377,40	
	IX	384,79	374,49	390,93	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40	
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,65	422,46	383,63	
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	345,69	424,80	387,44	
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,12	425,05	390,61	
	2018	I	402,88	394,64	397,42	352,39	426,94	347,13	420,02	389,24
		II	396,46	388,30	397,44	347,34	422,28	345,50	413,86	385,90
		III	398,39	392,73	395,45	347,85	417,04	338,44	416,37	386,01
IV		390,85	398,76	394,24	342,46	402,66	339,37	427,18	383,11	
V		374,94	411,43	393,93	337,50	389,96	332,93	429,66	379,25	
VI		373,74	412,86	392,53	336,74	386,81	329,92	432,45	378,05	
VII		366,38	391,59	387,14	338,54	383,21	325,41	422,84	371,94	
VIII		363,54	385,22	384,54	338,44	385,76	334,37	413,95	370,37	
IX		377,05	374,83	383,97	340,26	389,44	331,83	425,96	373,51	
X		381,02	367,89	382,20	341,01	393,45	333,58	427,96	374,19	
XI		386,45	368,25	384,36	340,71	403,61	331,21	422,18	375,91	
XII		384,20	370,12	383,92	346,25	416,26	331,08	406,13	375,86	
2019	I	379,04	370,21	386,14	349,09	414,07	329,75	406,13	375,75	
	II	372,23	369,80	385,48	352,14	413,22	312,78	408,71	374,24	
	III	366,83	368,50	381,52	351,75	408,98	314,10	403,91	371,34	

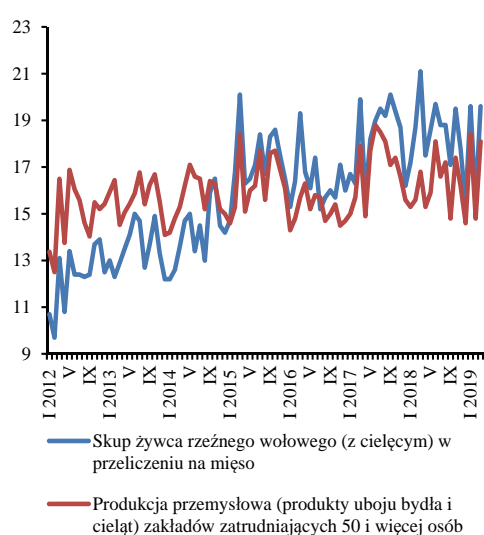
Źródło: Dane KE.

Tab. 5. Pogłowie bydła według grup produkcyjno-użytkowych

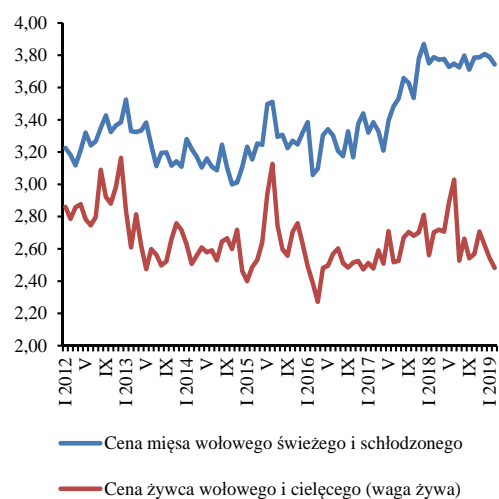
Rok	ogółem	cielęta w wieku poniżej 1 roku	młode bydło w wieku 1-2 lat	bydło w wieku 2 lat i więcej	bydło w wieku 2 lat i więcej - krowy
2014					
stan w czerwcu	5920,4	1608,6	1432,9	2879,0	2479,1
stan w grudniu	5660,3	1450,0	1444,9	2765,4	2403,0
2015					
stan w czerwcu	5960,7	1668,7	1528,8	2763,1	2444,5
stan w grudniu	5762,5	1616,9	1531,5	2614,1	2302,8
2016					
stan w czerwcu	5939,0	1728,1	1575,9	2635,1	2332,2
stan w grudniu	5970,2	1717,8	1637,3	2615,1	2303,5
2017					
stan w czerwcu	6143,1	1720,7	1701,2	2721,2	2374,4
stan w grudniu	6035,7	1713,1	1668,7	2653,9	2340,7
2018					
stan w czerwcu	6201,4	1686,4	1734,0	2781,0	2429,2
stan w grudniu	6183,3	1709,4	1731,7	2742,3	2417,4

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

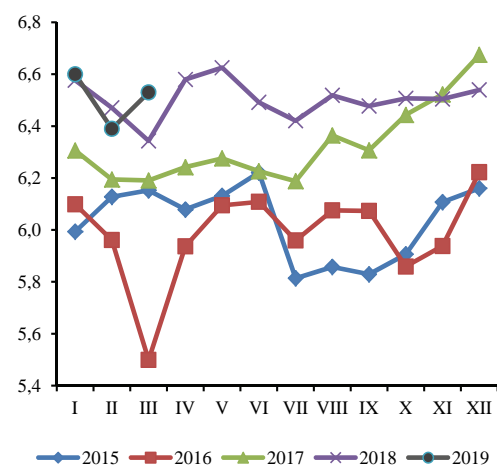
Rys. 1. Produkcja przemysłowa i skup żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2012 – III 2019 r. (w tys. ton)

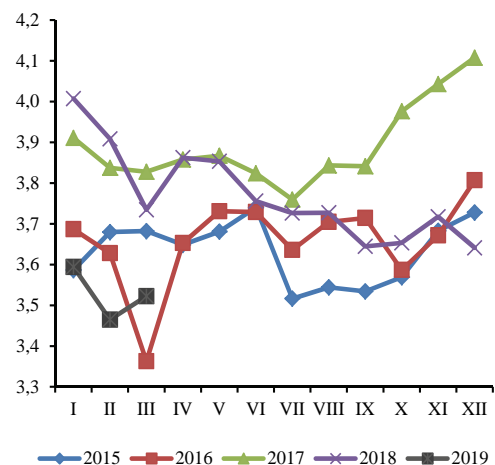
Rys. 2. Ceny uzyskiwane w eksporcie mięsa wołowego świeżego i schłodzonego oraz żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2012 – II 2019 r. (w EUR/kg)

Rys. 3. Ceny skupu żywca wołowego w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny żywca wołowego wyrażone w kg mieszanki paszowej dla opasów w Polsce

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

**Danuta
Zawadzka**

W I kwartale 2019 r. kontynuowana była spadkowa tendencja cen trzody, rozpoczęta w drugiej połowie 2017 r. Przeciętna w UE-28 cena trzody klasy E wyniosła w I kwartale 2019 r. 137,35 EUR/100 kg wagi poubojowej, w tym w marcu 142,12 EUR. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 2,8% i 3,1%. Cena takiej samej trzody w Polsce wyniosła w I kwartale 129,90 EUR/100 kg, w tym w marcu 136,51 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej o 7,6% i 6,6%. Spadek cen polskiej trzody był więc znacznie większy niż przeciętnej ceny unijnej, co mogło być wynikiem relatywnie małego popytu na polską trzodę w związku z ASF i dużej jej podaży. Ceny trzody wyrażone w złotych obniżyły się w mniejszym stopniu niż ceny wyrażone w euro, gdyż na ich korzyść oddziaływała roczna deprecjacja złotego względem euro. W I kwartale 2019 r. cena skupu trzody wyniosła 4,23 zł/kg wagi żywej, w tym w marcu 4,47 zł/kg. Ceny te były niższe niż w analogicznych miesiącach przed rokiem o 4,7% i 3,5%. Według nieostatecznych danych Komisji Europejskiej, w kwietniu przeciętna w UE-28 cena trzody klasy E mogła wynieść ok. 168 EUR/100 kg, a cena polskiej trzody ok. 178 EUR/100 kg. W stosunku do kwietnia 2018 r. cena w UE-28 mogła być wyższa o ok. 13%, a w Polsce o 25%. Kwietniowe dane wskazują, że zapoczątkowana została wzrostowa tendencja cen trzody, z którą będziemy mieli do czynienia w nadchodzących miesiącach.

W krótkookresowej prognozie¹ Komisja Europejska przewiduje, że w 2019 r., w stosunku do 2018 r. zmiany produkcji wieprzowiny w UE-28 będą niewielkie (w 2019 r. produkcja może być mniejsza o 4 tys. t). Eksport wieprzowiny do krajów trzecich może być jednak większy o 241 tys. t. W rezultacie ubytek mięsa wieprzowego po stronie podaży wyniesie ok. 245 tys. t, co przyczyni się do wzrostu cen i spadku spożycia. Komisja Europejska przewiduje, że spożycie wieprzowiny w UE-28 może się zmniejszyć z 32,6 kg (w wadze detalicznej) do 32,2 kg, a więc do poziomu z 2016 r.

W ciągu dwóch pierwszych miesięcy 2019 r. eksport produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich wyniósł 709,6 tys. t w wadze poubojowej i był o 5,8% większy niż w rok wcześniej. Duży wzrost eksportu dotyczył Chin (o 13%), Japonii (o 8%), Filipin (o 14%) i Wietnamu (o 86%), a więc przede wszystkim do krajów, w których wystąpiły przypadki choro-

by ASF. Zmniejszył się natomiast eksport do Hong Kongu (o 27%) i Korei Płd. (o 17%). Spośród krajów Unii Europejskiej wzrost eksportu odnotowały przede wszystkim kraje będące największymi eksporterami wieprzowiny, a więc Hiszpania (o 17,7%), Holandia (o 20,3%), Niemcy (o 2,9%), Francja (o 5,6%), a także Polska (o 11,4%).

USDA² ocenia, że chiński import wieprzowiny w 2019 r. może wynieść ok. 2 200 tys. t. Byłby on wówczas o 40% większy niż rok wcześniej. W Chinach rozpatrywany jest przywóz wieprzowiny z krajów dotkniętych afrykańskim pomorem świń, czego Chiny do tej pory odmawiały. Wydaje się jednak, że polityka ta może się zmienić. Przez wiele lat UE wywierała nacisk na Chiny, aby zaakceptowały zasady regionalizacji, czyli zezwoliły na przywóz mięsa z obszarów nie dotkniętych chorobą. Gdyby tak się stało mogłoby to być szansą dla eksportu z Polski, dla której rynek chiński był dotychczas zamknięty.

Wyniki importu produktów wieprzowych przez Chiny w I kwartale 2019 r. nie wskazują na mocący nastąpić duży jego wzrost. Co prawda import mięsa świeżego i chłodzonego był w I kwartale 2019 r. o 3% większy niż rok wcześniej, ale import podrobów był o 21% mniejszy. W imporcie mięsa największy roczny wzrost odnotowały: Wlk. Brytania (o 40%), Kanada (o 33%), Brazylia (o 28%), Holandia (o 24%) i Hiszpania (o 7%). Spadek importu mięsa dotyczył głównie USA (o 36%), Danii (o 24%) i Niemiec (o 11%). Wzrost importu podrobów dotyczył głównie Kanady (o 20%), a spośród krajów UE – Holandii (o 5%). Import podrobów z USA zmniejszył się o 70%, z Hiszpanii o 10%, z Niemiec i z Holandii o 5%, a z Francji o 4%. Spadek importu podrobów i relatywnie mały wzrost importu mięsa wpływa na sceptyczne oceny, że wzrost chińskiego importu wieprzowiny będzie o wiele mniejszy od przewidywanego, gdyż w większym stopniu wzrośnie w Chinach import drobiu.

1. Short-term outlook for EU agricultural markets in 2018 and 2019 no 23. Directorate – General for Agriculture and Rural Development, Spring 2019.

2. Livestock and Poultry: World Markets and Trade, USDA/FAS April 9, 2019.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2017	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	78,4	123,7	66,5	122,4	11,9
	II	123,7	104,0	70,8	104,4	64,4	123,8	6,4
	III	153,0	111,0	81,2	104,0	75,2	115,0	6,0
	IV	134,4	111,3	71,1	110,6	60,6	108,6	10,5
	V	135,3	108,2	71,9	101,6	61,2	98,6	10,7
	VI	132,6	114,4	72,0	105,6	63,1	106,2	8,9
	VII	132,2	102,2	72,9	110,3	64,9	111,9	8,0
	VIII	119,3	85,6	73,4	102,7	71,5	113,7	1,9
	IX	126,9	95,4	79,6	107,6	67,0	154,7	12,6
	X	149,0	101,5	87,1	111,5	74,6	113,7	12,5
	XI	144,9	98,2	84,7	111,6	70,0	103,4	14,7
	XII	159,4	118,0	72,1	102,1	60,6	94,4	11,5
2019	I	148,9	102,8	85,8	109,4	66,7	100,3	19,1
	II	130,7	105,7	77,3	109,2	61,3	95,2	16,0
	III	142,7	93,2	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki dla tuczników (II faza tuczu), koncentratu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki (II faza tuczu) w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka	Cena koncentratu w zł/dt	Relacja cen trzoda: koncentrat	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2017	VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
	VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
	IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
	X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
	XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
	XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018	I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
	III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185
	IV	4,51	6,9	5,8	139,10	3,2	252,98	1,8	188
	V	4,44	6,8	5,9	139,41	3,2	253,93	1,7	181
	VI	4,64	7,3	6,2	141,64	3,3	254,70	1,8	181
	VII	4,68	7,2	6,2	141,81	3,3	255,54	1,8	183
	VIII	4,81	7,3	6,3	140,35	3,4	255,73	1,9	187
	IX	4,69	6,7	5,9	145,17	3,2	256,83	1,8	176
	X	4,40	6,2	5,5	145,68	3,0	256,64	1,7	172
	XI	4,22	5,9	5,1	147,71	2,9	257,74	1,6	181
	XII	4,19	5,9	5,0	148,34	2,8	257,80	1,6	169
2019	I	4,06	5,5	4,7	145,09	2,8	258,18	1,6	171
	II	4,16	5,6	4,7	146,12	2,8	258,61	1,6	169
	III	4,47	6,0	5,0	145,64	3,1	258,74	1,7	180

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2017	VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
	VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
	IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
	X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
	XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
	XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018	I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
	II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x
	III	6,04	13,06	20,65	13,44	x	26,29	x	x	127,3	x
	IV	5,88	12,97	20,59	13,44	x	26,42	x	x	128,3	x
	V	5,79	12,96	20,59	13,44	x	26,56	x	x	129,0	x
	VI	6,05	12,98	20,59	13,45	x	26,64	x	x	129,4	x
	VII	6,10	12,97	20,52	13,43	x	26,70	x	x	130,1	x
	VIII	6,27	13,14	20,59	13,44	x	26,99	x	x	131,1	x
	IX	6,11	13,24	20,74	13,61	x	26,82	x	x	129,3	x
	X	5,73	13,13	20,90	13,66	x	26,84	x	x	128,4	x
	XI	5,50	13,08	20,80	13,63	x	27,10	x	x	130,3	x
	XII	5,46	13,12	20,83	13,65	x	26,91	x	x	129,2	x
2019	I	5,34	13,06	20,95	13,67	x	27,00	x	x	128,9	x
	II	5,47	13,00	21,08	13,67	x	26,89	x	x	127,6	x
	III	5,88	13,24	21,25	13,68	x	27,15	x	x	127,8	x

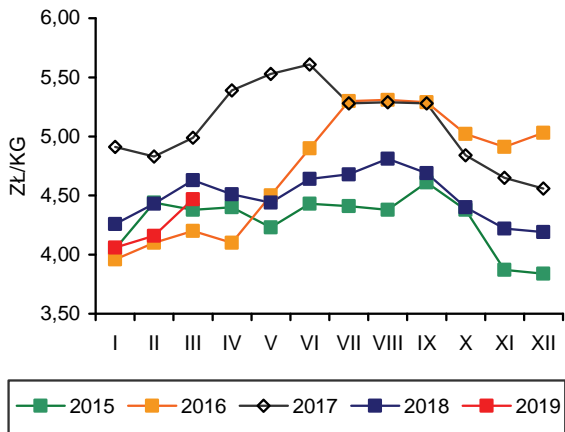
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

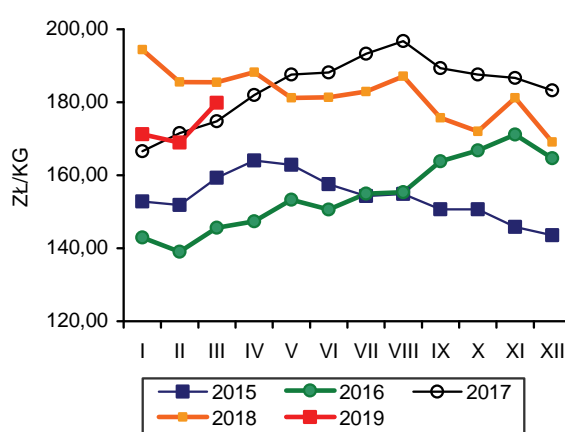
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-28	Niemczech	Danii	
2017	VII	172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7
	VIII	170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7
	IX	165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3
	X	151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4
	XI	145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6
	XII	142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1
2018	I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2
	II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7
	III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1
	IV	143,73	142,58	147,90	127,14	99,2	96,4	112,1
	V	141,60	137,94	144,97	127,14	97,4	95,2	108,5
	VI	145,32	143,14	148,94	126,75	98,5	96,1	112,9
	VII	145,01	142,17	147,13	127,13	98,0	96,6	111,8
	VIII	148,73	148,50	154,21	130,01	99,8	96,3	114,2
	IX	146,78	144,60	150,28	131,80	98,5	96,2	109,7
	X	138,08	134,73	141,48	126,89	97,6	95,2	106,2
	XI	135,76	130,11	140,40	127,10	95,9	92,7	102,7
	XII	135,66	128,36	140,27	130,08	94,6	91,5	98,7
2019	I	134,33	125,70	140,09	127,18	93,6	89,7	98,8
	II	135,61	127,48	143,10	129,26	94,0	89,1	98,6
	III	142,12	136,51	149,98	133,69	96,1	91,0	102,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

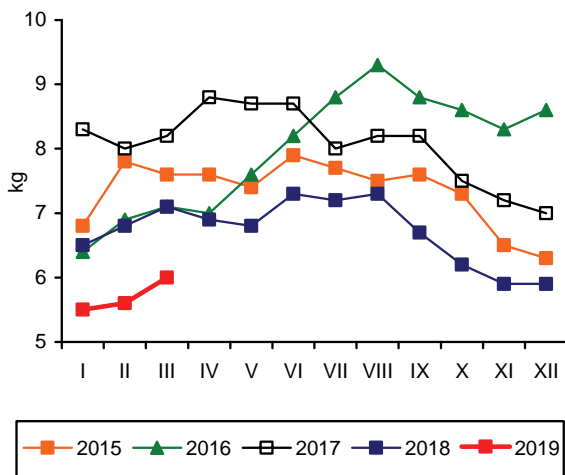
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

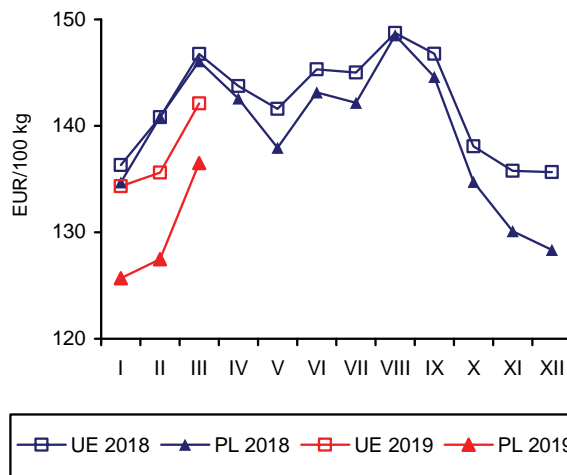
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

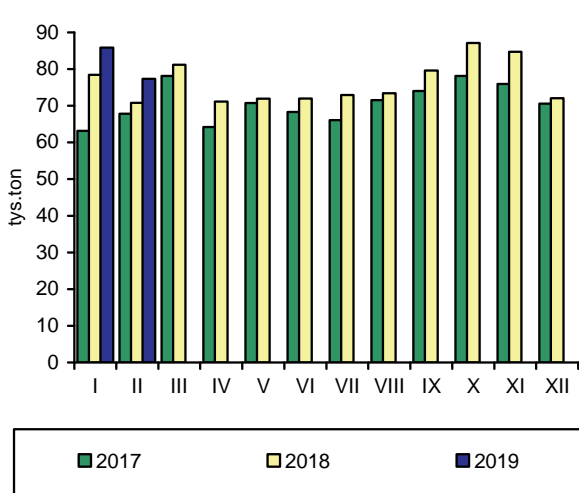
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

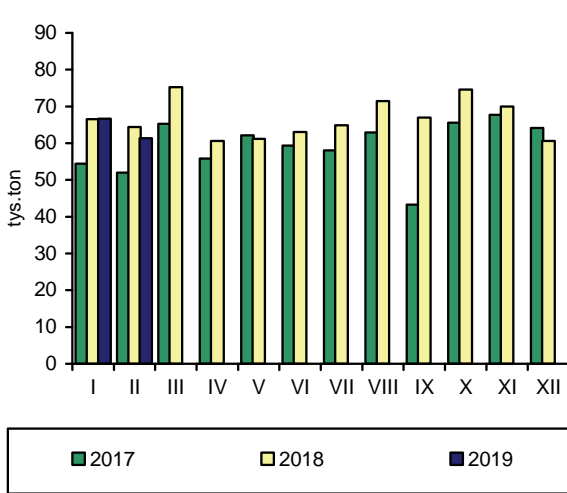
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

**Grzegorz
Dybowski**

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w marcu 2019 r. ok. 232 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 11% więcej niż przed miesiącem i o 3,1% więcej niż przed rokiem. Produkcja przemysłowa w pierwszym kwartale br. wyniosła ok. 679 tys. t i była o 6,9% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r.

W dwóch pierwszych miesiącach br. łączny eksport mięsa drobiowego zwiększył się o 14,8% wobec analogicznego okresu 2018 r. Dynamika wzrostu sprzedaży zagranicznej wyprzedzała więc tempo przyrostu produkcji przemysłowej, ale różnica temp była mniejsza niż przed rokiem. Eksport stanowił ok. 34% produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach przemysłowych.

W pierwszym kwartale 2019 r. o 7,5% zwiększyły się koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pasaże dla indyków były droższe o 7,6%. Średnia cena skupu kurcząt brojlerów była w okresie styczeń-kwiecień br. o 0,6% wyższa niż w roku poprzednim, natomiast cena skupu indyków wzrosła aż o prawie 17,6%. Przeciętna relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt obniżyła się z 2,60 do 2,44, a na rynku indyków wzrosła z 3,62 do 3,96. Optymalność produkcji kurcząt uległa więc pogorszeniu, natomiast indyków poprawiła się.

Geny zbytu kurcząt patroszonych sprzedawanych przez zakłady przemysłu drobiarskiego obniżyły się w omawianym okresie o 4,3% w relacji rok do roku. Ceny zbytu indyków były wyższe o 10,2%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna tuszki kurczęcia patroszonego w pierwszym kwartale br. wyniosła 7,13 zł/kg i była o 1% niższa niż w takim samym okresie poprzedniego roku.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim jeszcze się poprawiły, głównie w wyniku szybszego spadku cen w Polsce. W lutym 2019 r., średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 45% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 39%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE obniżyła się w tym czasie o 0,2%, a w Polsce aż o 4%. Spośród obserwowanych państw członkowskich UE spadek cen miał miejsce tylko w Hiszpanii. W pozostałych krajach kurczęta patroszone podrożały, najbardziej w Czechach.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wyniosła w pierwszym kwartale 2018 r. 1,57 kg i była o 1,3% wyższa niż przed rokiem. W drugim kwartale obniżyła się do 1,48 kg, tj. o 5,1% w relacji do tego samego okresu 2017 r. W trzecim kwartale spożycie bezpośrednie drobiu wyniosło 1,43 kg i było o 7,1% mniejsze niż rok wcześniej. Średnio w okresie trzech kwartałów 2018 r. konsumpcja drobiu w gospodarstwach domowych zmniejszyła się o 3,7% w relacji do analogicznego okresu przed rokiem. Spożycie bezpośrednie wędlin drobiowych było natomiast o 2,2% większe i wyniosło 0,19 kg/osobę miesięcznie.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
I	174,0	195,0	212,0	216,0	238,0
II	159,0	188,0	196,0	194,0	209,0
III	174,0	198,0	230,0	225,0	232,0
IV	171,0	218,0	209,0	219,0	
V	182,0	196,0	232,0	223,0	
VI	173,0	206,0	228,0	220,0	
VII	174,0	201,0	227,0	214,0	
VIII	165,0	206,0	228,0	220,0	
IX	172,0	211,0	225,0	241,0	
X	201,0	217,0	236,0	262,0	
XI	189,0	220,0	239,0	253,0	
XII	190,0	207,0	217,0	228,0	
RAZEM	2124,0	2463,0	2679,0	2720,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	4265	5454	6700	86295	101541	120834
II	4710	4935	6904	83677	97221	107441
III	5212	5692		90495	110588	
IV	3673	4150		84695	103882	
V	4273	6396		94870	112942	
VI	3998	6651		96539	110513	
VII	3875	6285		90103	114122	
VIII	4156	9108		93086	107002	
IX	4534	8757		100657	106251	
X	7201	8623		106751	126465	
XI	5731	7036		105119	119129	
XII	4949	4601		89299	101119	
RAZEM	56577	77688		1121586	1310775	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
I	1286	1377	3,28	3,15	6,35	5,97	7,12	6,85
II	1300	1399	3,36	3,38	6,62	6,17	7,16	7,05
III	1300	1400	3,43	3,52	6,41	6,37	7,32	7,49
IV	1321		3,40	3,49	6,64	6,40	7,26	
V	1340		3,35		6,74		7,13	
VI	1349		3,53		6,25		7,46	
VII	1355		3,68		6,87		7,57	
VIII	1364		3,73		6,58		7,59	
IX	1396		3,62		7,02		7,68	
X	1375		3,44		6,42		7,24	
XI	1379		3,25		5,94		7,14	
XII	1368		3,19		5,83		6,92	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRD-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	1343	1302	1417	4,94	5,04	5,69	7,90	8,22	8,75
II	1369	1374	1440	5,05	4,90	5,72	8,20	7,86	8,84
III	1351	1333	1453	5,05	4,70	5,68	8,44	8,51	8,80
IV	1358	1360		5,14	4,73	5,67	8,75	7,91	9,45
V	1366	1373		5,21	4,70		8,71	7,90	
VI	1382	1368		5,47	4,72		8,52	8,14	
VII	1395	1374		5,31	4,78		8,46	8,22	
VIII	1384	1426		5,17	4,91		8,30	8,09	
IX	1345	1457		5,11	5,41		8,25	8,68	
X	1380	1411		5,17	5,85		9,02	9,01	
XI	1316	1418		5,11	5,81		8,64	9,26	
XII	1302	1421		5,03	5,80		9,72	9,63	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Hiszpania	UE
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	165,30	183,05
2018	I	123,71	271,00	192,54	149,90	230,00	166,64	183,15
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	161,63	183,32
	III	132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	159,80	184,66
	IV	125,19	271,73	195,11	151,61	230,00	159,52	184,95
	V	128,54	273,56	195,37	152,24	230,00	163,22	186,86
	VI	137,62	274,00	193,98	148,47	230,00	170,33	190,64
	VII	140,49	276,23	195,93	149,53	230,00	175,51	189,87
	VIII	142,23	277,61	198,08	151,89	230,00	178,45	190,00
	IX	130,68	279,87	200,82	149,98	230,00	168,96	187,86
	X	118,47	281,32	204,27	149,93	230,00	161,49	186,15
	XI	113,42	282,00	204,44	152,20	230,00	156,90	185,78
	XII	103,58	282,00	210,81	151,82	230,00	156,09	182,72
2019	I	110,82	282,00	211,56	152,08	230,00	156,31	182,61
	II	126,54	282,00	212,38	152,72	230,00	147,39	183,01

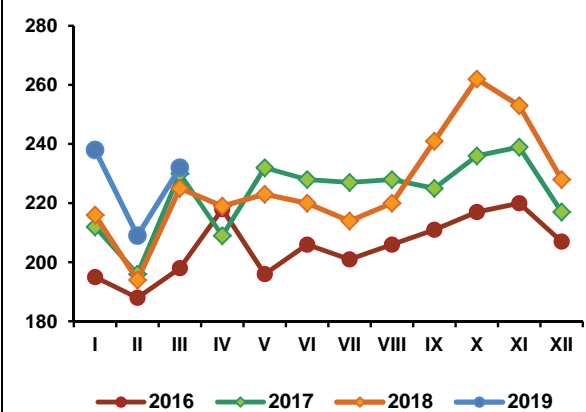
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

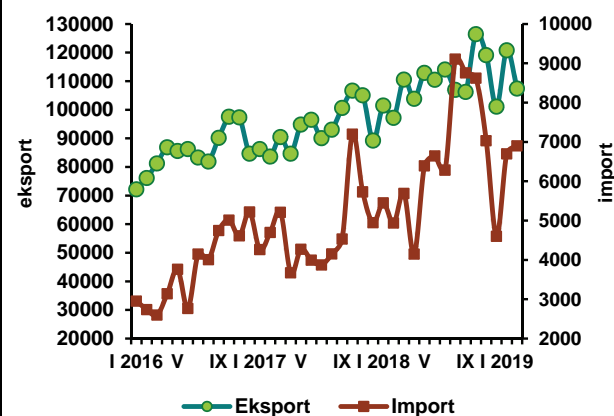
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1,55	1,55	1,57	0,18	0,18	0,19
II	1,51	1,56	1,48	0,18	0,18	0,18
III	1,55	1,54	1,43	0,18	0,19	0,19
IV	1,67	1,57	-	0,19	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

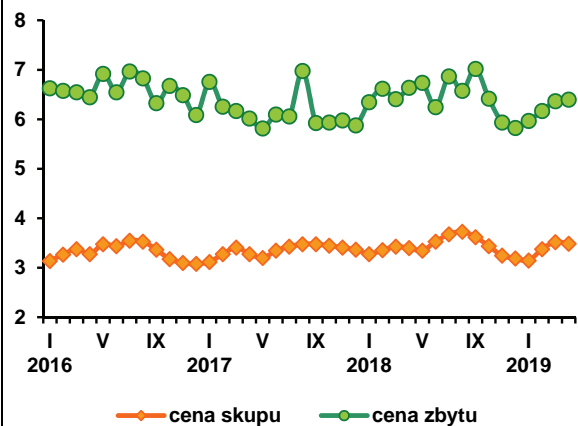
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

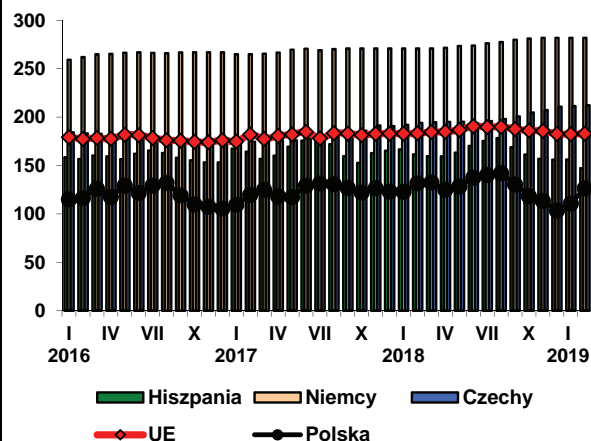
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

W pierwszych czterech miesiącach 2019 r. przeciętna miesięczna cena sprzedaży jaj przez zakłady pakujące wyniosła 34,27 zł/100 szt i była o 5,3% niższa niż w analogicznym okresie 2018 r. Jednak w kwietniu, w porównaniu z marcem, podrożały jaja wszystkich klas wagowych. Najbardziej jaja małe, klasy S, których ceny wzrosły aż o 12,4% oraz jaja średnie, klasy M – wzrost cen o 7,4%. Jaja duże, klasy L były droższe o 2,8%, a bardzo duże, klasy XL o 3%.

Na szczelnie produkcji fermowej wysoka opłacalność chowu kur niosek, wywołana dobrą koniunkturą na rynku jaj konsumpcyjnych w 2018 r., na początku br. wygasła. W pierwszym kwartale przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla towarowych stad kur niosek były o 10,5% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj w okresie styczeń-marzec obniżyły się o ponad 21% w relacji do takiego samego okresu przed rokiem. Relacje cen jaj i pasz uległy więc znaczącemu pogorszeniu. Jest to w dużym stopniu efekt reakcji konsumentów na silny wzrost cen jaj w 2018 r.

W pierwszym kwartale 2019 r. średnia miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych wyniosła 0,65 zł/szt i była już o 8,5% niższa niż w roku poprzednim, ale nadal o 25% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r. Jaja stały się relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego, co znalazło odzwierciedlenie w zmniejszeniu spożycia bezpośredniego.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego kształtowały się w kwietniu 2019 r. na poziomie 3152 zł/t, tzn. były o 14,5% niższe niż przed miesiącem i o ok. 4% niższe niż przed rokiem.

W pierwszych dwóch miesiącach 2019 r. sprzedano za granicę o 8,2% mniej jaj w skorupkach niż w roku poprzednim i o 4,6% mniej przetworów z jaj. Import jaj świeżych był o 32,6% mniejszy, a przetworów z jaj o ponad 23% większy w porównaniu z takim samym okresem 2018 r.

W okresie trzech kwartałów 2018 r. łączna konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych była o 7,9% mniejsza niż w analogicznym okresie przed rokiem. Ceny jaj w handlu detalicznym pozostawały wysokie, co wywierało niekorzystny wpływ na poziom ich konsumpcji w gospodarstwach domowych.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże						Przetwory z jaj					
	import			eksport			import			eksport		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	2268	1330	1175	19160	20072	18967	589	880	1023	3626	4165	3544
II	1851	1646	833	16558	19855	17438	876	734	966	3690	3210	3492
III	1985	1157		16003	21984		745	727		3432	2627	
IV	1385	1441		15025	18324		331	542		2648	3238	
V	1514	1255		18480	18491		537	698		3264	2864	
VI	1346	1276		15731	14047		387	691		4068	2715	
VII	1206	1109		15354	13535		365	783		3674	2627	
VIII	1399	887		50199	13594		776	1002		3519	3569	
IX	718	639		34397	15683		502	968		3572	3281	
X	1091	886		22942	17212		589	957		4537	3308	
XI	820	708		23124	18216		710	909		3658	3189	
XII	878	508		19121	14989		390	1043		2430	2052	
RAZEM	16461	12842		251194	205962		6797	9934		42118	36845	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

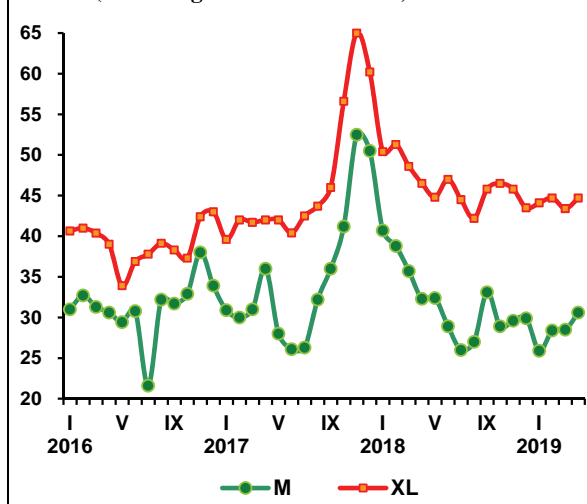
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL			L			M			S		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	39,60	50,40	44,10	34,90	47,30	37,00	30,90	40,70	25,90	24,00	33,20	23,70
II	42,00	51,30	44,70	34,00	44,30	32,80	30,00	38,80	28,40	25,00	27,50	23,30
III	41,70	48,60	43,40	33,00	40,00	35,50	31,00	35,70	28,50	30,00	29,40	22,50
IV	42,00	46,50	44,70	40,50	39,50	36,50	36,00	32,30	30,60	26,00	27,10	25,30
V	42,00	44,80		32,00	38,50		28,00	32,40		23,00	27,50	
VI	40,40	47,00		31,90	38,70		26,10	28,90		23,90	24,10	
VII	42,50	44,50		31,80	33,10		26,30	26,00		21,30	23,40	
VIII	43,70	42,20		36,70	33,70		32,20	27,00		22,80	18,00	
IX	46,00	45,80		39,00	36,00		36,00	33,10		27,90	19,50	
X	56,60	46,50		48,90	36,30		41,20	28,90		38,00	19,80	
XI	65,00	45,80		58,70	37,30		52,50	29,60		44,90	22,30	
XII	60,20	43,50		57,10	37,00		50,50	29,90		39,90	21,50	

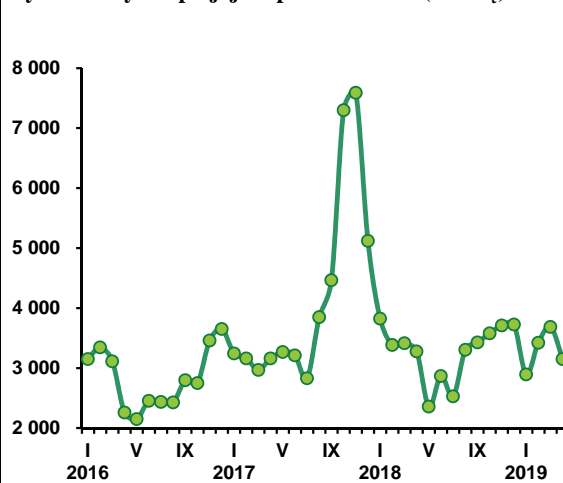
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL 100/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

**Danuta
Zawadzka**

W I kwartale 2019 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 528 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% niższa niż rok wcześniej, w tym w marcu o 2%. W kwietniu cena jagniąt wyniosła 569 EUR/100 kg i była wyższa niż w kwietniu 2018 r. o prawie 9%. Spadek ceny w marcu i jej wzrost w kwietniu częściowo wiązał się z przesunięciami przedświątecznych zakupów (w 2018 r. Wielkanoc wypadła trzy tygodnie wcześniej).

Przeciętna w UE-28 cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 2019 r. 503 EUR/100 kg, w tym w marcu 511 EUR. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 6% i 13%. W kwietniu cena owiec ciężkich wyniosła 552 EUR/100 kg i była o 10% niższa niż w kwietniu 2018 r. W Polsce cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 2019 r. 435 EUR/100 kg i była o 18% wyższa niż przed rokiem, w tym w marcu o 16%. W kwietniu wyniosła ona 466 EUR i była o 25% wyższa niż rok wcześniej. Od pewnego czasu ceny polskich owiec ciężkich rosną, podczas gdy średnie ceny w UE-28 obniżają się. W rezultacie maleje różnica w poziomie tych cen. W 2017 r. wynosiła ona 27% na niekorzyść cen polskich owiec, w 2018 r. zmniejszyła się do 25%, a w I kwartale 2019 r. do 14%. Wzrost cen wyrażonych w euro nie przekłada się jednak na wzrost cen wyrażonych w złotych, pomimo sprzyjającej im deprecjacji złotego względem euro. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w okresie I-II 2019 r. przeciętna cena zakupu owiec w Polsce wynosiła 7,70 zł/kg, wobec 7,73 zł/kg w analogicznym okresie 2018 r.

Zgodnie z krótkookresową prognozą Komisji Europejskiej¹ w 2019 r. produkcja mięsa owczego może wynieść 855 tys. t, co oznacza jej spadek w stosunku do ubiegłego roku o ok. 1% (o ok. 9 tys. t). Komisja Europejska zakłada, że import mięsa owczego z krajów trzecich do UE-28 może wynieść 170 tys. t, a więc byłby mniejszy niż rok wcześniej o 2% (o ok. 4 tys. t). W rezultacie podaź rynkowa tego mięsa zmniejszyłaby się o ok. 13 tys. t. Zdaniem Komisji nie wpłynie to na zmiany spożycia. Przeciętne spożycie mięsa owczego wyniesie w UE-28 1,7 kg/mieszkańca w wadze detalicznej, podobnie jak w 2018 r. i w 2017 r. Sądzić więc można, że ceny również nie będą różnić się od cen ubiegłorocznych, choć w poszczególnych miesiącach takie różnice mogą wystąpić.

W okresie dwóch pierwszych miesięcy 2019 r. sprowadzono z krajów trzecich do UE-28 19,5 tys. t produktów baranich. Import ten był o 33,2% mniejszy niż rok wcześniej. Spośród krajów UE-28 największymi importerami były: Wielka Brytania, Holandia i Niemcy. Import do tych trzech krajów stanowił ok. 84% ogólnego importu do UE-28. Import do Niemiec był o 30% mniejszy niż rok wcześniej, do Holandii o 38%, a do Wlk. Brytanii o 28%. Import produktów baranich pochodził głównie z Nowej Zelandii i Australii. W okresie styczeń-luty 2019 r. import z Nowej Zelandii był o 33% mniejszy niż przed rokiem, a z Australii o 13%.

¹ Short-term outlook for EU agricultural markets in 2018 and 2019 no 23. Directorate – General for Agriculture and Rural Development, Spring 2019.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	zmiana w % 2017/2016
I półrocze	735	672	603	89,7
II półrocze	531	618	675	109,2
Rok	1 266	1 290	1 278	99,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2018	66,9	66,2	196,5	35,2	91,4	92,2	73,0	52,8	61,4	31,1	42,9	73,4	883
2019	62,0	54,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,7	82,2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2018	82,6	87,2	84,4	87,7	75,6	55,3	77,4	57,0	85,6	43,8	166,5	92,8	996
2019	117,9	125,1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	142,7	143,5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2017	6,20	6,26	7,39	7,45	6,09	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56
2018	6,11	6,59	7,77	6,50	6,81	6,12	6,28	5,14	5,83	6,11	5,61	7,42
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,5	105,3	105,1	87,2	111,8	97,5	108,5	85,7	99,5	95,3	90,3	98,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01
III	8,3	17,7	1,97	4,19
IV	8,2	17,4	1,95	4,15
V	8,0	17,0	1,87	3,98
VI	7,9	16,9	1,84	3,91
VII	7,8	16,6	1,81	3,85
VIII	7,4	15,7	1,74	3,70
IX	7,8	16,5	1,80	3,83
X	7,7	16,4	1,79	3,80
XI	7,5	16,0	1,75	3,72
XII	8,0	17,0	1,86	3,95
I 2019	7,7	16,3	1,78	3,79
II	7,8	16,5	1,80	3,82

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2017/18	53,55	54,38	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91	54,80
2018/19	53,99	52,97	52,89	54,96	55,32	55,00	54,96	54,91	53,32	52,28	52,93	53,69
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,8	97,4	96,1	99,3	100,6	101,6	98,4	98,8	97,8	94,8	96,4	98,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2017/2018	541,7	555,7	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2	534,5
2018/2019	523,5	511,1	511,5	523,8	555,5	575,3	574,3	557,7	571,6	540,8	518,8	524,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,6	92,0	90,9	96,7	98,9	93,0	93,5	92,4	95,7	99,7	100,5	98,1
Włochy												
2017/2018	627,5	578,4	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8	586,9
2018/2019	535,5	500,0	510,7	576,5	592,0	602,1	620,2	603,0	656,5	540,8	518,8	514,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,3	86,5	81,7	94,9	95,9	108,4	93,7	88,5	96,3	97,6	103,8	87,6

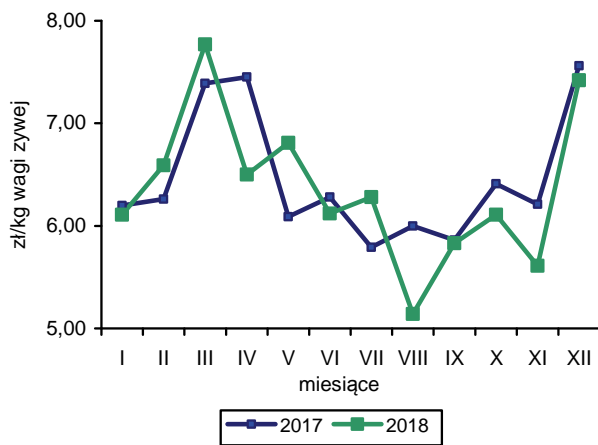
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

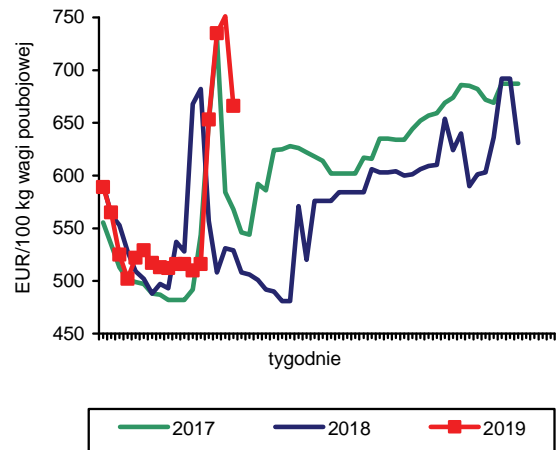
Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-28												
2017/2018	491,5	523,4	541,9	531,9	504,8	482,3	477,2	488,1	495,5	494,9	521,5	586,9
2018/2019	616,3	618,4	581,3	518,0	501,2	491,8	477,2	482,1	490,3	501,4	498,3	510,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	124,7	118,2	107,2	97,4	99,3	102,0	100,0	98,8	99,0	101,3	95,6	87,0
Wielka Brytania												
2017/2018	484,5	535,0	559,6	510,1	469,9	429,0	438,5	442,9	450,9	465,5	517,8	582,0
2018/2019	647,3	649,4	598,8	491,1	471,9	456,2	438,6	448,1	457,7	484,1	482,8	493,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	133,6	121,4	107,0	96,3	100,4	106,3	100,0	101,2	101,5	104,0	93,2	84,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

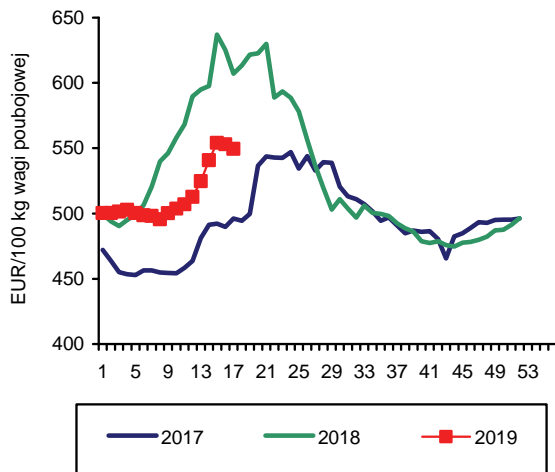
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

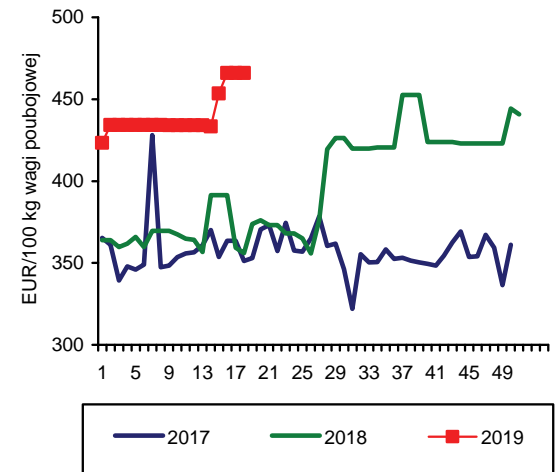
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

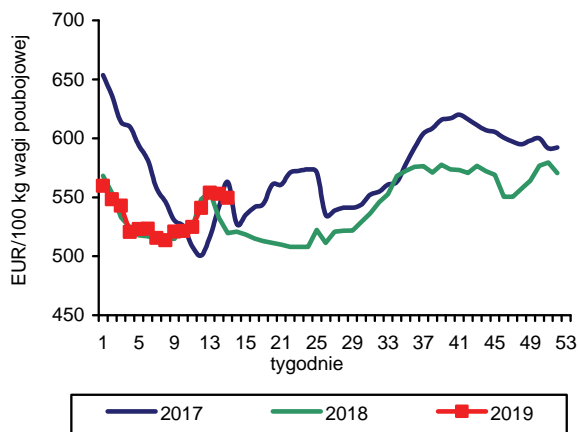
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

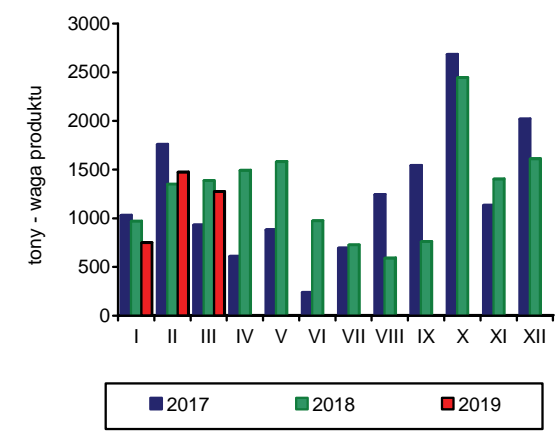
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

**Krzysztof
Hryszko**

W I kwartale 2019 r. połowy ryb na Morzu Bałtyckim wyniosły 57,7 tys. t i były o 7,7% mniejsze niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zmniejszono wyładunki większości podstawowych gatunków ryb, w tym śledzi o 18,9% (do 11,4 tys. t), dorszy o 8,6% (do 1,1 tys. t), szprotów o 7,6% (do 36,7 tys. t). Znacząco wyższe były połowy pozostałych gatunków ryb (2-krotnie do 1,5 tys. t). Połowy stroni zwiększono o 2,6% do 7,0 tys. t.

Podaż produktów rybnych ze średnich i dużych zakładów przetwórczych (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła w okresie styczeń-luty 2019 r. 88,4 tys. t i była o 7,8% większa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Kontynuowany był silny trend wzrostowy produkcji całych ryb morskich mrożonych, która zwiększyła się w analizowanym okresie blisko 2,2-krotnie do 12,3 tys. t (po wzroście o 38,2% w 2018 r.). Zmniejszyła się natomiast produkcja świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (o 10,4% do 10,3 tys. t) oraz filetów mrożonych (o 15,8% do 4,9 tys. ton). Na poziomie roku poprzedniego utrzymała się produkcja ryb wędzonych (12,4 tys. t), a o 3,3% zwiększono podaż przetworów i konserw z ryb i owoców morza (do 44,9 tys. t). Spośród tej grupy produktów w największym stopniu zwiększono produkcję przetworów z łososi (o 38,5% do 3,0 tys. t) oraz makreli (o 11,7% do 3,7 tys. t). Podaż przetworów ze śledzi, które są najważniejszym gatunkiem wykorzystywanym w przetwórstwie pogłębianym, zmniejszyła się w analizowanym okresie o 6,3% i wyniosła 17,9 tys. t.

W 2018 r. przychody z całokształtu prowadzonej działalności w średnich i dużych zakładach przetwórstwa rybnego zatrudniających ponad 9 osób (94 jednostek, które złożyły sprawozdania) wyniosły 12,31 mld zł i były o 2,0% wyższe niż rok wcześniej (101 jednostek). Przychody ze sprzedaży produktów zwiększyły się o 2,3% do 10,69 mld zł, w tym uzyskiwane z eksportu wzrosły o 4,1% do 6,97 mld zł, a realizowane w kraju zmniejszyły się o 0,9% do 3,72 mld zł. Zysk netto przetwórstwa rybnego zwiększył się w 2018 r. o 64% i wyniósł 261,07 mln zł, a dodatni wynik finansowy wykazało 75 firm.

W okresie styczeń-luty 2019 r. zwiększono eksport wszystkich głównych grup produktów rybnych - filetów i mięsa z ryb (o 4,0% do 15,61 tys. t), ryb wędzonych (o 13,4% do 9,65 tys. t) oraz przetworów i konserw z ryb (o 6,4% do 26,46 tys. t). Jednocześnie uzyskiwano wyższe ceny transakcyjne, ale skala podwyżek była zdecydowanie niższa od obserwowanych w imporcie surowców.

W ujęciu gatunkowym największą wartość wywozu miały łososie (822 mln zł, wzrost o 17,8%), śledzie (110 mln zł, spadek o 1,4%), dorsze (115 mln zł, wzrost o 7,8%), mintaje (66 mln zł, wzrost o 61,9%) oraz pstrągi (61 mln zł, wzrost o 30,1%). Przetwory ze śledzi eksportowano średnio po 11,48 zł/kg (wzrost o 1,7%), wędzone łososie po 62,80 zł/kg (wzrost o 6,2%), a mrożone filety z dorszy po 26,31 zł/kg (wzrost o 9,0%). Import ryb i owoców morza wyniósł w okresie styczeń-luty 2019 r. 108,3 tys. ton (liczony w masie produktów) o wartości 1,645 mld zł i był odpowiednio o 1,0% i 16,7% wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przywóz filetów i mięsa z ryb zmniejszono o 4,3% do 30,55 tys. t, ryb mrożonych o 14,6% do 19,95 tys. t, natomiast wyraźnie zwiększono import ryb świeżych i chłodzonych (o 22,2% do 35,08 tys. t). W ujęciu gatunkowym łączny import łososi wyniósł w okresie styczeń-luty 2019 r. 28,48 tys. t i był o 17,1% większy niż w roku poprzednim. Przywóz śledzi zmniejszono o 24,5% do 16,51 tys. t, ale wynikało to przede wszystkim z bardzo dużego ich przywozu w roku ubiegłym pod wpływem niskich cen. Nie zmienił się wolumen przywozu makreli (10,93 tys. t), przy nieco niższym zapotrzebowaniu na dorsze (o 4,3% do 10,92 tys. t), a wyższym na mintaje (o 2,4% do 8,54 tys. t). Ceny zakupu ryb wszystkich głównych gatunków sprowadzanych do Polski były na początku 2019 r. znacząco wyższe niż przed rokiem. Największy wzrost odnotowano w przypadku mrożonych filetów z mintajów (o 36,1% do 10,51 zł/kg) oraz mrożonych makreli (o 27,8% do 6,83 zł/kg). Znacząco wyższe były także ceny importowanych filetów ze śledzi (o 17,0% do 5,79 zł/kg) oraz mrożonych dorszy (wzrost o 14,0% do 16,08 zł/kg). Świeże łososie sprowadzano w okresie dwóch miesięcy br. średnio po 26,05 zł/kg, tj. o 6,3% drożej niż przed rokiem.

W I kwartale 2019 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów były wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 2,7%, natomiast w relacji marzec br. do grudnia ub.r. wzrost cen wyniósł 1,7%. Dynamika cen detalicznych, po okresie kilkuletniej stabilizacji, wyraźnie zatem przyspieszyła. Najbardziej podrożały w okresie trzech miesięcy (w relacji do tego samego okresu roku poprzedniego) ryby mrożone (o 4,5%), ryby świeże i chłodzone (o 3,1%) oraz ryby i owoce morza solone, suszone i wędzone (o 2,6%).

1. Brak informacji o tzw. eksporcie burtowym, czyli sprzedaży ryb realizowanej przez statki dalekomorskie i część floty bałtyckiej w portach obcych lub przeładunkach złowionych ryb na statki obcych bander na morzu.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 I-XII	69 972	43 672	7 453	11 206	5 187	137 490	44 043	7 383
2018 I-XII	76 018	51 911	6 765	15 306	6 709	156 709	58 022	8 928
2018 III	15 109	4 036	500	1 699	224	21 568	16 320	1 314
IV	16 834	7 223	873	1 549	1 085	27 564	16 233	1 863
V	6 714	5 434	879	1 989	1 398	16 414	6 808	1 240
VI	679	1 695	779	806	714	4 673	724	55
VII	250	2 030	255	583	579	3 697	2 098	149
VIII	333	1 417	65	550	799	3 164	926	88
IX	1 076	2 769	786	564	507	5 702	1 192	292
X	2 036	5 735	856	609	549	9 785	15	4
XI	4 440	7 342	537	1 216	292	13 827	58	3
XII	3 971	4 150	522	664	63	9 370	385	2 891
2019 ^{a,b} I	7 892	2 989	309	1 517	398	13 105	1 001	179
II	11 090	3 412	202	3 087	498	18 289	1 343	272
III	17 695	5 042	599	2 347	638	26 321	3 725	1 349
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2019</u> <u>III 2018</u>	117,1	124,9	119,8	138,1	284,8	122,0	22,8	102,7
<u>I-III 2019</u> <u>I-III 2018</u>	92,4	81,1	91,4	102,6	212,5	92,3	20,5	76,8

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 25.04.2019 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MG MiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
				śledzie	sardynki i szproty	makrele		
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2018 I-XII	75 458	68 627	92 730	255 841	106 380	17 104	18 727	492 656
2018 II	6 036	7 073	7 317	21 704	9 569	1 614	1 826	42 130
III	5 515	7 523	8 881	23 872	10 165	2 002	1 923	45 791
IV	5 575	8 997	5 951	19 639	7 456	1 523	1 625	40 162
V	5 256	4 759	6 004	18 874	7 398	1 243	1 528	34 893
VI	5 851	3 842	6 485	18 915	6 786	1 255	1 356	35 093
VII	5 645	4 014	6 340	16 756	7 296	1 076	1 072	32 754
VIII	6 836	3 594	6 622	19 836	7 865	1 353	1 325	36 887
IX	7 406	3 868	8 315	20 821	8 176	1 354	1 388	40 410
X	8 524	6 214	9 546	25 354	10 407	1 691	1 758	49 638
XI	6 816	6 363	9 869	25 311	10 817	1 436	1 935	48 356
XII	6 533	6 225	10 970	22 995	10 869	1 098	1 476	46 723
2019 I	5 035	6 527	7 194	22 881	9 171	1 185	1 849	41 637
II	5 271	12 441	6 985	22 036	8 776	1 499	1 884	46 733
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	87,3	175,9	95,5	101,5	91,7	92,9	103,2	110,9
<u>I-II 2019</u> <u>I-II 2018</u>	89,6	143,4	103,1	103,3	93,7	87,3	111,7	107,8

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 I-XII	478,2	140,1	87,7	54,6	81,7	576,8	194,4	109,3	44,3	180,3
2018 ^c I-XII	507,8	149,0	97,1	58,8	79,6	599,2	206,4	107,7	43,1	194,3
2018 II	45,0	12,1	7,0	4,2	7,9	47,4	16,5	10,6	3,6	13,3
III	53,1	13,4	8,9	6,0	9,9	54,3	18,2	10,4	4,1	17,5
IV	50,2	12,2	8,5	4,2	9,4	43,3	14,8	8,3	2,9	13,7
V	44,6	11,8	7,9	4,4	8,6	40,7	12,1	7,0	3,5	14,2
VI	37,5	12,1	7,9	4,0	7,1	39,6	12,8	7,3	2,8	13,5
VII	32,5	10,7	6,9	4,0	7,4	40,5	11,4	6,8	3,6	15,2
VIII	30,7	11,9	7,6	4,3	3,1	46,4	16,0	6,5	3,4	17,5
IX	32,0	11,6	8,6	4,4	2,4	49,4	16,6	8,4	3,5	17,4
X	41,7	14,0	9,1	6,0	3,6	64,4	21,4	11,4	3,9	22,6
XI	49,9	13,4	8,6	5,9	8,6	62,7	24,9	10,4	4,5	17,7
XII	51,4	13,0	8,0	7,0	12,4	50,6	18,1	7,9	3,3	16,4
2019 ^{c,d} I	39,5	13,4	8,6	4,9	3,1	54,9	19,3	10,4	3,5	17,6
II	38,6	13,1	7,1	4,7	3,7	53,5	19,2	9,5	3,8	17,5
Wskaźnik zmian (%)										
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	85,7	108,1	100,2	111,8	46,2	112,8	116,4	89,6	106,7	132,1
<u>I-II 2019</u> <u>I-II 2018</u>	92,8	106,4	104,0	113,4	50,5	101,0	95,7	85,4	97,8	122,2

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności, ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne, ^d bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj	panga	morszczuk		
						03047500 ^b	03046200 ^b	03047415 ^b	Chiny	Wietnam
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 I-XII	6,41	5,39	5,00	5,33	5,11	7,26	5,97	12,86	27,04	15,93
2018 ^a I-XII	5,06	4,74	5,44	6,44	5,49	7,75	7,26	12,87	26,02	15,44
2018 ^a II	5,06	4,74	5,22	5,82	5,36	6,49	5,78	11,60	24,82	16,65
III	5,11	4,22	5,27	5,95	5,29	6,74	5,57	11,21	26,26	15,67
IV	4,84	4,49	5,05	5,46	5,46	7,34	6,53	11,62	28,07	14,16
V	4,66	3,82	5,29	5,69	5,29	8,04	7,00	12,05	29,66	15,37
VI	4,61	4,05	5,39	5,53	5,58	8,83	8,66	12,40	27,37	15,93
VII	4,97	4,57	5,28	5,53	5,45	8,34	8,57	13,10	25,33	12,83
VIII	4,93	3,58	5,35	7,07	6,10	8,31	8,35	13,27	25,34	16,11
IX	4,93	4,40	5,27	6,74	5,61	8,22	7,81	14,10	25,87	17,17
X	5,27	5,57	5,21	6,27	5,63	7,51	8,16	13,80	25,86	15,66
XI	5,54	5,53	6,22	7,02	5,86	7,71	7,21	13,87	25,20	15,78
XII	5,10	5,08	6,30	6,95	6,40	8,98	7,20	14,00	25,08	21,23
2019 ^a I	5,64	4,83	6,48	6,80	6,66	9,07	8,90	13,53	26,39	15,60
II	5,24	5,19	6,52	6,81	6,94	9,23	9,82	14,15	25,57	16,76
Wskaźnik zmian (%)										
<u>II 2019</u> <u>II 2018</u>	103,6	109,5	124,9	117,0	129,5	142,2	169,9	122,0	103,0	100,7
<u>I-II 2019</u> <u>I-II 2018</u>	108,6	109,1	126,0	113,7	125,7	138,3	150,5	117,4	105,3	97,7

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Makrela mrożona 03035410 ^b	Filety z łososi 03048100 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Wietnam
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	5,33	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	5,74	1,19
2017 I-XII	11,43	24,67	23,89	23,68	64,45	53,57	115,21	6,57	28,54
2018 ^a I-XII	10,84	28,45	22,53	26,66	63,74	62,15	82,99	5,69	26,74
2018 ^a II	10,48	27,86	22,10	26,31	58,91	53,91	98,54	5,26	25,62
III	10,67	28,42	20,00	26,16	58,20	55,56	102,71	5,56	24,89
IV	10,93	28,07	19,61	25,64	55,77	57,56	116,14	5,76	26,84
V	10,15	26,23	21,13	26,24	57,54	59,05	107,74	5,64	26,75
VI	10,41	24,98	22,80	26,36	67,56	70,07	103,37	6,52	28,39
VII	10,78	31,75	27,50	27,24	67,43	68,63	87,00	7,16	27,62
VIII	11,00	31,57	24,82	25,36	66,64	68,31	64,50	6,17	26,20
IX	10,90	30,00	26,18	29,08	66,53	65,17	65,24	6,23	27,59
X	11,17	28,44	30,81	28,07	66,82	64,72	63,69	6,24	26,75
XI	10,78	28,69	24,05	27,65	67,13	66,16	65,37	7,58	27,39
XII	11,98	28,79	20,95	29,51	69,75	65,59	58,01	7,77	26,64
2019 ^a I	11,18	30,41	21,27	29,29	66,45	64,72	61,56	7,54	27,60
II	10,38	28,99	22,75	29,10	66,12	67,72	61,42	7,70	29,27
Wskaźnik zmian (%)									
I 2019 I 2018	99,0	104,1	102,9	110,6	112,2	125,6	62,3	146,4	114,2
I-II 2019 I-II 2018	101,5	108,3	105,8	114,7	110,5	120,7	65,7	142,7	107,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy	Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi		
		zł/kg	%	zł/kg	%	zł/kg	%	zł/kg	%	zł/kg	%	
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2018 I-XII	12,93	-	13,95	59%	16,05	66%	20,02	-	10,86	83%	10,89	68%
2018 II	12,73	-	13,70	58%	15,92	65%	19,76	-	10,52	80%	11,03	69%
III	12,72	-	13,94	59%	15,99	66%	19,58	-	10,55	80%	11,01	69%
IV	12,92	-	13,99	59%	16,00	65%	19,91	-	10,69	81%	11,02	69%
V	12,94	-	14,12	59%	15,75	65%	19,98	-	11,35	87%	10,92	68%
VI	13,24	-	14,08	60%	15,77	65%	19,98	-	11,15	85%	10,84	68%
VII	13,26	-	14,08	59%	15,85	65%	20,01	-	11,13	86%	10,85	68%
VIII	13,41	-	14,12	59%	15,86	66%	20,39	-	11,03	84%	10,83	68%
IX	13,31	-	14,03	59%	16,40	68%	20,44	-	11,04	84%	10,83	68%
X	13,27	-	13,89	58%	16,41	68%	20,59	-	10,92	83%	10,75	67%
XI	12,37	-	13,96	59%	16,40	68%	20,53	-	10,42	80%	10,70	67%
XII	12,42	-	14,02	58%	16,31	67%	20,55	-	10,49	80%	10,80	68%
2019 I	12,36	-	14,12	58%	16,33	66%	21,35	-	10,43	-	10,70	67%
II	12,28	-	14,04	58%	16,30	65%	21,38	-	10,39	-	10,78	67%
III	12,18	-	14,15	57%	16,39	65%	21,24	-	10,43	-	10,86	68%
Wskaźnik zmian (%)												
III 2019 III 2018	95,8	x	101,5	x	102,5	x	108,5	x	98,9	x	98,6	x
I-III 2019 I-III 2018	96,8	x	102,8	x	102,5	x	110,5	x	97,3	x	97,5	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

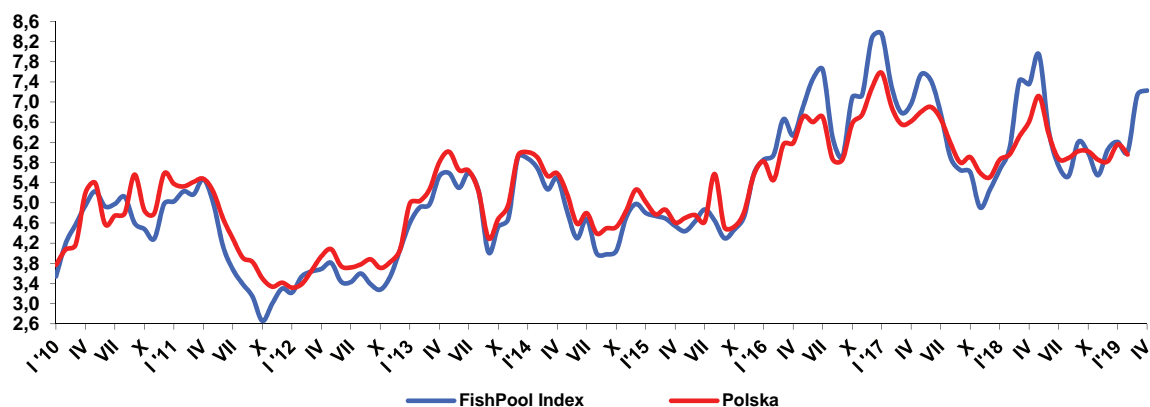
Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w sosie pom. ^a	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2018I-XII	24,35	32,75	101,00	33,67	16,38	26,58	30,31	33,76	16,01	15,44	23,72
2018 II	24,61	32,33	100,30	33,56	16,12	26,39	30,38	33,12	16,04	15,16	23,53
III	24,40	32,39	100,30	33,57	16,19	26,52	30,44	33,53	16,03	-	23,54
IV	24,54	32,66	100,20	33,57	16,20	26,45	30,44	33,65	16,04	-	23,84
V	24,29	32,76	100,60	33,21	16,28	26,58	30,56	33,65	15,99	-	23,77
VI	24,27	32,73	101,10	33,28	16,21	26,71	30,69	33,94	15,94	-	23,60
VII	24,22	32,87	100,40	33,73	16,24	26,68	30,63	34,00	16,00	-	23,97
VIII	24,18	32,98	101,10	33,76	16,29	26,58	30,31	33,82	16,01	-	23,80
IX	24,21	32,93	101,50	34,00	16,38	26,35	30,00	34,18	15,84	-	23,72
X	24,25	32,88	101,90	33,84	16,47	26,77	30,06	33,88	16,08	-	23,81
XI	24,29	33,08	101,80	33,98	16,81	26,61	29,88	34,00	16,09	16,65	23,55
XII	24,25	33,09	101,20	33,96	17,17	26,84	29,81	33,82	15,94	14,85	24,03
2019 I	24,90	33,71	102,20	34,02	17,51	27,81	30,00	33,88	16,04	15,66	24,23
II	25,04	33,94	101,60	34,34	17,54	28,10	30,44	33,82	16,09	15,57	24,16
III	25,04	34,22	101,80	34,39	17,71	28,13	30,19	33,88	16,07	-	24,81
Wskaźnik zmian (%)											
III 2019 III 2018	102,6	105,6	101,5	102,4	109,4	x	99,2	101,0	100,2	x	105,4
I-III 2019 I-III 2018	101,8	105,0	101,3	102,0	108,9	x	99,2	101,6	100,0	103,2	103,8

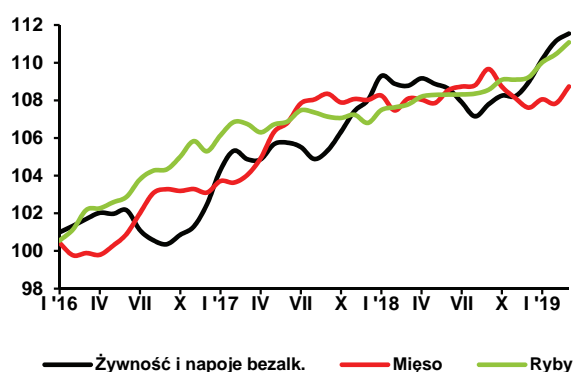
^a od 2019 r. filet rybny w sosie pomidorowym

Źródło: Dane GUS.

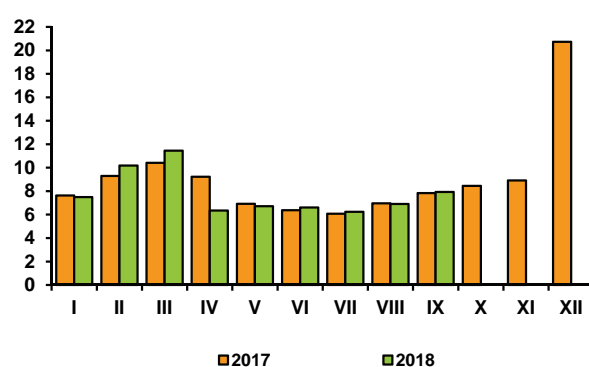
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie Fish Pool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

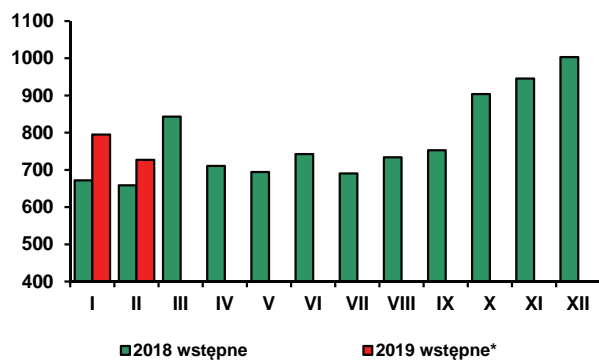
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2015=100)

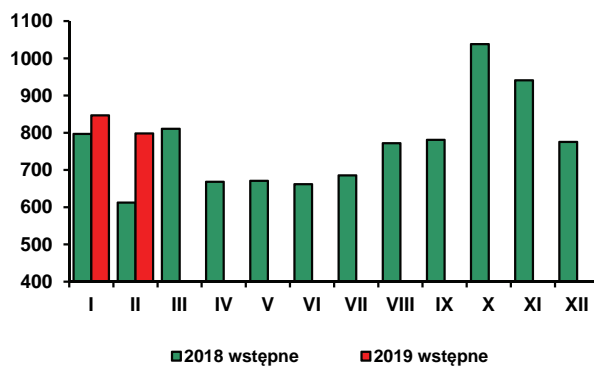
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – Fish Pool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

**Krystyna
Świetlik**

W marcu 2019 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,4%, po wzroście o 0,9% w lutym i o 1,1% w styczniu. Wzrost cen żywności był nieco wyższy od stopy inflacji, która wyniosła 0,3%. Spośród artykułów żywnościowych najbardziej podrożały: cukier (o 2,2%), owoce (o 1,5%) i artykuły mięsne (o 0,8%). Istotnie wzrosły ceny bananów (o 8,7%) i owoców cytrusowych (o 2,6%), przy stabilizacji cen jabłek. O wzroście cen artykułów mięsnych zadecydowała

zwyczajka cen mięsa drobiowego o 4,1%, przy wzroście cen mięsa wieprzowego o 0,3% i wołowego o 0,2%. Łączne ceny ryb i owoców morza zwiększyły się o 0,6%, a pieczywa i produktów zbożowych o 0,3%, w tym mąki o 1,0%, a kasz i makaronów o 0,7%. Średnie ceny warzyw podniosły się o 0,1%, głównie za sprawą znaczącego wzrostu cen ziemniaków (o 9,4%). Spadły ceny warzyw świeżych (o 2,0%), w tym kalafiorowych o 11,3%, ogórków o 8,1%, sałaty o 6,8% i pomidorów o 3,4%. Wzrosły natomiast ceny warzyw z ubiegłorocznych zbiorów, w tym marchwi, buraków i cebuli (o 1,5-3,1%). Obniżyły się ceny jaj (o 1,9%) oraz tłuszczów jadalnych, w tym masła i tłuszczów wieprzowych po 1,6%, a margaryn o 0,8%, przy wzroście cen olejów o 0,2%.

Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły przeciętnie o 0,3%. Zwiększyły się ceny herbaty, wód mineralnych i źródlanych (po 1,0%) oraz soków owocowych (o 0,7%), a zmalały ceny kawy i kakao w proszku (o 0,1%).

W marcu 2019 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 2,6% wyższe niż w analogicznym miesiącu przed rokiem. Wzrost cen żywności wyniósł 2,7%, a napojów bezalkoholowych 1,3%. Podrożały wszystkie grupy artykułów żywnościowych, z wyjątkiem jaj i owoców. Najbardziej, bo o 16,6% zwiększyły się ceny warzyw, w tym ziemniaków o 83,4%, a warzyw świeżych o 13,4%. W marcu br. za cebulę konsumenci płacili o 48,9% więcej niż rok wcześniej, kapustę o 43,2%, marchew o 34,3%, sałatę o 15,1%, a za warzywa kalafiorowe o 9,2% więcej. Ceny pieczywa i produktów zbożowych wzrosły o 5,8%. Zadecydował o tym wzrost cen pieczywa o 9,6%, mąki o 9,2% oraz tzw. pozostałych produktów zbożowych o 5,7%. Łączne ceny cukru, dżemu, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych wzrosły o 4,5%, w tym cukru o 11,2%, czekolady o 3,8%, wyrobów cukierniczych o 2,5%, a dżemów, marmolady i miodu o 1,7%. Ryby i owoce morza podrożały przeciętnie o 3,0%, a oleje i tłuszcze o 1,5%. Wzrost cen ryb mrożonych wyniósł 5,1%, świeżych 3,5%, a wędzonych, suszonych i solonych 3,1%. Ceny mrożonych owoców

morza zwiększyły się o 1,9%, podczas gdy świeżych owoców morza uległy redukcji o 0,4%. W marcu br. droższe niż przed rokiem były: masło (o 3,2%), oliwa z oliwek (o 1,2%) i margaryny (o 0,5%), tańsze natomiast tłuszcze wieprzowe i pozostałe oleje (po 0,6%). Ceny artykułów mleczarskich zwiększyły się przeciętnie o 1,1%, głównie za sprawą wzrostu cen mleka w proszku (o 4,4%), twarogów (o 2,8%), napojów i deserów mlecznych (o 2,4%), śmietany (o 1,9%), oraz jogurtów (o 1,6%). W niewielkim stopniu, bo o 0,6% podrożały produkty mięsne. Wzrostowi cen mięsa drobiowego o 2,4%, wołowego o 1,0% oraz przetworów mięsnych i wędlin o 1,4% towarzyszył spadek cen mięsa wieprzowego o 2,7%. W marcu br. ceny owoców były przeciętnie o 11,3% niższe niż przed rokiem. Ceny owoców świeżych zmalały o 13,7%, a przetworów owocowych o 1,5%, przy wzroście cen owoców mrożonych o 5,5%. Potaniały wszystkie podstawowe rodzaje owoców, w tym jabłka o 40,0%, banany o 5,6%, a owoce cytrusowe o 3,4%. Ceny jaj obniżyły się o 10,6%. Wzrost cen napojów bezalkoholowych (o 1,3%) był wypadkową wzrostu cen kakao i czekolady w proszku o 3,7%, wód mineralnych i źródlanych o 2,6%, soków owocowych i warzywnych o 1,6% oraz kawy i herbaty po 0,7%.

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w marcu br. w skali roku był wyższy od stopy inflacji, kształtującej się na poziomie 1,7%. Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi związane ze zdrowiem, edukacją, transportem, w tym zwłaszcza paliwa do prywatnych środków transportu oraz usługi restauracyjno-hotelarskie. Czynnikiem obniżającym tempo inflacji były natomiast spadki cen odzieży i obuwia, nośników energii oraz towary i usługi w zakresie łączności.

W marcu 2019 r., w porównaniu z marcem 2018 r., spowolnieniu uległa dynamika wzrostu przeciętnego zatrudnienia oraz nominalnych i realnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. W marcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 3,0% wyższe od notowanego przed rokiem, wobec wzrostu o 3,7% w marcu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,9%, tj. o 0,7 pkt. proc. mniej niż rok wcześniej. Wzrost w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 5,7%, wobec wzrostu o 6,7% przed rokiem. W marcu br., w stosunku do marca ub. roku, siła nabywcza przeciętnej miesięcznej płacy w sektorze przedsiębiorstw zwiększyła się o 3,9%, wobec wzrostu o 5,4% odpowiednio rok wcześniej. Spowolnienie dynamiki wynagrodzeń było jednym z czynników osłabiających skłonność konsumentów do robienia zakupów. Według GUS w marcu br. w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, sprzedaż detaliczna ogółem, w cenach stałych, była

większa niż przed rokiem o 1,8%, wobec wzrostu o 8,8% w marcu 2018 r. Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych zmniejszyła się o 10,4%, podczas gdy odpowiednio rok wcześniej jej wzrost wyniósł 13,8%. Niskie tempo wzrostu sprzedaży w marcu br. związane było z odmiennym układem Świąt Wielkanocnych.

Można przypuszczać, że w II kwartale br. tempo wzrostu konsumpcji prywatnej ogółem, jak również sprzedaży detalicznej żywności ulegnie przyspieszeniu w związku z sezonowym ożywieniem popytu, waloryzacją emerytur i rent oraz zapowiedzianą przez rząd wyplatą dodatkowych świadczeń dla emerytów i rencistów.

Według metodologii Eurostatu (HICP) w marcu 2019 r., w porównaniu z miesiącem poprzednim, w UE-28 i w strefie euro ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły odpowiednio o 0,8% i 1,0%. W porównaniu z marcem 2018 r. były one wyższe odpowiednio o 1,6% i 1,4%. Najwyższy wzrost inflacji w skali roku odnotowano w Rumunii (o 4,2%), na Węgrzech (o 3,8%), w Holandii (o 2,9%) oraz na Łotwie (o 2,8%) i w Bułgarii (o 2,8%), a najniższy – o 0,8-1,1% - w Portugalii, Grecji, Irlandii, Chorwacji oraz we Włoszech i na Cyprze. Za żywność w marcu 2019 r. mieszkańcy UE-28 płacili przeciętnie o 0,1% mniej, a mieszkańcy strefy euro o 0,3% mniej niż przed miesiącem. W skali miesiąca żywność najbardziej potaniała w Finlandii (o 0,9%), na Cyprze (o 0,8%), we Włoszech i w Grecji (po 0,6%) oraz w Niemczech i Luksemburgu (po 0,5%). W Czechach jej ceny nie uległy zmianie. Najwyższy wzrost cen żywności zaobserwowano na Łotwie i Słowacji (po 1,0%) oraz w Belgii (o 0,9%) i w Szwecji (o 0,7%). W Polsce według tej metodologii ceny żywności wzrosły o 0,4%.

W marcu 2019 r. w UE-28 ceny żywności były przeciętnie o 1,7% wyższe, a w strefie euro o 1,3% wyższe niż rok wcześniej. Najbardziej zwiększyły się one w Rumunii (o 5,8%), na Węgrzech (o 5,2%) oraz w Bułgarii (o 5,0%) i w Holandii (o 3,6%). W Irlandii i Chorwacji odnotowano spadek cen żywności odpowiednio o 0,6% i 0,3%. W Polsce (według metodologii HICP) w marcu br. żywność podrożała w skali roku o 2,7%.

Według FAO w marcu 2019 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem światowe ceny żywności wzrosły o 0,1%. Wzrosły ceny dwóch, spośród pięciu monitorowanych grup produktów spożywczych, tj. produktów mlecznych (o 6,2%) i mięsnych (o 0,4%). Obniżyły się natomiast ceny cukru (o 2,0%), zbóż (o 2,2%) i olejów roślinnych (o 4,4%). Wzrosty światowych cen masła, mleka pełnego w proszku i sera wynikały ze wzmożenia popytu importowego oraz spodziewanych sezonowych ograniczeń podaży tych produktów z Oceanii. Towarzyszący im niewielki spadek cen odtuszczonego mleka w proszku był efektem zmniejszenia się popytu na międzynarodowych rynkach. Do wzrostu cen mięsa wieprzowego, wołowego i drobiowego przyczyniło się silne ożywienie popytu ze strony Chin. W kierunku obniżenia cen mięsa owczego oddziaływały rosnące dostawy z Oceanii. Spadek cen cukru odzwierciedlał większe od oczekiwanych rozmiary produkcji u głównych producentów, tj. w Indiach i Brazylii. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na obniżenie światowych cen cukru był spadek wartości brazylijskiego reala. Wśród głównych zbóż najsilniej obniżyły się ceny pszenicy, co było spowodowane dużymi dostawami eksportowymi, przy stosunkowo słabym popycie, w szczególności na pszenicę amerykańską i ogólnie korzystnymi perspektywami tegorocznych zbiorów. Duża dostępność eksportowa i optymistyczne oceny zbiorów w Argentynie skutkowały spadkiem cen kukurydzy. Spadek światowych cen olejów roślinnych dotyczył głównie oleju palmowego, sojowego i rzepakowego i wiązał się z wysokim poziomem zapasów oraz korzystnymi perspektywami produkcji rzepaku w rejonie Morza Czarnego.

W marcu 2019 r. światowe ceny żywności były przeciętnie o 3,6% niższe niż przed rokiem. Obniżyły się ceny wszystkich grup produktów spożywczych, z wyjątkiem produktów mlecznych. Ceny olejów roślinnych zmaleły o 18,6%, mięsa o 5,0%, cukru o 2,7%, a zbóż o 0,4%. Ceny produktów mlecznych wzrosły o 3,5%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w marcu 2019 r.

Wyszczególnienie	III 2019			I-III 2019
	II 2019=100	III 2018=100	XII 2018=100	I-III 2018=100
OGÓŁEM	100,3	101,7	100,5	101,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,4	102,6	102,4	101,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	101,5	100,8	101,4
Odzież i obuwie	103,2	97,6	97,2	97,1
Mieszkanie	100,2	101,0	99,6	100,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	101,0	99,4	100,6
w tym nośniki energii	99,9	98,7	97,3	98,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	101,1	100,3	100,9
Zdrowie	100,1	102,9	100,6	102,7
Transport	100,2	103,5	98,0	102,6
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	100,6	107,3	98,1	105,9
Łączność	98,9	97,5	102,6	96,8
Rekreacja i kultura	100,2	101,9	101,5	101,5
Edukacja	100,0	103,1	100,5	103,1
Restauracje i hotele	100,4	103,6	101,2	103,4
Inne towary i usługi	99,6	100,7	100,3	100,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lutym 2019 r.

Wyszczególnienie	III 2019			I-III 2019
	II 2019=100	III 2018=100	XII 2018=100	I-III 2018=100
Żywność (bez napojów)	100,4	102,7	102,5	101,9
Pieczywo i produkty zbożowe	100,3	105,8	101,7	105,5
Pieczywo	100,3	109,6	101,8	109,2
Ryż	100,0	101,2	101,4	101,0
Makarony i produkty makaronowe	100,7	102,3	100,9	102,4
Mięso i przetwory	100,8	100,6	101,0	100,3
Mięso wieprzowe	100,3	97,3	98,9	97,9
Mięso wołowe	100,2	101,0	99,9	101,0
Mięso drobiowe	104,1	102,4	105,9	100,1
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	101,4	100,6	101,2
Ryby i owoce morza	100,6	103,0	101,7	102,7
Mleko, sery i jaja	99,8	99,3	100,0	98,8
Artykuły mleczarskie	100,0	101,1	100,6	101,0
Mleko	99,1	98,5	99,1	98,7
Sery twarogowe	100,3	102,8	102,0	102,4
Sery dojrzewające i topione	100,2	100,8	100,6	100,6
Jaja	98,1	89,4	96,6	87,7
Oleje i tłuszcze	99,0	101,5	99,8	101,5
Masło	98,4	103,2	97,8	103,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,4	96,4	97,9	97,9
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,2	100,5	103,6	100,3
Oleje roślinne	100,2	99,4	101,2	99,2
Owoce	101,5	88,7	108,3	87,2
Jabłka	100,0	60,0	105,1	60,9
Owoce cytrusowe	102,6	96,6	105,4	95,2
Banany	108,7	94,4	123,9	92,1
Warzywa	100,1	116,6	108,6	113,4
Ziemniaki	109,4	183,4	131,7	168,3
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,4	104,5	102,6	103,1
Cukier	102,2	111,2	114,9	101,9
Napoje bezalkoholowe	100,3	101,3	100,8	101,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6	99,9	100,4	99,7	99,8	99,3	99,3	100,6	100,4	100,0	100,7
	2019	101,1	100,9	100,4									
Pieczywo i produkty zbozowe	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4	100,2	100,3	100,1	100,2	100,3	100,3	100,7	101,0	100,8	100,4
	2019	100,6	100,7	100,3									
Mięso	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3	100,6	99,9	99,8	100,6	100,2	100,1	100,8	99,1	99,4	99,5
	2019	100,4	100,2	100,8									
Ryby i owoce morza	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1	100,1	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0	100,2	100,3	100,0	100,1
	2019	100,7	100,4	100,6									
Mleko, sery, jaja	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1	99,5	99,7	99,6	99,7	100,0	100,1	100,1	100,2	99,9	99,9
	2019	100,3	100,0	99,8									
Oleje i tłuszcze	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1	99,5	100,4	100,6	101,9	101,4	100,3	100,0	99,9	99,5	97,8
	2019	101,6	99,2	99,0									
Owoce	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5	98,9	99,9	98,4	97,5	94,7	94,5	98,4	97,0	96,2	103,1
	2019	104,4	102,2	101,5									
Warzywa	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4	99,4	102,7	99,1	96,9	94,9	95,4	103,8	106,2	102,3	106,9
	2019	103,1	105,3	100,1									
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7	99,4	100,6	99,9	100,1	100,4	100,2	100,2	100,5	99,8	100,1
	2019	101,5	100,7	100,4									
Cukier	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1	97,3	97,7	96,9	98,2	96,9	103,8	101,1	100,8	98,0	103,6
	2019	105,1	107,0	102,2									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2	100,1	99,8	100,0	100,2	100,4	100,0	100,0
	2019	99,8	100,4	100,3									
III. Średnia płaca ^a	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0	103,2	99,5	99,4	99,9	103,1	100,9	106,2
	2019	93,5	100,4	104,3									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4	103,7	104,1	103,0	102,7	102,2	102,1	102,3	101,8	100,7	100,9
	2019	100,8	102,1	102,6									
Pieczywo i produkty zbozowe	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4	103,3	103,6	103,4	103,5	103,3	103,3	103,9	104,6	105,2	105,4
	2019	105,3	105,6	105,8									
Mięso	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7	103,9	103,0	101,5	101,6	100,8	100,7	101,2	100,8	100,0	99,6
	2019	99,8	100,4	100,6									
Ryby i owoce morza	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8	101,0	101,8	101,5	101,4	100,8	100,9	101,3	101,9	101,8	102,3
	2019	102,3	102,6	103,0									
Mleko, sery, jaja	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7	107,9	107,9	107,2	106,7	106,2	105,5	104,9	103,8	98,9	97,9
	2019	98,2	99,0	99,3									
Oleje i tłuszcze	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3	110,7	113,3	111,1	112,7	110,0	105,1	101,7	99,7	98,2	98,5
	2019	100,9	102,0	101,5									
Owoce	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7	110,9	111,5	103,8	100,4	96,2	94,7	94,1	89,0	85,7	88,0
	2019	86,6	86,3	88,7									
Warzywa	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1	99,8	102,3	104,1	102,5	104,8	108,6	110,2	110,0	109,4	110,1
	2019	108,1	115,8	116,6									
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4	97,1	97,4	96,7	96,9	96,2	96,6	97,5	98,4	98,8	100,1
	2019	101,5	103,5	104,5									
Cukier	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9	69,9	68,6	66,4	65,6	63,9	97,8	70,6	72,5	75,4	82,7
	2019	90,1	105,9	111,2									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7	102,0	102,0	102,0	101,9	101,8	101,3	101,1
	2019	100,7	101,2	101,7									
III. Średnia płaca ^a	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0	107,5	107,2	106,8	106,7	107,6	107,7	106,1
	2019	107,5	107,6	105,7									

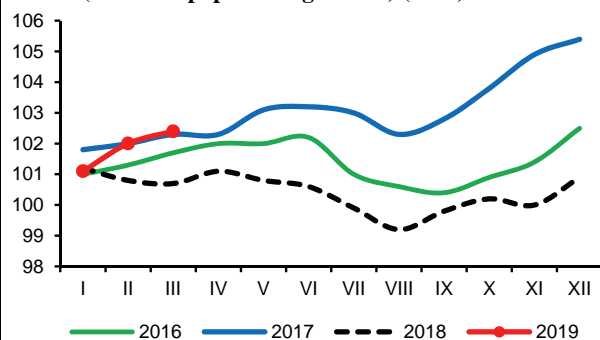
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

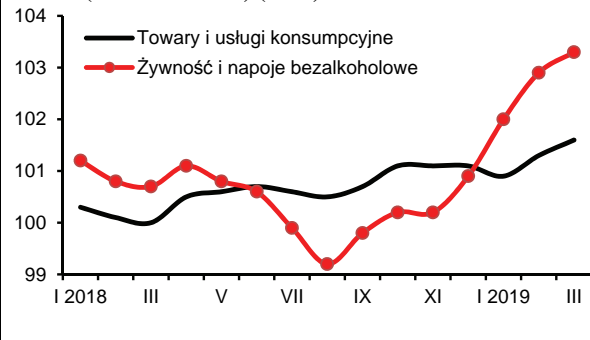
Wyszczególnienie a – 2018 r. b – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,83	3,81	3,83	3,83	3,83	3,81	3,77	3,77	3,85	3,81	3,79	3,80
	b	3,82	3,85	3,87									
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,33	2,34	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,41	2,47	2,53	2,56
	b	2,59	2,62	2,62									
Makaron „Lubella” – 400 g	a	3,94	3,93	3,96	3,96	3,94	3,93	3,99	4,01	4,00	4,03	4,05	4,06
	b	4,09	4,10	4,16									
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,53	2,49	2,44	2,46	2,47	2,47	2,52	2,53	2,52	2,51	2,54	2,51
	b	2,62	2,64	2,68									
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	28,15	28,21	28,30	28,34	28,20	28,46	28,48	28,54	28,54	28,44	28,56	28,50
	b	28,62	28,42	28,49									
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,69	33,72	33,50	33,89	33,50	33,41	33,53	33,61	33,92	33,80	33,57	33,79
	b	34,17	33,69	33,77									
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,12	16,47	17,00	17,07	16,87	17,14	16,94	17,00	17,42	17,32	17,14	17,16
	b	17,33	16,81	16,92									
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,12	7,16	7,32	7,26	7,13	7,67	7,57	7,59	7,68	7,24	7,14	6,92
	b	6,85	7,05	7,49									
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	26,35	26,41	26,29	26,42	26,56	26,64	26,70	26,99	26,82	26,84	27,10	26,91
	b	27,00	26,89	27,15									
Kiełbasa, na wagę – 1kg	a	18,32	18,36	18,32	18,27	18,30	18,32	18,41	18,37	18,50	18,55	18,50	18,42
	b	18,52	18,60	18,59									
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,63	24,61	24,40	24,54	24,29	24,27	24,22	24,18	24,21	24,25	24,29	24,25
	b	24,90	25,04	25,04									
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,78	2,77	2,76	2,75	2,75	2,74	2,74	2,72	2,72	2,73	2,71	2,71
	b	2,71	2,71	2,66									
Jogurt naturalny – 400 g	a	2,60	2,59	2,60	2,59	2,58	2,59	2,59	2,60	2,61	2,62	2,64	2,64
	b	2,64	2,65	2,69									
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,44	13,36	13,39	13,50	13,53	13,48	13,42	13,38	13,55	13,38	13,36	13,32
	b	13,48	13,57	13,65									
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	21,21	20,75	20,69	20,65	20,48	20,42	20,39	20,22	20,51	21,02	20,95	20,99
	b	21,00	20,99	20,94									
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5 l	a	6,83	6,78	6,76	6,81	6,83	6,86	6,86	6,90	6,92	6,93	6,89	6,85
	b	6,93	6,91	6,90									
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,74	0,71	0,69	0,70	0,66	0,66	0,65	0,65	0,64	0,64	0,64	0,63
	b	0,66	0,65	0,65									
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	6,35	5,95	5,91	5,91	5,99	6,47	6,64	6,66	6,63	6,68	6,60	6,54
	b	6,48	6,33	6,19									
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,80	3,71	3,73	3,77	3,82	3,75	3,86	3,82	3,78	3,76	3,75	3,59
	b	3,71	3,72	3,73									
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,06	6,06	6,10	6,13	6,10	6,11	6,04	6,04	6,01	6,08	6,01	5,95
	b	6,01	6,10	6,24									
Ślonina – 1 kg	a	6,08	6,05	6,05	6,05	6,01	6,02	5,95	5,99	6,05	6,04	6,03	5,98
	b	5,98	5,95	5,87									
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,76	1,70	1,74	1,73	1,72	1,72	1,71	1,72	1,71	1,68	1,68	1,68
	b	1,67	1,67	1,63									
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,52	2,28	2,21	2,15	2,08	2,03	1,97	2,04	2,07	2,09	2,05	2,13
	b	2,25	2,41	2,47									
Jabłka – 1 kg	a	3,61	3,71	3,81	3,91	4,01	4,03	3,99	3,27	2,71	2,38	2,17	2,17
	b	2,20	2,27	2,26									

Źródło: Dane GUS.

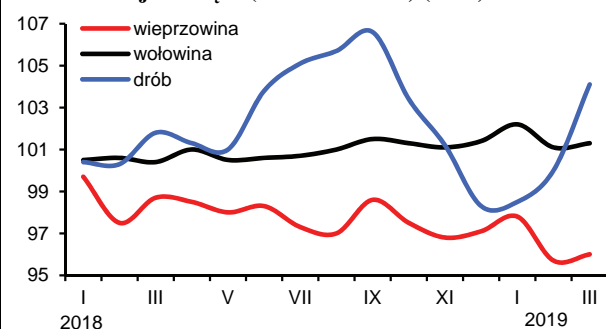
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

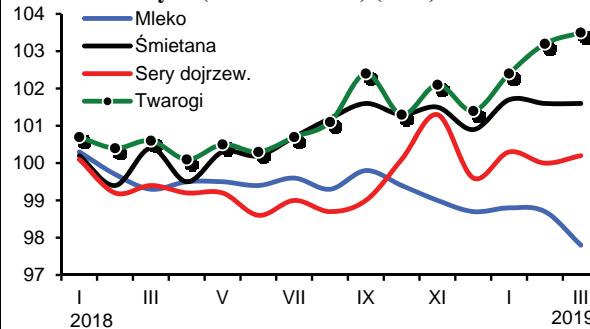
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2017 = 100) (w %)

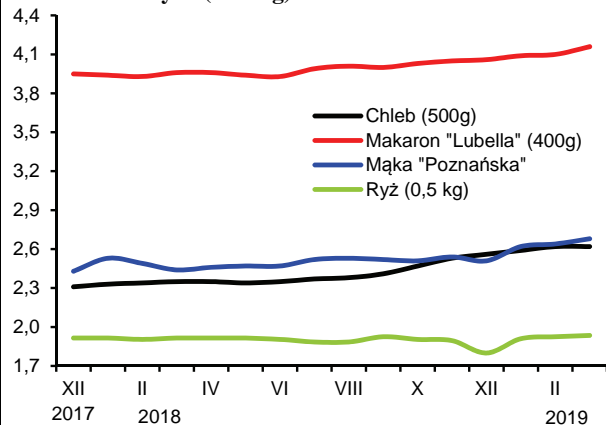
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2017 = 100) (w %)

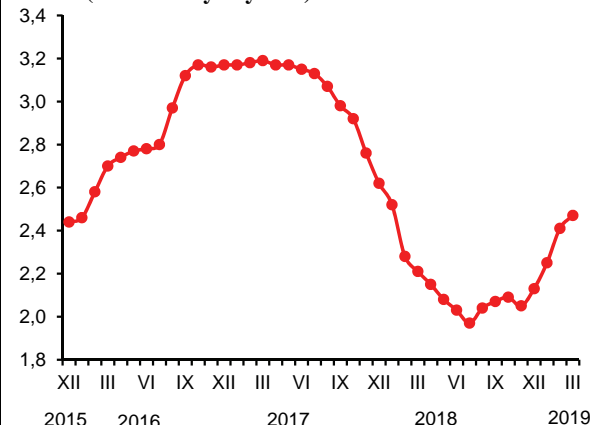
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych wybranych produktów mlecznych (XII 2017 = 100) (w %)

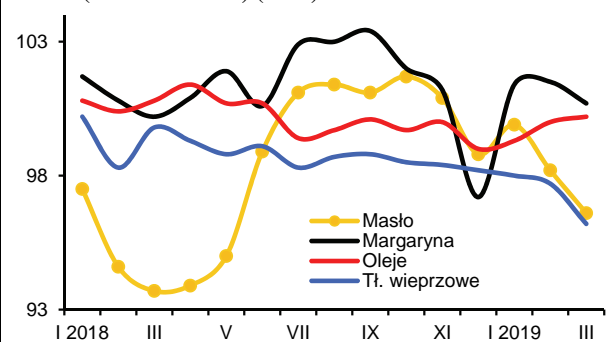
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

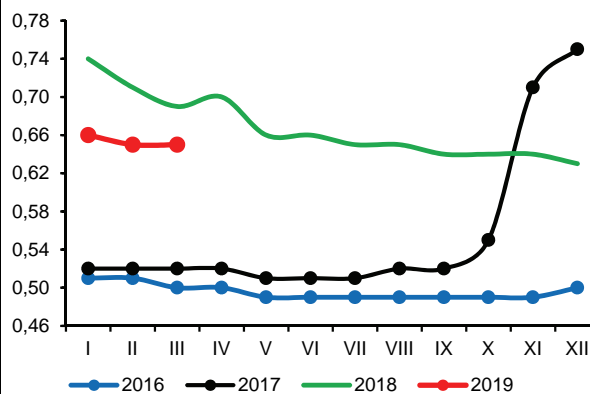
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych wybranych tłuszczów (XII 2017 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Od połowy 2017 r. obserwowany jest systematyczny wzrost cen na krajowym rynku środków produkcji dla rolnictwa. W marcu 2019 r. podrożały one, podobnie jak w lutym br., przeciętnie o 0,7%. Dynamika cen była wyraźnie wyższa niż rok wcześniej, tj. w marcu 2018 r. W marcu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły przede wszystkim ceny nawozów mineralnych oraz maszyn i urządzeń rolniczych. W mniejszym stopniu podrożały również materiały budowlane i środki ochrony roślin. Zmiany cen nośników energii oraz środków ochrony roślin były stosunkowo niewielkie. Zdecydowana większość środków produkcji dla rolnictwa była w marcu 2019 r. wyraźnie droższa w porównaniu z marcem 2018 r., przy czym najbardziej w relacji rocznej podrożały nawozy mineralne oraz maszyny rolnicze. Stosunkowo niewielkie podwyżki cen odnotowano z kolei w przypadku środków ochrony roślin.

Od września 2018 r. na krajowym rynku nawozów mineralnych obserwowane są systematyczne podwyżki cen. W marcu br. wzrost cen, podobnie jak w lutym br., wyniósł przeciętnie 2,0% i był wyraźnie wyższy niż w ostatnich miesiącach 2018 r. Marcowe podwyżki cen wynikały przede wszystkim z sezonowego wzrostu popytu. Wzrost cen dotyczył wszystkich analizowanych nawozów, przy czym w największym stopniu podrożały nawozy azotowe. Pod wpływem obserwowanego od kilku miesięcy znacznego wzrostu cen nawozów, ich ceny w marcu br. były już średnio o 8,7% wyższe niż rok wcześniej, a najbardziej w tym okresie podwyższono ceny fosforanu amonu (o 11,8%).

W kolejnych miesiącach br. prawdopodobnie będzie się utrzymywał zwiększony popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, co może przełożyć się na dalsze podwyżki cen. Wzrost cen może być również następstwem obserwowanych od kilkunastu miesięcy stopniowych podwyżek cen nawozów w handlu światowym. W ciągu ostatnich 12 miesięcy światowe ceny nawozów mineralnych wzrosły średnio o prawie 8%¹.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Średnio na zakup 1 kg czystego składnika nawozu należało w marcu br. przeznaczyć równowartość 4,5 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim, ale o 0,6 kg mniej niż rok wcześniej, tj. w marcu 2018 r. Relacje cen nawozów do cen skupu żywca wieprzowego były lepsze niż miesiąc wcześniej. Były jednak nadal zdecydowanie gorsze niż przed rokiem. Średnio na zakup 1 dt czystego składnika nawozu należało przeznaczyć równowartość 83 kg żywca wieprzowego, tj. o 5 kg

mniej niż w lutym br. oraz o 9 kg więcej niż rok wcześniej.

W marcu br. ceny bezpośrednich nośników energii, podobnie jak miesiąc wcześniej, nie zmieniły się istotnie. Wzrost cen paliw ropopochodnych został zrównoważony spadkiem cen paliw stałych oraz gazu ziemnego LPG. Ceny bezpośrednich nośników energii były w marcu 2019 r. średnio o 3,4% wyższe niż rok wcześniej. Podwyżki cen w tym okresie dotyczyły przede wszystkim paliw ropopochodnych i gazu ziemnego. Najbardziej w relacji rocznej, o ponad 13% podrożał olej napędowy.

W marcu 2019 r. tempo wzrostu cen maszyn rolniczych nieco zmalało w porównaniu z poprzednim miesiącem. Ceny maszyn rolniczych były w marcu br. przeciętnie o 0,7% wyższe niż miesiąc wcześniej. Podwyżki cen dotyczyły m.in. opryskiwaczy, pługów, zestawów uprawowo-siewnych oraz przyczep samowładawczych. W ciągu 12 miesięcy wzrost cen wyniósł już średnio 7,0%. Najbardziej w ciągu 12 miesięcy podrożały przyczepy samowładawcze, pługi oraz rozsiewacze nawozów. Podwyżki cen sprzętu rolniczego związane są m.in. ze wzrostem cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów produkcji, zwłaszcza w przypadku maszyn do uprawy i przygotowania gleby.

W marcu br. ceny materiałów budowlanych wzrosły przeciętnie o kolejne 0,4%. W ciągu ostatnich 12 miesięcy materiały budowlane w związku z m.in. zwiększeniem inwestycji podrożały średnio o ok. 6%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, cementu, materiałów stalowych oraz cegieł.

Środki ochrony roślin podrożały w marcu br. o 0,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Wzrost cen środków ochrony roślin w ciągu 12 miesięcy był stosunkowo niewielki. Pestycydy podrożały w relacji rocznej przeciętnie o 2,3%. Warto jednak podkreślić, że roczna dynamika cen systematycznie się zwiększa. Dla porównania w październiku ub.r. ceny środków ochrony roślin były o 1,4% wyższe niż rok wcześniej.

**Arkadiusz
Zalewski**

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje 1 kg NPK do:	
		III 2019	III 2019 II 2019	III 2019 XII 2018	III 2019 III 2018	I-III 2019 I-III 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Saletrzak 28%N	1 dt	120,92	103,4	107,5	110,7	106,6	5,21	0,97	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	135,08	102,6	106,3	107,9	104,0	4,79	0,89	
Mocznik 46%N	1 dt	162,00	102,0	105,9	110,3	106,7	4,25	0,79	
Superfosfat granulowany 20%P ₂ O ₅	1 dt	89,44	101,5	104,0	104,7	101,8	5,40	1,00	
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	1 dt	161,48	100,6	103,1	107,2	106,1	4,87	0,90	
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	217,16	101,9	104,3	111,8	108,7	4,09	0,76	
Sól potasowa 60%K ₂ O	1 dt	163,56	101,8	103,9	106,9	104,5	3,29	0,61	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	185,36	101,7	103,6	109,9	107,4	3,99	0,74	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje środków ochrony do:	
		III 2019	III 2019 II 2019	III 2019 XII 2018	III 2019 III 2018	I-III 2019 I-III 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Mospilan 20 SP	80 g	45,37	99,6	99,7	100,4	100,9	54,74	10,15	
Dursban 480 EC	1 l	49,15	99,9	100,3	101,0	101,1	59,30	11,00	
Decis Mega 50 EW	250 ml	38,62	100,9	101,1	104,7	103,9	46,59	8,64	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	43,80	100,2	100,2	104,0	104,2	52,84	9,80	
Gwarant 500 SC	1 l	52,61	99,9	99,2	99,8	99,6	63,47	11,77	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,96	100,1	100,5	100,8	100,7	80,78	14,98	
Roundup	1 l	38,83	100,5	101,0	103,7	102,9	46,85	8,69	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	87,72	100,9	101,2	103,9	102,8	105,83	19,62	
Fusilade Forte	1 l	136,43	98,6	98,8	99,6	100,7	164,59	30,52	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	20,98	100,9	101,5	106,3	105,3	25,31	4,69	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,79	101,0	101,6	101,3	99,3	41,97	7,78	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje nośników energii do:	
		III 2019	III 2019 II 2019	III 2019 XII 2018	III 2019 III 2018	I-III 2019 I-III 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	911,72	99,3	98,9	100,6	101,1	1099,92	203,96	
Ekogroszek	1 t	881,77	99,4	99,6	100,6	101,0	1063,78	197,26	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,83	100,4	98,6	104,3	102,8	5,83	1,08	
Olej napędowy	1 l	5,15	101,6	99,2	113,2	110,5	6,21	1,15	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,39	102,1	102,1	112,3	107,4	4,09	0,76	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,17	97,7	90,0	106,9	109,0	2,62	0,49	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,29	100,3	100,5	101,7	101,3	40,16	7,45	
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,95	99,5	99,8	99,8	100,5	15,62	2,90	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,59	100,0	90,8	90,8	90,8	0,71	0,13	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			III 2019	III 2019 II 2019	III 2019 XII 2018	III 2019 III 2018	I-III 2019 I-III 2018	pszenicy kg
Cement	50 kg	22,80	100,9	102,4	108,4	106,9	27,51	5,10
Wapno	1 t	650,88	101,0	102,0	107,0	105,7	785,23	145,61
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	180,71	99,8	99,9	102,6	103,6	218,01	40,43
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3939,64	100,3	100,6	104,1	105,1	4752,85	881,35
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	15,43	101,4	103,4	108,5	106,6	18,62	3,45
Dwuteownik gruby	1 t	3870,58	100,6	101,5	105,7	106,2	4669,54	865,90
Blacha dachowa	1 m ²	31,95	100,3	101,2	106,1	106,0	38,55	7,15
Tynk „Atlas”	25 kg	52,73	99,0	101,7	104,5	106,2	63,61	11,80
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,26	100,8	102,4	107,7	106,7	1,52	0,28
Okno z PCV 2 skrzydłowe	1 szt.	784,07	101,4	102,6	106,7	105,6	945,92	175,41
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	761,08	100,5	101,0	102,4	101,8	918,18	170,26
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	89,89	100,3	101,1	111,2	112,3	108,44	20,11
Okno drewniane	1 szt.	2080,60	100,0	101,2	105,9	106,3	2510,07	465,46
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1714,09	99,6	99,8	103,2	103,6	2067,91	383,47

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

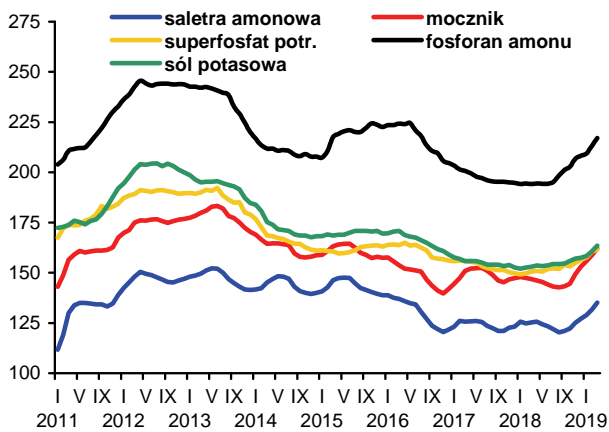
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		III 2019	III 2019 II 2019	III 2019 XII 2018	III 2019 III 2018	I-III 2019 I-III 2018	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-4.90	498865,0	100,0	100,4	100,5	102,2	6018,40	1116,03
Kombajn do ziemniaków	96207,8	100,2	102,4	105,9	106,4	1160,67	215,23
Samochód dostawczy	113358,6	101,1	106,3	102,9	101,9	1367,58	253,60
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	64876,7	99,6	101,7	109,2	111,0	782,68	145,14
Siewnik 25 redlic	20628,7	99,5	102,1	104,1	104,2	248,87	46,15
Ciągnik 90 kW	238675,7	100,1	102,1	106,3	105,9	2879,43	533,95
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	45327,8	101,7	105,1	112,0	110,8	546,84	101,40
Kopaczka elewatorowa	18132,4	100,3	102,3	107,7	108,1	218,75	40,56
Zestaw uprawowo-siewny	58824,3	101,7	103,4	103,7	103,4	709,67	131,60
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	9265,9	100,3	103,0	107,8	108,1	111,79	20,73
Zgrabiarka 1-karuzelowa	14858,5	100,9	103,6	108,5	108,2	179,26	33,24
Prasa zwijająca, stałokomorowa	68105,4	100,6	101,7	103,9	102,6	821,64	152,36
Owijarka do bel	11762,4	100,6	101,1	109,0	107,8	141,90	26,31
Opryskiwacz 400 l	6976,8	102,2	104,6	108,9	106,2	84,17	15,61
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	9620,5	101,3	103,3	109,4	109,1	116,06	21,52
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	16695,5	100,4	102,9	105,5	105,8	201,42	37,35
Plug 4-skibowy	15094,5	101,8	103,3	111,9	110,3	182,10	33,77
Pielniko-obspnyk 3-rzędowy	1335,9	101,0	105,1	109,0	108,0	16,12	2,99
Glebogryzarka	6438,6	100,5	101,6	104,8	104,7	77,68	14,40
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6876,7	101,5	102,4	109,8	109,1	82,96	15,38
Dojarka 1- lub 2-konwiowa ^a	7809,1	100,2	104,0	107,1	107,2	94,21	0,57

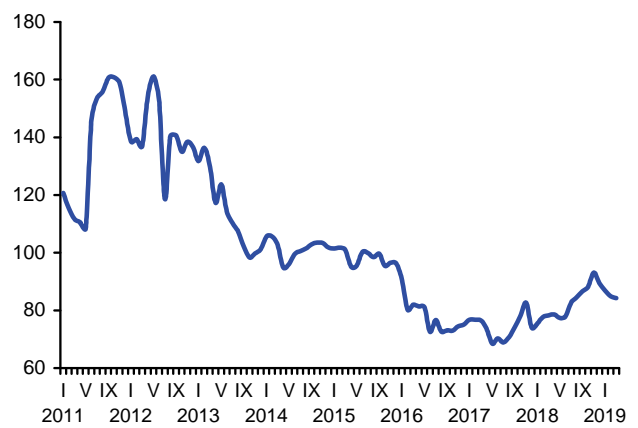
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

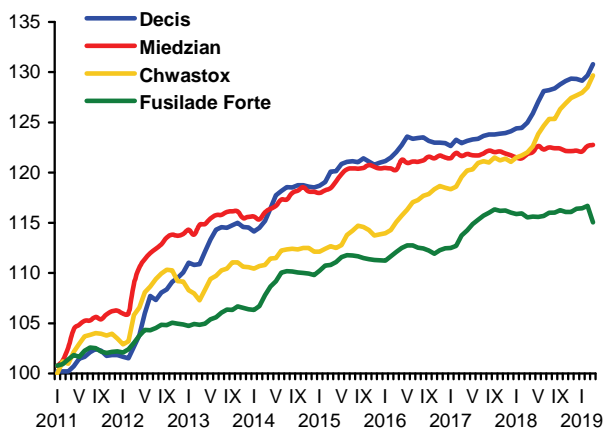
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

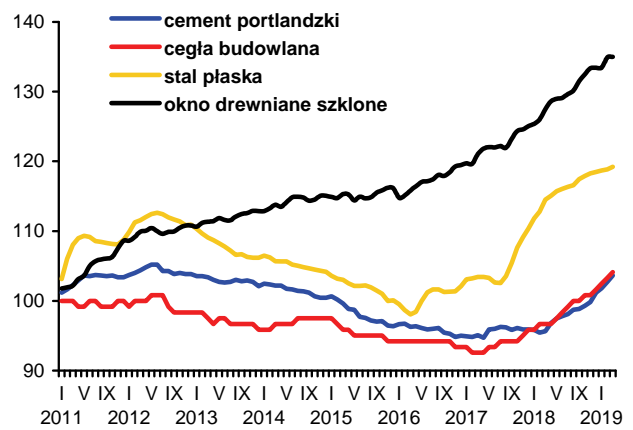
Rys. 2. Dynamika cen nawozów mineralnych w handlu światowym (2010=100)

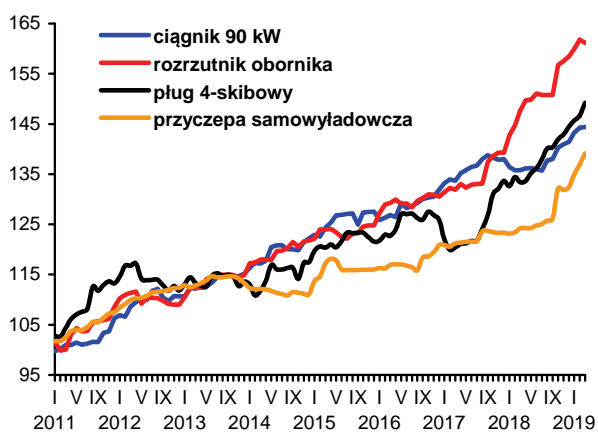
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

